

Vlaamse Maatschappij
voor **Watervoorziening**

Uw waterbeheer in goede handen

JAARVERSLAG

2011

Voorwoord

Uw waterbeheer is bij de VMW in goede handen. Dat is de rode draad die doorheen dit jaarverslag loopt. Of het nu gaat om drinkwater, afvalwater of industriewater: de VMW is uw betrouwbare partner voor een efficiënt en kostenbewust beheer van alle waterstromen, met respect voor het leefmilieu.

De productie en levering van **drinkwater** is nog steeds onze kerntaak. De VMW heeft bijna 100 jaar ervaring in dit domein, maar dat betekent niet dat we op onze lauweren rusten: we blijven investeren in onze infrastructuur, in nieuwe technologie en een duurzaam beheer van onze natuurlijke waterbronnen. Want enkel op die manier kunnen we ook in de toekomst voldoende en kwalitatief drinkwater blijven leveren.

Als integraal waterbedrijf wil de VMW haar gemeentenvennoten ondersteunen bij het uitbouwen van hun **afvalwaterbeheer**. Om de gemeenten in staat te stellen tijdig aan de Europese doelstellingen te voldoen, biedt de VMW modules op maat aan. Via onze totaaloplossing RioP kunnen gemeenten hun rioleringsnet volledig aan de VMW toevertrouwen. Ze blijven echter actief betrokken bij het maken van strategische keuzes en krijgen de garantie dat de middelen die via de waterfactuur worden geïnd enkel in hun gemeente worden geïnvesteerd.

Tot slot zijn we de voorbije jaren uitgegroeid tot een vaste waarde op het vlak van **industriewater**. De nieuwe projecten die de VMW in 2011 heeft opgestart, geven nog maar eens aan dat ons bedrijf een stevige positie heeft ingenomen wanneer het erop aankomt proceswater op maat te leveren voor bedrijven.

Uw waterbeheer is bij de VMW ook in mensenhanden. Het zijn de 1.462 medewerkers van de VMW die dag na dag hun kennis, engagement en expertise inzetten om een kwalitatief product en een prima dienstverlening te bieden.

We kijken dan ook vol vertrouwen onze verdere groei als integraal waterbedrijf tegemoet.

Luc Asselman
voorzitter Raad van Bestuur

INHOUD

Een transparante organisatie	6
Visie en missie van de VMW	7
Organisatie en structuur	8
Deugdelijk bestuur en verantwoord ondernemen	11
Samenstelling van de provinciale comités	14
Uw drinkwater in goede handen	18
2011 in een notendop	19
Kwaliteit van bron tot kraan	24
VMW investeert in drinkwater	30
Respect voor leefmilieu en natuurlijke bronnen	36
Informatietechnologie verhoogt uniformiteit en efficiëntie	39
Uw industriewater in goede handen	42
De belangrijkste proceswaterprojecten van 2011	43
Tweede proefcontainer in dienst	46
Mevisco toetst uw waterverbruik	47
Stijgende vragen naar materialentechnologie bij bedrijven	47

Uw afvalwater in goede handen	48
RioP en RioAct voor gemeentelijk afvalwaterbeheer	49
Andere samenwerkingsvormen	50
Keuringen privéwaterafvoer in voege	50
Rioleringsprojecten	51
Uw waterbeheer in mensenhanden	52
Competent met talent	53
Telewerk draagt bij tot diversiteit	54
Papierarm werken	54
Veiligheid en preventie	55
Een nieuw waterverkoopreglement	55
Klanten centraal	56
Leren uit klachten	56
Nieuw telefonieplatform biedt meer mogelijkheden	57
Samenwerkingsprotocol met WaterRegulator	57
VMW in dialoog	58
Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de vennoten over de jaarrekening 2011	62

Een transparante organisatie

Visie en missie van de VMW

Onze visie

Water is een basisgoed. **Elke klant heeft te allen tijde recht op gezond en kwaliteitsvol drinkwater tegen een aanvaardbare prijs.** Dit blijft de eerste kernopdracht van de VMW.

Om onze kennis, onze infrastructuur en onze uitgebreide regionale werking ten volle te benutten, bouwen wij daarnaast een breed aanbod uit van producten en diensten in de gehele waterketen:

- we produceren en verdelen water op maat,
- we zijn verantwoordelijk voor de afvoer en de zuivering ervan,
- we leveren de nodige daaraan verbonden diensten.

Zo sluiten we de waterkringloop op een duurzame, ecologisch en economisch verantwoorde manier.

Onze visie kadert in de opdrachten die voortvloeien uit het decreet integraal waterbeheer en onderstreept de kernwaarden van de Vlaamse overheid. De VMW heeft als motto: voortdurend verbeteren, betrouwbaar zijn, klantgericht optreden en resultaatgericht werken.

Onze missie

De VMW wil zich de komende jaren verder ontwikkelen en profileren als **vanzelfsprekende Vlaamse partner in water en watergebonden dienstverlening.**

De VMW wil haar aanbod in watergebonden dienstverlening afstemmen op de vraag van vennoten en klanten, met oog voor een duurzaam waterbeheer.

Productie en distributie van drinkwater blijven onze kernactiviteiten. Daarnaast zullen wij de afvoer en zuivering van afvalwater in samenspraak met onze vennoten uitbreiden.

Omdat watervoorziening meer is dan één product leveren, willen wij een brede watergebonden dienstverlening aanbieden aan vennoten en klanten binnen Vlaanderen.

Organisatie en structuur

Raad van Bestuur

VOORZITTER

Luc Asselman

ONDERVOORZITTERS

Albert Vandezande

Kristel Gevaert

Tania Janssens

REGERINGSCOMMISSARISSEN

Sammy Wuyts

Paul Thomas

BESTUURDERS

Rosa Lernout-Martens

Luk Vandekerkhove

Mieke Offeciers-Van De Wiele

Stefan Goclon (tot 17 juni 2011)

Freddy De Chou

Annemie Deckers

Luc Vande Caveye

Rudy Corijn

Jozef De Borger

Francis Bosmans

René Swinnen

Danny De Neuker

Mieke Van Hootegem

Herman Van Outgaerden (vanaf 17 juni 2011)

*zittend, v.l.n.r.: Kristel Gevaert, Rudy Corijn, Mieke Van Hootegem, Luc Asselman, Tania Janssens, Jozef De Borger, Rosa Lernout-Martens
staand, v.l.n.r.: Albert Vandezande, Herman Van Outgaerden, Bernard Breda, Annemie Deckers, Danny De Neuker, René Swinnen, Sammy Wuyts,
Luk Vandekerkhove, Francis Bosmans, Freddy De Chou
niet op de foto: Mieke Offeciers-Van De Wiele, Luc Vande Caveye, Paul Thomas*

Directieteam

Bernard Breda, directeur-generaal (tot 31 maart 2012)

Boudewijn Van De Steene, directeur-generaal (vanaf 1 mei 2012)

Luc Keustermans, directeur techniek

Jan Hammenecker, directeur bedrijfssystemen en communicatie

Frederik Looten, directeur strategie en businessontwikkeling

Evelyn Becu, directeur personeel en organisatie

Steven Mullens, directeur financiën en controlling

Paul Suenens, provinciaal directeur West-Vlaanderen

Alfred Bauwens, provinciaal directeur Oost-Vlaanderen

John Bijloos, provinciaal directeur Vlaams-Brabant (tot 28 februari 2011)

Eddy Troosters, provinciaal directeur Vlaams-Brabant (vanaf 26 augustus 2011)

Michel Vanroy, provinciaal directeur Limburg

v.l.n.r.: Alfred Bauwens, Eddy Troosters, Luc Keustermans, Evelyn Becu, Paul Suenens, Bernard Breda, Jan Hammenecker, Steven Mullens, Liliane Rahoens (directiesecretariaat), Frederik Looten, Michel Vanroy

Samenstelling en werking bestuursorganen

De **Raad van Bestuur** is samengesteld uit 16 leden en de voorzitter. De voorzitter is benoemd door de Vlaamse Regering. Ook acht van de zestien leden zijn door de Vlaamse Regering aangesteld, waarvan vier op voordracht van de vennoten verenigd in een provinciaal comité. De andere acht leden zijn aangesteld door de Algemene Vergadering, op voordracht van de provinciale comités.

De Raad van Bestuur stelt onder zijn leden de voorzitters van de provinciale comités aan. In de **provinciale comités** zijn de vennoten verenigd van de provinciale waterdiensten, respectievelijk de provinciale waterdiensten West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg. Het mandaat van de leden van de Raad van Bestuur loopt zes jaar en is hernieuwbaar.

In 2011 kwam een einde aan het mandaat van de heer Stefan Goclon.

De heer Herman Van Autgaerden werd door de Vlaamse Regering aangesteld als bestuurder met ingang van 17 juni 2011.

De mandaten van de heer Albert Vandezande en van de heer Jozef De Borger werden hernieuwd door de Algemene Vergadering.

De Raad van Bestuur vergaderde in 2011 dertien keer. Het gemiddelde aanwezigheidspercentage bedroeg 88%.

Binnen de Raad van Bestuur zijn de volgende **comités** werkzaam: het comité van voorzitter en ondervoorzitters, het Auditcomité, het comité Vastgoed, het comité business unit Industrie en Services, het comité Personeel, het comité Informatica, het comité Communicatie en het comité Financiën. Daarnaast is er de consultatieve commissie voor de Pensioenen (deels samengesteld uit leden van de Raad van Bestuur en deels uit afgevaardigden van het personeel). De comités geven advies over de hun toegewezen dossiers. De gemiddelde aanwezigheidsgraad bedroeg 90%.

De leden van de Raad van Bestuur worden vergoed volgens het vergoedingstelsel dat werd vastgesteld door de Algemene Vergadering op 8 juni 2007 en gewijzigd bij

besluit van de Algemene Vergadering van 6 juni 2008. Meer info over dit vergoedingstelsel is gepubliceerd op de VMW-website.

De leden van de Raad van Bestuur die wonen in een gemeente die vennoot is van een provinciale waterdienst, zijn van rechtswege lid van het **provinciaal comité**, de **sectorcomités** en het **bureau** van het provinciaal comité van die waterdienst.

De **provinciale bureaus** staan in voor het dagelijks bestuur van de provinciale waterdiensten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werking van de provinciale bureaus in 2011:

provincie	aantal vergaderingen	aanwezigheidsgraad
West-Vlaanderen	11	90%
Oost-Vlaanderen	11	87%
Vlaams-Brabant	11	88%
Limburg	13	91%

In 2010 zijn de RioP-waterdiensten voor de provincies West- en Oost-Vlaanderen in werking getreden. De leden van de Raad van Bestuur die wonen in de provincie van de daarmee overeenstemmende RioP-waterdienst, zijn lid van het provinciaal comité en van het bureau van het provinciaal comité van die RioP-waterdienst.

De hierna volgende tabel geeft een overzicht van de werking van de provinciale bureaus RioP in 2011:

provincie	aantal vergaderingen	aanwezigheidsgraad
West-Vlaanderen	5	70%
Oost-Vlaanderen	6	89%

Deugdelijk bestuur en verantwoord ondernemen

In 2011 heeft de VMW opnieuw belangrijke stappen gezet om de principes van goed bestuur nog dieper ingang te doen vinden en te streven naar een optimale transparantie. Zo werden de comitéwerking binnen de Raad van Bestuur en de terugkoppeling van gedelegeerde beslissingen geoptimaliseerd. De VMW geeft haar sociaal engagement vorm in waterprojecten in ontwikkelingslanden en ondersteunt projecten voor kansarmen in Vlaanderen. Tot slot ging veel aandacht naar het thema integriteit.

Auditcomité en interne audit

Sinds 2006 is binnen de schoot van de Raad van Bestuur een **Auditcomité** werkzaam. De leden van het Auditcomité worden benoemd door de Raad van Bestuur, die eveneens de voorzitter van het Auditcomité kiest.

De belangrijkste opdracht van het Auditcomité is de Raad van Bestuur bij te staan in zijn toezichtfunctie, in het bijzonder op volgende domeinen:

- de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving en werking van relevante wet- en regelgeving en van bedrijfsinterne voorschriften;
- de opvolging van de implementatie van aanbevelingen en opmerkingen van de afdeling Interne Audit en de commissaris-revisor;
- de rol en het functioneren van de afdeling Interne Audit;
- het uitbrengen van advies aan de Raad van Bestuur ten aanzien van de (her)benoeming van de leden van het college van revisoren, evenals hun honoraria;
- de relatie met de commissaris-revisor, in het bijzonder diens onafhankelijkheid, en eventuele niet-controlewerkzaamheden ten behoeve van de onderneming;
- het voorbereiden van de vergaderingen van het college van de revisoren met de Raad van Bestuur waarin de jaarrekening en het jaarverslag van de onderneming worden besproken. Hetzelfde geldt voor eventuele financiële informatievervalsing door de onderneming aan diverse toezichthoudende organen.

Het Auditcomité heeft onbeperkt toegang tot alle informatie en personeel van de onderneming en kan over alle middelen beschikken die het noodzakelijk acht om zijn taak uit te voeren. Het Auditcomité vergadert minstens twee keer per jaar of vaker indien dit door de omstandigheden wordt vereist.

In 2011 is het Auditcomité negen keer bijeengekomen met als belangrijkste onderwerpen:

- de actualisatie van het meerjarenplan interne audit;
- de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen in onder meer de domeinen drinkwatervoorziening, klantenadministratie, dienstverlening van de business unit Industrie & Services, het naleven van de (interne) regelgeving inzake verlof- en afwezigheidsregistratie, de delegatie van bevoegdheden en de verkoop van schrootafval;
- de administratieve onderzoeken naar aanleiding van meldingen en specifieke opdrachten op vraag van de Raad van Bestuur;
- de validatie van de naleving van de contractueel afgesproken dienstverlening door de IT-dienstverlener aan wie het klantenadministratiesysteem is uitbesteed;
- de opvolging van de implementatie van aanbevelingen en managementacties met betrekking tot eerder uitgevoerde audits.

De afdeling **Interne Audit** werd opgericht in 2006 en werkt autonoom en onafhankelijk. Het hoofd Interne Audit (de 'interne auditor') rapporteert rechtstreeks aan de voorzitter van het Auditcomité en wordt benoemd door de Raad van Bestuur, na voordracht van het Auditcomité. Op 26 september 2008 werd, na een aanbesteding, Ernst&Young aangesteld om diensten te verlenen aan de Interne Audit van de VMW. Deze opdracht werd op 30 september 2011 verlengd met een periode van 3 jaar.

De interne auditor identificeert de belangrijkste bedrijfsrisico's en onderzoekt of er voldoende interne controlemechanismen aanwezig zijn om die risico's te beperken. Vervolgens gaat hij na of de controles in de praktijk ook effectief gebeuren en formuleert hieromtrent de nodige adviezen.

De interne auditor is verantwoordelijk voor:

- het ontwikkelen van het auditplan op basis van een risicoanalyse;
- de uitvoering van de auditwerkzaamheden;
- het bespreken van bevindingen en het formuleren van aanbevelingen aan de verantwoordelijken en, na aanvulling met managementantwoorden, de rapportering in een auditrapport;

- de opvolging van de uitvoering van voorgestelde aanbevelingen zodat relatieve zekerheid kan worden verschaft dat die daadwerkelijk uitgevoerd zijn;
- het naleven van de standaarden van het Instituut van Interne Auditoren en van een intern kwaliteitsbewakingsprogramma.

Integriteit in de praktijk

De VMW wil een betrouwbare partner zijn, zowel voor haar klanten en vennoten als voor haar medewerkers en professionele partners. Om dit in de praktijk te brengen, heeft de directie Personeel & Organisatie in 2011 een **integriteitsbeleid** geïntroduceerd via interactieve opleidingen.

In 2009-2010 werd een **deontologische code** uitgeschreven op maat van de VMW. Deze code is de kern van het integriteitsbeleid. Ze beschrijft een gewenste basisattitude op basis waarvan medewerkers autonoom goede en verantwoorde beslissingen kunnen nemen in hun dagelijks werk. Deze deontologische code concretiseert de vier kernwaarden van de VMW (betrouwbaarheid, klantgerichtheid, voortdurend verbeteren en resultaatgerichtheid), aangevuld met de competenties samenwerking en respect.

Op basis van de code is in 2011 een integriteitsbeleid uitgewerkt en is in het najaar gestart met de implementatie ervan. De rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken actoren zijn beschreven. Een centrale rol is weggelegd voor de **coördinator integriteitszorg**. Zij zal via jaaractieplannen het thema integriteit warm houden en ervoor zorgen dat het integriteitsbeleid ook verankerd wordt in de verschillende personeelsprocessen.

De VMW kiest voor een stimulerende invalshoek, veeleer dan voor het voeren van een afdwingbaar beleid. Aan de hand van training en sensibilisering wordt er gewerkt aan het deontologisch bewustzijn van de medewerkers. Dit neemt niet weg dat er ook controlerende maatregelen komen die gericht zijn op het tijdig detecteren van en adequaat reageren op integriteitsschendingen.

Engagement in Vlaanderen en in derde wereld

De VMW heeft in 2008, naar aanleiding van haar 25-jarig bestaan, een **bedrijfsfonds** opgericht onder het beheer van de Koning Boudewijnstichting. Dit bedrijfsfonds trad in werking op 1 januari 2009 voor een periode van 3 jaar en heeft jaarlijks een dotatie gekregen van 50.000 euro.

Via haar bedrijfsfonds engageert de VMW zich voor kansarmen in Vlaanderen. In samenwerking met het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, werden vier lokale projecten opgezet in de provincies waar de VMW actief is. Het laatste werkingsjaar, 2011, werd gebruikt om de conclusies en adviezen op basis van bovenstaande projecten ruimer te verspreiden bij de doelgroep. Dit gebeurde onder meer via vormings- en dialoogmomenten in andere verenigingen en het organiseren van een forum-bijeenkomst. De ervaring opgedaan via het bedrijfsfonds zal de VMW in de toekomst aanwenden in nieuwe initiatieven ten behoeve van kansarmen.

De VMW heeft ook **maatschappelijke projecten** opgezet waarbij we onze kennis en kunde ter beschikking stellen van landen **in het Zuiden**. Die projecten zorgen niet alleen voor een nieuwe dynamiek en uitstraling, maar dragen ook bij tot de Millenniumdoelstellingen zoals geformuleerd door de Verenigde Naties. De waterprojecten in **Chili, Madagaskar en Suriname** zijn ondertussen in de uitvoeringsfase beland. Vanaf april 2012 zal de

ontziltingsinstallatie die in aanbouw is op het eiland Isla Damas (Punta Choros, Chili) opgestart worden om tegen het volgende toeristische seizoen operationeel te zijn. Samen met onze partner, de Gentse ngo PROTOS, wordt de drinkwatervoorziening in enkele achtergestelde wijken van Toamasina (Madagaskar) verder uitgebouwd. In dit kader loopt er tevens een samenwerkingsverband met Sedif, een Franse intercommunale die in en om Ile de France de drinkwatervoorziening verzorgt.

Tijdens twee werkbezoeken aan Suriname ontwierp de VMW samen met de lokale overheden het concept van een collectieve drinkwatervoorziening in het kustdorp Galibi. Er werd onderzoek verricht naar de aanwezigheid van watervoerende lagen, hun kwaliteit en draagkracht. In functie daarvan werd een grondwaterbatterij geboord. De lokale partners zorgden verder voor de aanleg van een distributienet en huisaansluitingen. In 2012 zal de VMW actief de uitbouw verzorgen van de drinkwaterbehandeling.

In 2011 organiseerde de VMW op **Wereldwaterdag** samen met het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling (VPWVO) een academische zitting en netwerkactiviteit met ngo's, vzw's, de academische wereld, spelers uit de openbare sector en privébedrijven. Minister Joke Schauvliege was aanwezig om dit initiatief actief te ondersteunen en toelichting te geven bij haar subsidiebeleid ter zake.

Samenstelling van de provinciale comités

De namen in vetjes maken – samen met de leden van de Raad van Bestuur van de betreffende provincie – deel uit van het bureau van het provinciaal comité.

Stand van zaken april 2012

Provinciaal comité West-Vlaanderen

Anzegem	Tack Dirk	Menen	Deboel Olivier
Ardoorie	Callens Terry	Mesen	Van Eeckhoutte Darline
Avelgem	Degroote André Gaston	Meulebeke	Devolder Wim
Bredene	Praet Françoise	Middelkerke	Anny's Franky
Deerlijk	De Donder Carl	Moorslede	Buseyne Emmanuel
Dentergem	Delmotte Rita	Oostende	Debreuck Kelly
Diksmuide	De Keyser Eric	Oostkamp	Vandycke Magda
Gistel	Sinnaeve Roos	Oostrozebeke	Derudder Luc
Harelbeke	Haezebrouck Carine	Oudenburg	Gevaert Romain
Heuvelland	Flamand Eric	Pittem	Gardeyn-Debever Gisèle
Hooglede	Debrabandere Rita	Poperinge	Dewulf Martin
Houthulst	Van Exem Geert	Roeselare	Vanwalleghem Marc
Ichtegem	Beernaert Marcel	Spiere-Helkijn	Rigole Roland
Ieper	Verschoore Joseph	Staden	Willaert Ludwig
Ingelmunster	Dendauw Marcel	Tielt	Seynaeve Marc
Izegem	Van Walleghem Dirk	Torhout	Desmet Elsie
Jabbeke	Soetaert Katrien	Vleteren	Masson Frans
Koekelare	Huyghe Eric	Waregem	Naessens Els
Kortemark	Vandecappelle Magda	Wervik	Casier Youro
Kortrijk	Cnudde Alain	Wevelgem	Maes Pol
Kuurne	Vereecke Carl	Wielsbeke	Verbrugghe Carlos
Langemark-Poelkapelle	Deraeve Dirk	Wingene	Kerckhove Hedwig
Ledegem	Dewulf Gerda	Zedelgem	Deruwe Gilbert
Lendelede	Dewaele Carine	Zonnebeke	Snaet Rita
Lichtervelde	Vierstraete Rik	Zwevegem	Bulcaen Willy
Lo-Reninge	Bertier Monique	Provincie	Vande Caveye Luc

Provinciaal bureau en comité RioP West-Vlaanderen

Het provinciaal bureau en comité RioP West-Vlaanderen bestaat, naast de West-Vlaamse bestuurders, uit volgende leden:

Anzegem	Vanmarcke Maurice	Tielt	Seynaeve Marc
Aquafin	De Waele Dirk	Vleteren	Masson Frans
Lo-Reninge	Merlevede Lena	Zedelgem	Dehaemers Jurgen

Provinciaal comité Oost-Vlaanderen

Assenede
Berlare
Beveren
Denderleeuw
Eeklo
Evergem
Geraardsbergen
Haaltert
Herzele
Kaprijke
Kruibeke
Laarne
Lierde
Lochristi

Meulebroeck Alex
Temmerman Tom
Tindemans Guy
De Nul Jan
Van Hamme Odette
Cocquyt Rebecca
Flamez Patrick
Impens Willy
Van Melckebeke Etienne
De Man Linde
Denert Antoine
Rogiers Igor
Herregods-Van De Pontseele Marc
Neyt Elise

Lokeren
Maldegem
Moerbeke-Waas
Ninove
Sint-Gillis-Waas
Sint-Laureins
Sint-Niklaas
Sint-Niklaas
Stekene
Temse
Waarschoot
Waasmunster
Wachtebeke
Zelee
Provinciebestuur

Baeyens Isabelle
De Jaeger Remi
De Bock Pierre
De Grootte Willy
Vonck Egide
Willems Annick
Ghesquière Julien
Vercauteren Urbain (deskundige)
Merckx Freddy Emiel
Verbeke Freddy
Boterdaele Marc
Van Havermaet Cecile
De Block Lucien
Claeys Claire
Dekimpe Luc

Provinciaal bureau en comité RioP Oost-Vlaanderen

Het provinciaal bureau en comité RioP Oost-Vlaanderen bestaat, naast de Oost-Vlaamse bestuurders, uit volgende leden:

Aquaflin
Eeklo
Kaprijke
Kruibeke
Laarne

Van De Steene Boudewijn
Depuydt Freddy
Ruebens Alex
Denert Antoine
De Baerdemaeker Ignace

Moerbeke
Ninove
Temse
Waasmunster
Wachtebeke

Marin Filip
Evenepoel Henri
Verbeke Freddy
Maes Joseph
De Block Lucien

Provinciaal comité Vlaams-Brabant

Aarschot
Begijnendijk
Bekkevoort
Bertem
Bever
Bierbeek
Boortmeerbeek
Boutersem
Diest
Galmaarden
Geetbets
Glabbeek
Gooik
Grimbergen
Haacht
Halle
Herent
Herne
Hoegaarden
Holsbeek
Huldenberg
Kampenhout
Kapelle-op-den-Bos
Keerbergen
Kortenberg

Verlinden Christel

Schepers Magda
Michotte Jean
Buekenhout Julien
Daubie Patrick
Ombelet Mia

Vanmeerbeek Maurice

Olemans Gilbert

Florquin Marc

De Mulder Luc
Graulus Elly
Vanwinkelen Kris
Anthoons Herman
Vleminckx Kevin
Verrijt Moniek
Janssens Nanda
Gielens Chris
Bombaert Marc
Rome Erika

Janssens Erna

Debois Paul
Merckx Walter

Peeters Leo

Beerten Paul
De Coster Julia

Landen
Lennik
Leuven
Liedekerke
Londerzeel
Lubbeek
Meise
Merchtem
Opwijk
Overijse
Pepingen
Roosdaal
Rotselaar
Scherpenheuvel-Zichem
Steenokkerzeel
Ternat
Tervuren
Tielt-Winge
Tienen
Tremelo
Vilvoorde
Zaventem
Zemst
Provinciebestuur

Vandenbosch Eddy
Van Vlaenderen Kelly

Neefs Pierre

Rossignol Willy
Roelands Martine
Otzer Pierre
Meyen Ivo
Vandevelde Mario

Geeurickx Rik

De Man Pieter
De Roubaix André

Brion Leon

De Cat Frans
Weckx Herman
Aenspeck Anita
De Backer Jean
Neale Christiane

Meeus Rudi

Boeckaerts Victor
Dams Paul
Vincke Kevin
Rennen Erik
Versteven Marcel
Kindekens Kris

Provinciaal comité Limburg

Alken
As
Beringen
Bilzen
Bocholt
Borgloon
Bree
Diepenbeek
Dilsen-Stokkem
Genk
Gingelom
Halen
Ham
Hamont-Achel
Hasselt
Hechtel-Eksel
Heers
Herk-de-Stad
Herstappe
Heusden-Zolder
Hoeselt
Houthalen-Helchteren
Kinrooi

Hasevoets Danny
Steegmans Nele
Vanhoudt Leonie
Thijs Ann
Vanmierlo Erik
Feytons Jo
Graviilakis Liesbeth
Blokken Freddy
Jacquemin Willy
Dhoore Michaël
Scheepers Ingrid
Zeeuws Martin
Luyckx Eddy
Hendriks Jan
Libert Laurence
Snoeks Josette
Robert Georges
Vanleeuw Mark
Lowet Leon
Cuppens Evert
Verjans Linda
Lucas Guy
Rietjens Jacky

Kortesseem
Lanaken
Leopoldsburg
Lommel
Lummen
Maaseik
Maasmechelen
Meeuwen-Gruitrode
Neerpelt
Nieuwerkerken
Opglabbeek
Overpelt
Peer
Riemst
Sint-Truiden
Tessenderlo
Tongeren
Voeren
Wellen
Zonhoven
Zutendaal
Provinciebestuur

Nijs Guido
Jeurissen Anita
Coenen Eric
Geuens François
Dekoning Theo
Schaefer Toine
Kortleven Marleen
Bongaerts Johan
Fransen Hubert
Bangels Urbain
Baeten Christ
Renckens Guido
Broekx Harry
Stratermans Gerard
Maes Huguette
Meelberghe Carine
Desplentere Pascale
Herens Jacques
Ramaekers Chris
Mommen Lutgarde
Herremans- Bijmens Marcella
Govaerts Stefan

Uw drinkwater in goede handen

De VMW staat voor kwaliteitsvol drinkwater, nu en in de toekomst. We blijven daarom investeren in een adequate infrastructuur, nieuwe technologie en een duurzaam beheer van de natuurlijke waterbronnen. De VMW heeft voor de meest uiteenlopende kennisdomeinen specialisten in huis en kan zo haar voortrekkersrol als grootste Vlaamse drinkwaterbedrijf waarmaken.

2011 in een notendop

Productie en distributie

Op 31 december 2011 telde de VMW 2.791.292 inwoners in haar verzorgingsgebied, wat een stijging met 0,53% betekent ten opzichte van 2010. Het aantal bestaande leveringseenheden (aftakkingen van het drinkwaternet) steeg met 15.197 tot 1.180.891 leveringseenheden. Dit is een stijging met 1,30% ten opzichte van 2010. De kleinere toename van het aantal inwoners heeft te maken met een correctie die werd doorgevoerd voor de stad Tienen.

Voor 2010 werd het aantal inwoners binnen het VMW-verzorgingsgebied in Tienen met ongeveer 2.400 eenheden overschat.

Het verzorgingsgebied van de VMW bestaat uit 170 gemeenten, waarvan er 147 volledig en 23 gedeeltelijk bevoorrad worden.

Bestaande leveringseenheden

Provincie	2011	2010	Stijging	% stijging
West-Vlaanderen	349.174	344.535	4.639	1,35%
Oost-Vlaanderen	213.746	211.213	2.533	1,20%
Vlaams-Brabant	292.014	288.440	3.574	1,24%
Limburg	325.957	321.506	4.451	1,38%
Totaal	1.180.891	1.165.694	15.197	1,30%

Aantal inwoners

Provincie	2011	2010	Stijging	% stijging
West-Vlaanderen	804.305	800.166	4.139	0,52%
Oost-Vlaanderen	496.329	492.424	3.905	0,79%
Vlaams-Brabant	703.823	702.516	1.307	0,19%
Limburg	786.835	781.565	5.270	0,67%
Totaal	2.791.292	2.776.671	14.621	0,53%

In 2011 heeft de VMW 138,25 miljoen m³ drinkwater geproduceerd. Dit is een daling met 2,47% ten opzichte van 2010.

De wateraankopen stijgen met 12,25% en ook de waterverkoop aan derden stijgen, dit met 15,57%. Dit is te verklaren door de constante levering aan TMVW in Zelzate in het kader van het samenwerkingsproject Aqua.Duct. Via Aqua.Duct werken VMW, AWW en TMVW samen om de leveringszekerheid te versterken.

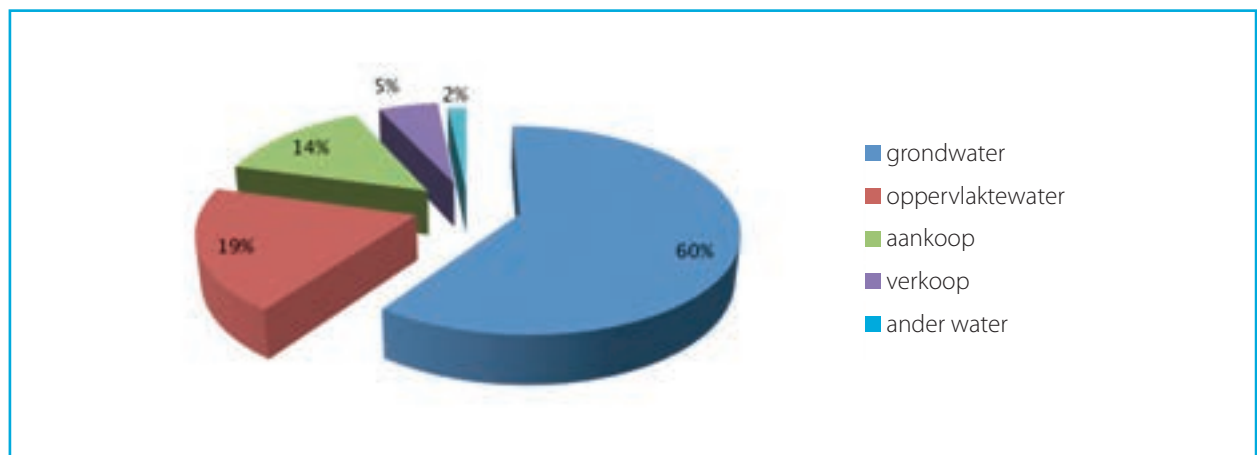
Het nettoresultaat van deze waterbalans is het feit dat het totaal beschikbaar volume aan drinkwater voor verdeling aan de klanten met 1,36% gedaald is.

Onderstaande tabel geeft eveneens de volumes 'ander water' weer. Dit is industriewater dat niet in een waterproductiecentrum van de VMW wordt geproduceerd, maar in een proceswaterinstallatie bij industriële klanten.

Drinkwaterproductie per provincie

Watervolume (m ³)	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Totaal	2010 - 2011
Water beschikbaar in eigen installaties na behandeling	40.823.907	16.269.822	36.508.028	44.645.757	138.247.514	- 2,47%
Aangekocht bij andere VMW-directies		1.556.615	1.033.868	294.890		
Aangekocht bij derden	6.907.848	9.895.691	6.778.915	553.978	24.136.432	+ 12,25%
Verkocht aan andere VMW-directies		5.323	1.851.505	1.028.545		
Verkocht aan derden	1.425.544	3.307.409	4.058.155	447.992	9.239.100	+ 15,57%
Beschikbaar volume drinkwater	46.306.211	24.409.396	38.411.151	44.018.088	153.144.846	- 1,36%
<i>Beschikbaar volume ander water</i>	<i>181.562</i>	<i>1.152.938</i>	<i>1.427.225</i>	<i>31.328</i>	<i>2.793.053</i>	<i>+ 55,73%</i>

De grafische weergave van de waterbalans ziet er als volgt uit:

De klanten worden bevoorrad via een uitgebreid leidingnetwerk, dat eind 2011 een lengte had van 30.662 km. Het grootste deel hiervan betreft distributieleidingen (87%),

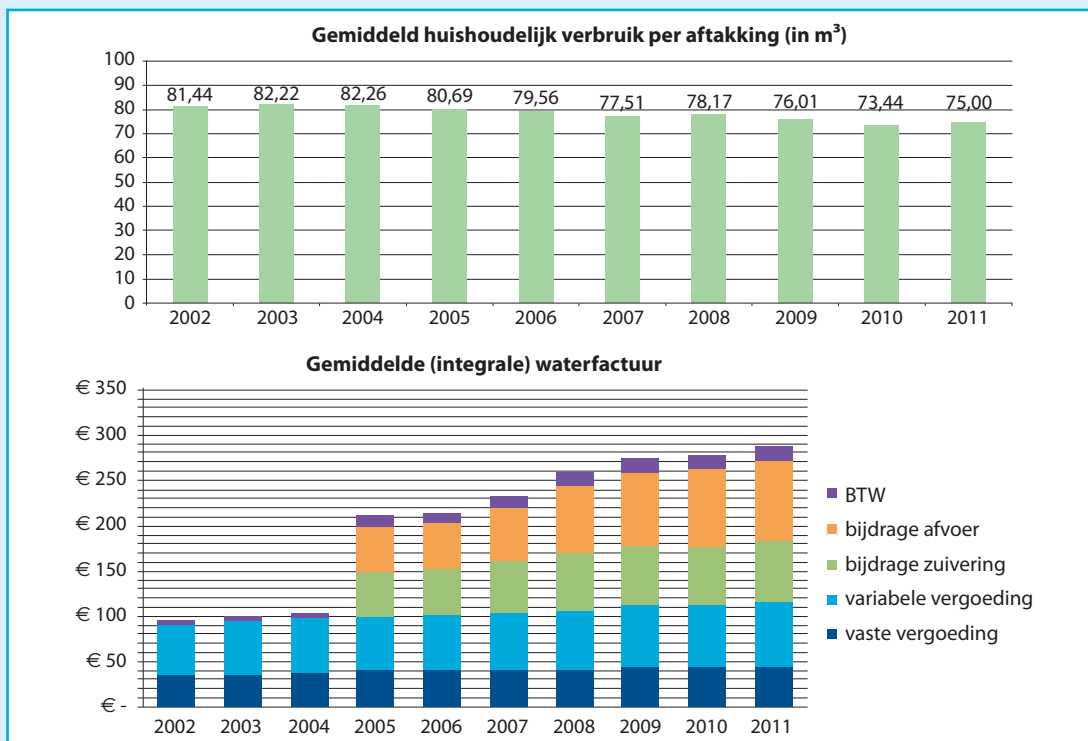
de overige leidingen zijn toevoer- of ruwwaterleidingen. Het leidingnet groeide het voorbije jaar aan met 151,4 km, wat staat voor een aangroei met 0,5%.

Aangroei leidingnet in 2011

Lengte leidingnet (km)	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Totaal 2011	Totaal 2010
Nieuw in 2011 (a)	72	47	70	104	294	292 496 (*)
Uit dienst in 2011 (b)	33	30	36	43	142	153
Aangroei in 2011 (a)-(b)	19	17	34	61	151	138 343 (*)
Totaal netwerk in dienst op 31-12-2011	10.112	4.734	7.229	8.578	30.662	30.496

(*) incl. overname stedelijke waterregie Ieper op 1-1-2010 (204 km)

De gemiddelde leeftijd van het leidingnet is 33 jaar. De leidingen die in 2011 uit dienst werden genomen, hadden een gemiddelde leeftijd van 43 jaar.

Het gemiddeld huishoudelijk verbruik is gedaald van ruim 81 m³ per aftakking in 2002 naar 75 m³ in 2011. In diezelfde periode is de gemiddelde waterfactuur gestegen van 95 euro in 2002 naar 288 euro in 2011. Dit is in grote mate te verklaren door de invoering van de integrale waterfactuur begin 2005. Daardoor staan alle waterkosten op één factuur: de kosten voor de productie en levering van drinkwater, samen met de kosten voor de afvoer en zuivering van afvalwater.

Stad Sint-Niklaas volledig bij VMW

Het stadsbestuur van **Sint-Niklaas** heeft op 24 juni 2011 beslist haar Stedelijk Waterbedrijf over te dragen aan de VMW met ingang van 1 januari 2012. De VMW stond eerder al in voor de watervoorziening in de deelgemeenten Sinaai,

Belsele en Nieuwkerken. Vanaf januari 2012 bedienen we het hele grondgebied van Sint-Niklaas. Dit betekent een toename met meer dan 20.000 leveringseenheden en zowat 200 km leidingen.

De VMW neemt de distributieactiviteiten van het Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas over, met inbegrip van alle roerende en onroerende materiële vaste activa (leidingen, aftakkingen...), het handelsfonds en de voorraden. Doordat de beslissing tot de integratie al in juni werd genomen, kon de overgang goed worden voorbereid met alle betrokken partijen, dit ten bate van de klanten. Drie medewerkers van het Stedelijk Waterbedrijf hebben begin 2012 de overstap gemaakt naar de VMW. De komende drie jaar zal een regionaal steunpunt gevestigd blijven in Sint-Niklaas als technische en administratieve ondersteuning voor het sectoraal dienstencentrum Waasland in Lokeren.

De VMW heeft in 2011 ook haar dienstverlening voor de gemeente **Hoeilaart** uitgebreid. De VMW neemt de volledige exploitatie van het waterproductiecentrum van Hoeilaart voor haar rekening en staat bovendien in voor de kwaliteitsbewaking en de wachtdienst van de productie-installaties.

Productie- en opslaginfrastructuur

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg
Waterproductiecentra				
<i>Oppervlaktewater</i>				
aantal	4	1	1	
<i>Grondwater</i>				
aantal	5	3	38	24
Totaal aantal waterproductiecentra	9	4	39	24
Opjaagstations				
aantal	21	5	28	9
Hydroforen				
aantal	3	4	24	9
Opslaginfrastructuur				
<i>Watertorens</i>				
aantal	16	19	23	24
opslagcapaciteit (m ³)	16.800	20.100	18.450	26.800
<i>Reservoirs</i>				
aantal	19	11	24	20
opslagcapaciteit (m ³)	113.925	43.000	100.300	49.953
Totale opslagcapaciteit (m³)	130.725	63.100	118.750	76.753

Kerncijfers

	2011	2010
Productie (miljoen m³)		
- Grondwater	104,73	105,78
- Oppervlaktewater	33,52	35,98
<i>Totaal</i>	<i>138,25</i>	<i>141,76</i>
Aankoop (miljoen m³)		
- SWDE (Verviers)	16,67	16,54
- AWW (Antwerpen)	5,30	3,61
- TMWW (Gent)	0,90	0,49
- Andere	1,27	0,86
<i>Totaal</i>	<i>24,14</i>	<i>21,50</i>
Verkoop aan derden (miljoen m³)		
- SWDE (Verviers)	4,57	4,82
- PIDPA (Antwerpen)	0,21	0,21
- IWVA Koksijde	0,15	0,18
- TMWW (Gent)	3,39	1,87
- Andere	0,92	1,10
<i>Totaal</i>	<i>9,24</i>	<i>7,99</i>
Leveringseenheden		
- In dienst	1.173.963	1.159.609
- Bestaande	1.180.891	1.165.694
Aangesloten gemeenten		
- Volledig	147	147
- Gedeeltelijk	23	23
Bevolking	2.791.292	2.776.671
Kapitaal		
- Ingeschreven kapitaal	861.337.075	849.182.675
- Aantal aandelen	37.853.483	37.367.307
Personeel (op 31 december)		
Statutair	1.304	1.326
Contractueel	127	108
Startbaners	31	30
<i>Totaal</i>	<i>1.462</i>	<i>1.464</i>

Kwaliteit van bron tot kraan

VMW-laboratorium behaalde in 2011 permanente erkenning

Het VMW-laboratorium heeft in 2011 van de **Vlaamse overheid** een **permanente erkenning** gekregen voor het uitvoeren van een groot aantal analysepakketten voor de matrices drinkwater, grondwater en oppervlaktewater. Dit gebeurde conform het 'Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot leefmilieu' (Vlarel). Ingevolge deze wetgeving dient het laboratorium analyses uit te voeren volgens door VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) gevalideerde en door de minister goedgekeurde analysemethoden. Hierdoor is enerzijds een degelijke juridische onderbouwing van de meetresultaten gegarandeerd, maar anderzijds wordt de invoering van de meest moderne analysetechnieken sterk vertraagd omdat een validatie van deze technieken door het referentielaboratorium van VITO vereist is.

Het VMW-laboratorium beschikt daarnaast over een **Belac-accreditatie**. Zowel het behalen van de erkenning volgens Vlarel als de accreditatie volgens Belac illustreren de continue toepassing van de strenge kwaliteitsnorm ISO 17025 bij de uitvoering van de analyses.

In het kader van de erkenning en de accreditatie nam het laboratorium in 2011 deel aan meer dan 75 internationale ringtesten voor microbiologische, anorganische en organische parameters. Bij deze ringtesten wordt het VMW-laboratorium voortdurend vergeleken met gerenommeerde binnen- en buitenlandse laboratoria. De zeer goede scores bevestigen de hoge kwaliteitsstandaard van de dagelijks uitgevoerde metingen.

Controle op productie en distributie

Via een uitgebreid controleprogramma volgt de VMW haar drinkwaterproductie en -distributie op van bron tot kraan. De kwaliteitscontrole omvat zowel de wettelijke controle

van het geleverde drinkwater als de bijkomende eigen bedrijfscontrole tijdens het proces van winning, productie en distributie.

Overzicht van de uitgevoerde controles in 2011

Type onderzoek	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Totaal
Bewaking	1.643	1.884	1.757	1.481	6.765
Audit	352	200	285	319	1.156
Bedrijfscontroles	2.278	1.409	3.337	2.258	9.282

Wettelijke controles

In het kader van de wettelijke controles worden analyses uitgevoerd op monsters die genomen zijn aan de keukenkraan van de klant. De analyses van het type 'bewaking' omvatten een groot aantal bacteriologische en chemische parameters (waaronder stikstofverbindingen en metalen), die een drinkwaterbedrijf in staat stellen om dagelijks de drinkwaterkwaliteit van het gedistribueerde water op te volgen. De analyses van het type 'audit' omvatten alle parameters van het bewakingspakket, aangevuld met een breed scala aan zware metalen en organische verbindingen zoals polycyclische koolwaterstoffen, bestrijdingsmiddelen en bijproducten van de desinfectie met chloor.

In 2011 voerde het laboratorium meer dan **17.000 controles** uit. Dit betekent een lichte stijging (2,5%) ten opzichte van 2010. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan een verhoging van de controlemetingen van watertorens en reservoirs. Omdat het drinkwater hier tijdelijk drukloos is en er een verhoogde kans op besmetting van het drinkwater bestaat, is een hogere controlefrequentie op deze plaatsen verantwoord.

De metingen tonen aan dat de kwaliteit van het geleverde drinkwater ook in 2011 uitstekend was. Slechts zeer sporadisch werd een bacteriologische normoverschrijding vastgesteld bij controles aan de keukenkraan. Bij een bijkomende staalname bleek dat het water steeds conform was aan de watermeter. Normoverschrijdingen aan de keukenkraan kunnen meestal worden toegeschreven aan de toestand van de binnenhuisinstallatie en de aanwezigheid van huishoudelijke waterbehandelingstoestellen zoals filters en ontharders.

In zeldzame gevallen wordt nog lood aangetroffen in concentraties die de toekomstige, strenge drinkwaternorm van 10 microgram per liter lichtjes overschrijden. Uit de ter plaatse uitgevoerde controle van de huishoudelijke aftakking en van de binnenhuisinstallatie werd meestal geen materiaal uit lood aangetroffen. Het lood is vermoedelijk afkomstig van de migratie uit gegalvaniseerde binnenhuisleidingen en uit messing. Normoverschrijdingen voor natrium worden ook regelmatig vastgesteld als gevolg van slecht afgestelde ontharders. In deze gevallen werd de klant steeds geïnformeerd en werd een advies geformuleerd om de waterverzachter terug te laten afstellen.

Bij de wettelijke controles worden ook de openbare gebouwen zoals ziekenhuizen, scholen en rusthuizen gecontroleerd. Ook in deze categorie worden regelmatig overschrijdingen van natrium ingevolge de aanwezigheid van ontharders vastgesteld.

Elke normoverschrijding wordt onmiddellijk gemeld aan de toezichthoudende overheid: de afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij en de dienst Toezicht en Volksgezondheid van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Ook de resultaten van hernames worden aan deze diensten gemeld, zodat een objectieve garantie voor de drinkwaterkwaliteit steeds kan worden gegeven.

Door de toepassing van enzymatische reacties kunnen Enterococci binnen de 18 uur opgespoord worden. Dit betekent een aanzienlijke tijdswinst ten opzichte van de klassieke kweekmethode (48 uur).

Aanvullende bedrijfscontroles

Naast de wettelijk verplichte controles, voert de VMW bijkomende **eigen bedrijfscontroles** uit. Die hebben betrekking op:

- de ruwwaterbronnen (putten van grondwaterwinningen en toevoergebieden van de spaarbekkens van de oppervlaktewaterwinningen)
- de verschillende stappen tijdens de waterbehandeling
- kritische punten tijdens de distributie (watertorens, eindpunten van leidingen)
- ad hoc monsternames bij werken aan het leidingnet.

Uit de bedrijfscontrole van de ruwwaterbronnen blijkt dat in de bekkens van de IJzer en van de Boven-Schelde nog steeds resten van bestrijdingsmiddelen zoals bentazon en BAM (het afbraakproduct van dichloorbenyl) worden aangetroffen. Dankzij het gebruik van actievekoolfilters in

de waterproductiecentra kon steeds worden voldaan aan de strenge drinkwaternorm van 0,1 microgram per liter.

Ook in een aantal ondiepe grondwaterwinningen worden BAM en bentazon aangetroffen. In de betrokken drinkwaterproductiecentra werd de waterbehandeling daarom uitgebreid met een actievekoolfilter.

De aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in het grondwater heeft ertoe geleid dat een aangepast controleprogramma werd opgesteld, waarbij de frequentie van monsternames en analyse wordt verhoogd wanneer een bestrijdingsmiddel wordt aangetroffen in concentraties die groter zijn dan 20 procent van de normwaarde. Hierdoor kunnen tijdig trends worden opgespoord en aangepaste maatregelen worden genomen om steeds aan de drinkwaternorm te kunnen blijven voldoen.

Kwaliteitsproblemen in Zillebeke en Bierbeek

In 2011 werd de VMW helaas geconfronteerd met twee ernstige kwaliteitsproblemen. Begin juni traden in de gemeenten **Poperinge** en **Vlamertinge** (leper) ernstige geurklachten op door een technische storing bij de indienstname van een actiefekoolfilter met gereactiveerde kool in het waterproductiecentrum van Zillebeke (leper). Deze klachten werden veroorzaakt door de aanwezigheid van zeer lage concentraties van jodoform, een bijproduct van de desinfectie dat gevormd werd door reactie van chloor met jodide, dat uitloopt uit de gereactiveerde actieve kool. Jodoform is niet schadelijk voor de gezondheid maar heeft een zeer lage geurdrempel: al vanaf concentraties van 1 microgram per liter is deze stof duidelijk waarneembaar. Na spoelen van het leidingnet was de situatie terug onder controle. Als gevolg van deze calamiteit werd de procedure voor de indienstname van gereactiveerde actieve kool verder verscherpt en verfijnd, zodat dergelijk incident in principe niet meer kan voorkomen.

In de gemeenten **Bierbeek**, **Oud-Heverlee** en **Lubbeek** werden we begin juli geconfronteerd met een ernstige

bacteriologische besmetting van het drinkwater bij controlemetingen in het distributienet. Uit bijkomende controles bleek dat het probleem te wijten was aan een spreek die in de kuip van de watertoren van Bierbeek was terechtgekomen. Door een efficiënt spoel- en desinfectieprogramma van de leidingen was de situatie genormaliseerd binnen enkele dagen.

Tijdens deze calamiteiten was er telkens zeer intens overleg met de toezichthoudende overheid. De volksgezondheid was op geen enkel ogenblik in gevaar. Naar aanleiding van deze calamiteiten heeft de VMW bepaalde procedures geëvalueerd en bijgesteld, om herhaling in de toekomst te voorkomen.

Door de vastgestelde verontreiniging van voedsel door de **EHEC-bacterie** (de zogenaamde 'komkommerbacterie') werd een screening uitgevoerd naar de aanwezigheid van deze bacterie in de oppervlaktewaterwinningen en in een aantal ondiepe kwetsbare grondwaterwinningen. In alle onderzochte monsters was de EHEC-bacterie afwezig.

Expertise laboratorium verder uitgebouwd en vermarkt

Het analysepakket van het centraal laboratorium werd ook in 2011 verder uitgebouwd: het aantal bestrijdingsmiddelen dat routinematig wordt gecontroleerd bij de drinkwatercontrole werd uitgebreid tot 140 componenten. Hierdoor bekleedt het laboratorium een **unieke positie** in Vlaanderen: het laboratorium voerde in 2011 analyses uit voor de collega-drinkwaterbedrijven zoals IWVA, IWM, Pidpa, SWDE en Vivaqua.

Voorts werd een snelle analysemethode voor de metingen van joodhoudende verbindingen op punt gesteld om de indienstname van gereactiveerde actieve kool te ondersteunen. De capaciteit van het laboratorium werd verhoogd door de indienstname van een tweede ICP-MS (combinatie inductief gekoppeld plasma - massaspectrometer) voor de analyse van metalen en door de invoering van een discreet analysesysteem. Hierdoor kon het laboratorium de wekelijkse analyses uitvoeren van het

captatiegebied van Kluizen en De Gavers. In 2012 zal ook de controle van het captatiegebied van De Blankaart in het VMW-laboratorium worden uitgevoerd.

In het VMW-laboratorium werd in 2011 een tweede ICP-MS in dienst genomen voor de analyse van metalen

Door de ontwikkeling van een nieuwe, gecombineerde extractiemethode voor polycyclische koolwaterstoffen en pesticiden werd de performantie van de dienst organische scheikunde verhoogd. Verder werd de validatie van de analysemethode voor de geneesmiddelenresidu's in water aangevat.

In de dienst bacteriologie werd de marktstudie afgerond voor de aankoop van een toestel dat het laboratorium in staat zal stellen om snel en eenduidig pathogene organismen te identificeren via moleculaire gentechologie. Hierbij wordt het deel van het erfelijk materiaal (gen) dat karakteristiek is voor de op te sporen bacterie vrijgesteld en met specifieke chemische reacties aangetoond. De techniek zal in 2012 operationeel zijn.

De expertise van het laboratorium kon in 2011 verder worden vermarkt door het uitvoeren van analyses van de drinkwaterbedrijven IWVA en WML. Daarnaast voerde het laboratorium analyses uit in opdracht van andere laboratoria, zoals de Bodemkundige Dienst van België.

Ruim 3.000 loden aftakkingen vervangen

Eind 2013 worden de drinkwaternormen strenger op het vlak van lood: de maximumgrens voor de aanwezigheid van lood in drinkwater wordt teruggebracht van 25 microgram per liter naar 10 microgram per liter. De VMW heeft de voorbije jaren al heel wat investeringen gedaan om de loden aftakkingen uit haar drinkwaternet te verwijderen. Sinds 2003 werden er in totaal ruim 21.000 loden aftakkingen vervangen.

Tegen eind 2013 moeten we nog 14.103 aftakkingen vervangen. Dit hoge aantal is te wijten aan de recente overname van de Stedelijke Waterregie van Ieper (bijna 3.000 loden aftakkingen) en de overname van het Stedelijk Waterbedrijf van Sint-Niklaas (6.000 loden aftakkingen). De VMW doet al het mogelijke om de nodige vervangingen binnen de vooropgestelde timing te realiseren.

	Vervangen in 2010	Vervangen in 2011	Nog te vervangen
West-Vlaanderen	902	978	4.115
Oost-Vlaanderen	412	543	6.432
Vlaams-Brabant	629	1.167	2.629
Limburg	166	345	927
Totaal VMW	2.109	3.033	14.103

Deze inspanningen nemen niet weg dat er nog lood aanwezig kan zijn in de binneninstallatie van onze klanten. Aangezien verhoogde loodconcentraties een gezondheidsrisico kunnen inhouden, schenkt de VMW extra aandacht aan deze problematiek, in het bijzonder bij de openbare instellingen van categorie 1: scholen, rusthuizen en ziekenhuizen.

Daarnaast onderzoekt de VMW alle bewakingsmonsters op de aanwezigheid van lood, wat de wetgeving niet expliciet oplegt.

VMW handhaaft dosering van chloor

In een gemeenschappelijk onderzoeksproject van Nederlandse en Vlaamse (VMW en PIDPA) drinkwaterbedrijven werd een onderzoek uitgevoerd naar de nagroei van micro-organismen in het distributienetwerk. Hierbij werd de aanwezigheid van micro-organismen geïnventariseerd en werd onderzocht of er een verband kan gevonden worden met de kwaliteit van het ruw en/of rein water, de waterbehandelingsprocessen of de eigenschappen van het leidingnet.

Wegens de omvang van de te verzamelen gegevens en de beperkte middelen opteerde de VMW ervoor het onderzoek te beperken tot enkele gemeenten, bediend door de drie grote oppervlaktewaterwinningen (De Blankaart, Kluzen en De Gavers) en twee grondwaterwinningen (Kooigem en Zele).

Het aantal bacteriën in de distributiezones van de VMW ligt beduidend lager dan dat in de Nederlandse voorzieningsgebieden. Er is bovendien een verband tussen het kiemgetal en de chloorconcentratie in het net.

Nederland is een van weinige landen waar geen restdesinfectans wordt toegepast voor de distributie van drinkwater. De VMW doseert een kleine hoeveelheid chloor, zodat het drinkwater bij het verlaten van de waterwinning een gehalte vrije chloor bevat van 0,25 mg/l. Aangezien uit de studie blijkt dat de bacteriologische kwaliteit van de onderzochte VMW-winningen beter is dan deze van de Nederlandse winningen en een eventuele bacteriologische besmetting het enige objectieve risico vormt voor drinkwater, heeft de VMW beslist de desinfectie met chloor te handhaven.

Keuring binneninstallaties wettelijk verankerd

De VMW legt de grootste zorg aan de dag bij de productie, de opslag en het transport van het drinkwater. Om te voorkomen dat de kwaliteit van het drinkwater wordt aangetast in de sanitaire binneninstallatie van de woning, wordt iedere nieuwe of gerenoveerde sanitaire installatie gekeurd.

De keuringsomzet bedroeg 1,46 miljoen euro in 2011, een stijging met 14% ten opzichte van 2010. Dit werd uitgevoerd met een voltijdse inzet van 23 keurders. Midden 2011 is de automatische opvolging via het facturatiesysteem Arcado in dienst genomen, wat de opvolging van de nieuwe aftakkingen vereenvoudigt. Door de invoering van het nieuwe waterverkoopreglement heeft de keuring van binneninstallaties bovendien een wettelijk afdwingbaar karakter gekregen.

De tabel hiernaast geeft een overzicht van de keuringen die in 2011 werden uitgevoerd:

	Aantal keuringen
West-Vlaanderen	5.104
Oost-Vlaanderen	3.609
Vlaams-Brabant	3.221
Limburg	4.143

Materiaalkeuring wordt mondiaal gebeuren

In 2011 heeft de VMW 900 materiaalkeuringen uitgevoerd. De omzet voor andere drinkwaterbedrijven bedraagt 72.000 euro. Door de mondialisering is bovendien de vraag

voor buitenlandse conformiteitsonderzoeken zeer sterk toegenomen.

VMW investeert in drinkwater

Waterleveringsplannen zorgen voor grotere leveringszekerheid

De VMW maakt voor de modellering van haar leidingnet gebruik van het programma InfoWorks. De opmaak van waterleveringsplannen zorgt voor een **grotere leveringszekerheid** en een **betere planning van investeringen**. Maar InfoWorks biedt ook mogelijkheden voor **kwaliteitsverbetering**.

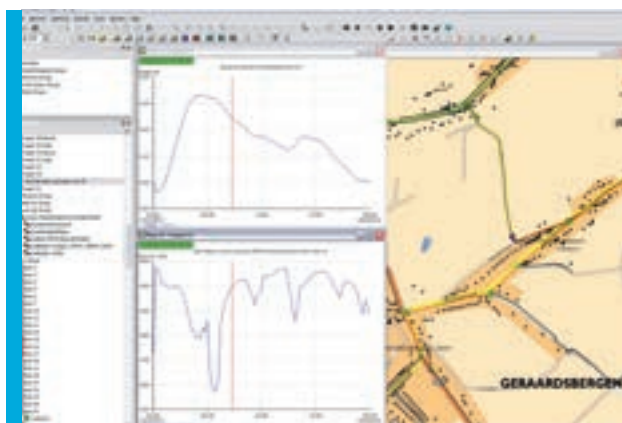
De VMW heeft waterleveringsplannen uitgewerkt voor Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg. De modellering van West-Vlaanderen werd opgestart. Via de waterleveringsplannen kunnen knelpunten in de leveringszekerheid beter worden opgespoord en kunnen de nodige versterkingen en uitbreidingen van het net worden gedimensioneerd. Om de resultaten van deze studies overzichtelijk ter beschikking te stellen, werd een toepassing

ontwikkeld die automatisch rapporten genereert, die op hun beurt aan de basis liggen van een gefundeerd investeringsprogramma.

Een GIS-toepassing brengt de knelpunten bedrijfsbreed in kaart, zodat bij het intekenen van andere investeringsprojecten duidelijk is wanneer er raakvlakken zijn met een project uit de waterleveringsplannen. Dit zal ook van groot belang zijn bij het beoordelen van synergieaanvragen voor werken van andere nutsmaatschappijen.

Ook bij de inplanting van onthardingsinstallaties zijn de netwerkmodellen onontbeerlijk om te komen tot een kostenefficiënte clustering van waterproductiecentra. De waterleveringsplannen zijn bovendien een onmisbare schakel geworden om de impact van werken of breuken en de daarbij horende maatregelen in te schatten. De modellering moet via een grondiger inzicht in de hydraulische parameters bovendien bijdragen tot een reductie van het niet-geregistreerd verbruik.

Tot slot biedt InfoWorks ook op kwalitatief vlak vele mogelijkheden. Zo kan de verblijftijd van het drinkwater in het net berekend worden. Via een onderzoeksproject in samenwerking met KWR (Watercycle Research Institute) wordt nagegaan wat de relatie is tussen die verblijftijd en de kwaliteit van het drinkwater. Modellering is dus niet meer weg te denken in een leveringszekere en klantvriendelijke bedrijfsvoering.

Waterleveringsplannen sporen knelpunten op

Waterveiligheidsplannen opgestart

Binnen AquaFlanders, de koepelorganisatie van de Vlaamse waterbedrijven, wordt de invoering van waterveiligheidsplannen voorbereid. Via risicomangement van bron tot kraan wordt de drinkwaterkwaliteit optimaal gegarandeerd. In 2011 heeft de VMW meegewerkt aan een concreet voorstel over de manier waarop de risicobeoordeling kan worden opgesteld. Een risicomatrix werd voorgesteld en toegepast op een

aantal procesonderdelen. Zo heeft de afdeling Wining en Leefmilieu de aanpak toegepast op mogelijke risico's binnen brongebieden en bij het boren en exploiteren van grondwaterputten. De afdeling Watertechnologie heeft de mogelijke risico's ingeschat bij actievekoolfiltratie. Deze aanpak werd voorgelegd aan de Vlaamse Milieumaatschappij en voldeed aan de verwachtingen.

Kluizen krijgt nieuwe flotatie-eenheid

Vanuit Kluizen levert de VMW drinkwater aan een groot deel van Noord-Oost-Vlaanderen. Tegen 2018 zal de capaciteit worden uitgebreid tot 85.000 m³ per dag. Deze capaciteitsuitbreiding is noodzakelijk binnen het samenwerkingsproject Aqua.Duct, waarbij de VMW, TMWV en AWW zorgen voor een grotere leveringszekerheid. In Kluizen zal een **nieuwe hoofdzuiveringseenheid** gebouwd worden met een capaciteit van 25.000 m³ per dag. In 2011 werd een studie uitgevoerd voor de technologiekeuze en gebeurden eveneens enkele renovatiewerken.

De oppervlaktewaterwinning van Kluizen werd in 1974 in gebruik genomen met een productiecapaciteit van 40.000 m³ per dag. In 1996 werd de bouw van een tweede spaarbekken voltooid. In 2002 werden actievekoolfilters toegevoegd en werden nieuwe reinwaterkelders in gebruik genomen. Deze installaties werden ontworpen met het oog op een verdere uitbreiding van de capaciteit tot 85.000 m³ per dag. In 2007 werd de productiecapaciteit via een bijkomende productielijn uitgebreid tot 60.000 m³ per dag. In de eerste helft van 2011 werd deze extra capaciteit ten volle benut toen een decantor in het oude behandelingsgebouw wegens renovatie uit gebruik werd genomen. Ook de elektromechanische uitrusting en de schuiven van de watervangtoren in het eerste spaarbekken werden vervangen. Hiervoor diende het spaarbekken volledig leeg te komen, wat een unieke situatie was sinds de indienstname.

Het oppervlaktewater in Kluizen heeft een hoog gehalte aan Natuurlijk Organisch Materiaal (NOM). In dat geval wordt in de literatuur **flotatie** aanbevolen als vlokscheidingsproces voor de hoofdzuivering. Daarnaast is ultrafiltratie door de scherpe daling van de investeringskosten een geldig alternatief. In de periode 2004-2007 liep in Kluizen een uitgebreid proefinstallatie-onderzoek van een nieuwe behandelingslijn met ultrafiltratie als processtap voor de hoofdzuivering. De VMW heeft ook ervaring met deze technologie doordat sinds 2009 in het waterproductiecentrum De Gavers (Harelbeke) een ultrafiltratie-installatie operationeel is voor de productie van 7.000 m³ drinkwater per dag op basis van oppervlaktewater.

Na een grondige evaluatie van beide behandelingswijzen, werd in 2011 besloten om voor de uitbreiding van de productiecapaciteit in Kluizen te kiezen voor flotatie als vlokscheidingsproces voor de nieuw te bouwen hoofdzuivering. Daarbij werd rekening gehouden met zowel economische als ecologische aspecten, met de kwaliteit van het ruwe water in de spaarbekken en van het geproduceerde drinkwater.

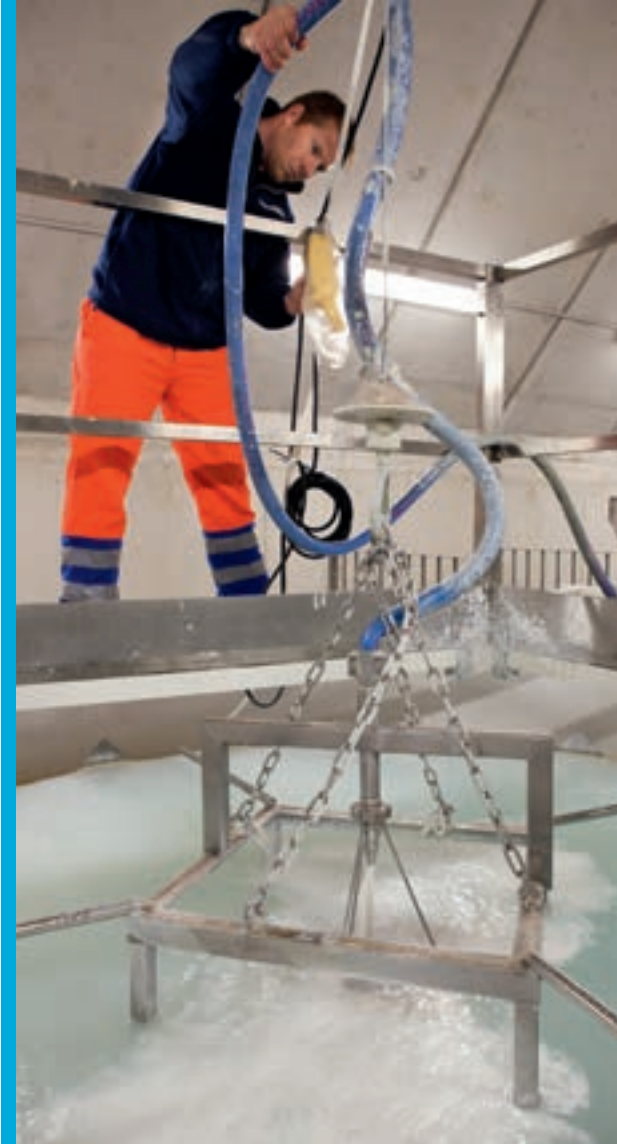

Flotatiegebouw in Kluizen

De spaarbekken van Kluizen

Kooigem heeft grootste onthardingsinstallatie van België

De VMW heeft in **Kooigem** (Kortrijk) een tweede installatie voor centrale deelontharding opgestart. De eerste installatie draait sinds 2007 in Heers (Limburg). De installatie van Kooigem is de grootste onthardingsinstallatie op basis van korrelreactoren in België, dit met een maximaal behandelingsdebiet van 1.500 m³ per uur. Het waterproductiecentrum van Kooigem behandelt grondwater afkomstig van een aantal diepe putten in Spiere-Helkijn die water onttrekken uit de Vlaamse carboonkalklaag. Dit water is naast ijzerhoudend ook vrij hard. Het ontwerp van de onthardingsinstallatie gebeurde volledig door gespecialiseerde VMW-medewerkers. In 2012 volgt de proefinstallatie in Haasrode (Vlaams-Brabant). In 2015 zal de proefinstallatie in Zele (Oost-Vlaanderen) operationeel zijn.

De VMW blijft ook in de toekomst investeren in zachter water. In totaal zullen een 20-tal installaties nodig zijn in gebieden waar het leidingwater momenteel nog vrij hard is. De timing op korte en middellange termijn wordt weldra vastgelegd.

In 2011 werd alvast onderzoek verricht om te komen tot een standaardontwerp voor deelontharding met korrelreactoren. De VMW heeft een **proefcontainer** waarmee toekomstige ontharding geëvalueerd kunnen worden. Deze container werd opgesteld naast de bestaande installatie van Kooigem om de ontharding met kalkmelk en met natronloog grondig te kunnen vergelijken, zowel op economisch als operationeel vlak. Op basis van deze vergelijking wordt nu de verdere onthardingsstrategie van de VMW bepaald. In dit kader werden ook testen uitgevoerd om het waterproductiecentrum van Waarmaarde te vernieuwen en te voorzien van een deelontharding.

Mechanismen van mangaanverwijdering onder de loep

Mangaanverwijdering is soms moeilijk te voorspellen. Daarom heeft de VMW, samen met Nederlandse collega's, een grote databank opgezet met operationele parameters van waterproductiecentra. Op basis van deze gegevens

zullen de voorwaarden bepaald worden om tot een goede mangaanverwijdering te komen. De resultaten van dit onderzoek zullen meegenomen worden in nieuwe ontwerpen.

Nieuwe installaties en renovaties

In het investeringsprogramma 2011 heeft de VMW ruim 39 miljoen euro uitgetrokken voor uitbreiding, vernieuwing en renovatie van elektromechanische installaties, gebouwen en toevoerleidingen. Daarnaast werd 760.000 euro geïnvesteerd in gebouwen. Binnen de provinciale directies werden bovendien talrijke uitbreidings- en verbeteringswerken gepland aan het distributienetwerk. Onderstaande lijst somt de belangrijkste projecten op per provinciale directie.

West-Vlaanderen

Realisaties

In juni 2011 werd in **Bredene** een nieuw reservoir in dienst genomen met een capaciteit van 4.000 m³. In deze kustgemeente kunnen de piekverbruiken in de zomermaanden aanzienlijk oplopen. Het reservoir is een aanvulling bij de bestaande watertoren en moet de waterbevoorrading ook in de toekomst verzekeren.

De toevoerleiding **Bellegem-Kortrijk**, één van de belangrijkste transportleidingen van de VMW in West-Vlaanderen, werd vernieuwd door middel van twee sleufloze technieken. De interne herstelmoef werd voor het eerst toegepast door de VMW. Voor de subline-relining, een techniek waarbij in rechte stukken een afstand tot 500 meter in één keer kan overbrugd worden, had de VMW zelfs de Belgische primeur.

In **Kooigem** (Kortrijk) werd een nieuwe installatie voor centrale deelontharding opgestart (zie pag. 32).

Daarnaast werden volgende projecten uitgevoerd:

- nieuwe zeefinrichting en nieuwe kamerfilterpersen voor het waterproductiecentrum De Blankaart
- indienstname pompen flotatie en bellenbeluchters voor actievekoolfilters in het waterproductiecentrum van Zillebeke (Ieper)
- renovatiewerken aan de intake van de Dikkebusvijver voor het waterproductiecentrum van Dikkebus (Ieper)
- nieuw chloordoseerlokaal voor het reservoir Geluveld
- nieuwe pompen voor de opjager in de Kasteelstraat (Geluveld)
- vervanging van de toevoerleiding Diksmuide-Houthulst
- de indienstname van de zuurstofdosering voor de actievekoolfilters in het waterproductiecentrum De Gavers (Harelbeke)

- renovatie van de centrale put in het waterproductiecentrum van Waarmaarde
- een nieuwe opjager in Tielt
- een studie naar geluidshinder veroorzaakt door de watertoren van Bredene
- de vernieuwing van het lichtkunstwerk op de watertoren 't Hoge in Kortrijk.

Nieuw reservoir Bredene

De nieuwe onthardingsinstallatie in Kooigem (Kortrijk)

Nieuwe zeefinrichting en kamerfilterpersen voor het waterproductiecentrum De Blankaart (Diksmuide)

Ontwerpen

- Voor het waterproductiecentrum De Blankaart werd een semi-industriële proefinstallatie ontworpen die de toekomstige waterbehandelingsstappen zal onderzoeken. Daarnaast werd de plaatsing onderzocht van een keerscherm langs de IJzer ter hoogte van de inname.
- De geplande verbindingsleiding tussen Menen en Geluveland (gemeenten Wervik en Zonnebeke) lag tijdens de Eerste Wereldoorlog middenin het frontgebied. Uit een vooronderzoek blijkt dat tijdens de werken nog een groot aantal explosieven naar boven zal komen. Om de werken veilig te laten verlopen, heeft de VMW in het bestek opgelegd dat de aannemer zich moeten laten begeleiden door een explosievaardkundige.

Renovatie watervangtoren Kluizen

In Haasrode is een nieuw waterproductiecentrum met centrale deelontharding in aanbouw

Oost-Vlaanderen

Realisaties

In **Geraardsbergen** (Onkerzele) is een nieuw ondergronds reservoir in aanbouw. Het heeft een volume van 5.000 m³, waardoor de opslagcapaciteit in de Denderstreek aanzienlijk verhoogt. De nodige leidingen werden aangelegd en de elektromechanische uitrusting werd ontworpen. Het nieuwe reservoir zal in mei 2012 in gebruik worden genomen.

In het waterproductiecentrum van **Kluizen** werd de watervangtoren 'de kop van Kluizen' gerenoveerd. Hierbij werd ook het technisch lokaal boven de watervoren vernieuwd, onder meer in functie van de geplande capaciteitsuitbreiding.

Ontwerpen:

- verbindingsleiding met TMW tussen Aalst en Denderleeuw
- verbindingsleiding met AWW ter hoogte van Beveren-Verrebroek
- leiding van Kruibeke naar Temse
- leiding tussen het waterproductiecentrum van Eeklo en Adegem
- vernieuwde laagdrukleiding Aalstgoed van de winning van Eeklo.

Vlaams-Brabant

Realisaties

In **Haasrode** is een nieuw waterproductiecentrum met centrale deelontharding in aanbouw. Van daaruit zal vanaf 2013 onthard water worden geleverd aan een groot deel van de Leuvense regio. Er werden verbindingsleidingen aangelegd met het bestaande distributienet en met de waterwinningen Abdij en Cadol.

In het waterproductiecentrum van **Londerzeel** wordt grondwater behandeld met een hoog ijzer- en mangaangehalte. De behandelingsinstallatie levert kwalitatief hoogstaand water af, maar de exploitatie ervan is niet vanzelfsprekend. De afdeling Watertechnologie heeft in 2011 het pilootonderzoek afgerond naar de optimalisatie van de filtratieprocessen. Doelstelling daarbij was niet alleen een vlottere exploitatie, maar ook de productie van afvalwater tot een minimum beperken. Bovendien werd een mogelijke uitbreiding met actiefkoolfiltratie als veiligheidsmaatregel opgenomen, voor het geval in de toekomst pesticiden zouden worden aangetroffen in het grondwater.

Daarnaast werden in Vlaams-Brabant volgende projecten gerealiseerd die bijdragen tot een hogere leveringszekerheid:

- In **Aarschot** werd een nieuwe spoelwaterrecuperatie in dienst genomen. Daardoor komt aanzienlijk minder spoelwater in de Motte terecht en wordt het opgepompte grondwater ook beter benut. De installatie werd op 6 oktober 2011 plechtig geopend in aanwezigheid van de heer André Peeters, burgemeester van Aarschot.
- In het waterproductiecentrum van **Zichem** werd een compact putpaviljoen gebouwd voor een nieuwe productieput en werden de nodige ruwwaterleidingen aangelegd.
- Er is een nieuwe leiding aangelegd van Assent naar de watertoren van Bekkevoort.

Ontwerpen:

- vernieuwing van de grondwaterwinningen Abdij, Cadol en Huiskens van een hoogdrukinstallatie naar een laagdrukinstallatie
- een leiding tussen waterproductiecentrum Overlaar en Bost (Tienen)
- de opjager Kapellen krijgt een ontdebberingsleiding richting noorden en een versterkingleiding richting zuiden (Glabbeek)
- een verbindingkamer ter hoogte van Binkom tussen zone Hageland richting watertoren van Lubbeek
- een ontdebberingsleiding tussen het waterproductiecentrum van Aarschot en Rillaar.

Limburg

Realisaties

- De bouw van het nieuwe waterproductiecentrum Vlakenhof (Maaseik) werd aangevat. De elektromechanische uitrusting werd ontworpen en aanbesteed.
- Er werd een middendrukreservoir gebouwd voor het waterproductiecentrum van Bovelingen (Heers).
- Op basis van een stabiliteitsstudie werd beslist de watertoren van Bocholt af te breken.

In Aarschot werd een nieuwe spoelwaterrecuperatie in dienst genomen

Haasrode krijgt nieuw waterproductiecentrum met centrale deelontharding

Ontwerpen:

- nieuwe productieput in Nieuwerkerken
- productieput in waterproductiecentrum Waltwilder (Bilzen)
- nieuwe hogedrukpompen met frequentieregelaars voor de waterproductiecentra van Lommel en Neerpelt, en de opjager in Zutendaal
- opjager aan de watertoren van Paal (Beringen)
- versterkingsleidingen in Tessenderlo.

Respect voor leefmilieu en natuurlijke bronnen

Als openbaar drinkwaterbedrijf heeft de VMW een maatschappelijke taak. Dat betekent niet alleen dat we moeten zorgen voor een ononderbroken levering van kwalitatief drinkwater. Het betekent ook dat wij dit op een duurzame manier doen, met respect voor onze natuurlijke grondstoffen én de omgeving.

Een bijzonder klimatologisch jaar

Zowel het voor- als het najaar van 2011 waren zeer droog. De aanvulling van de grondwaterlagen gebeurt in de regel vanaf oktober tot maart (herfst en winter). Door het droge voorjaar stonden de grondwaterpeilen op het einde van de zomer gemiddeld lager dan normaal. Toen ook een zeer droog najaar volgde, daalden de grondwaterpeilen verder en begonnen ze pas opnieuw te stijgen in december. Normaal stijgen de grondwaterpeilen vanaf oktober. Alhoewel op een aantal plaatsen lage tot zeer lage grondwaterpeilen werden

gemeten, heeft dit **nergens problemen** opgeleverd voor de drinkwatervoorziening. Doordat december uitermate nat was, zijn de grondwaterreserves zeer snel aangevuld.

In het kader van de klimaatverandering is tegen juli 2012 een **Vlaams adaptatieplan** in de maak. De VMW werkt in het kader van haar koepelorganisatie AquaFlanders mee aan een visie vanuit de watersector.

Efficiënt beheer van grondwaterwinningen

Driekwart van het drinkwater dat de VMW produceert, is afkomstig van grondwater. Een meerjarenprogramma zorgt ervoor dat deze winningen op een kostenefficiënte manier worden onderhouden, zodanig dat steeds alle noodzakelijke productiecapaciteit beschikbaar is. In 2011 heeft de afdeling Winning en Leefmilieu weer heel wat boor- en regeneratiewerken uitgevoerd, zowel in eigen beheer als uitgevoerd door derden. In totaal gaat het om een investering van 1,1 miljoen euro.

Enkele in het oog springende projecten:

- Op het waterproductiecentrum van **Bovelingen** (Heers) heeft de VMW voor het eerst een productieput overboord.

Hierbij werd de volledige putconstructie uit de grond verwijderd en vervangen door een nieuwe constructie. De overboring werd uitgevoerd door een gespecialiseerde Duitse firma.

- Voor de uitbreiding van de grondwaterwinning van **Groot-Overlaar** (Tienen) werd een verkenningsboring uitgevoerd. Interne experts hebben op basis van de resultaten van de pomptesten een hydrogeologische studie uitgevoerd die aantoonde dat een uitbreiding van de grondwaterwinning mogelijk is zonder de draagkracht van de waterlaag te overschrijden. Zodra de VMW over de MER-ontheffing en de nodige vergunningen beschikt, zal de verkenningsboring worden omgebouwd tot productieput.
- Voor de verdere studie naar winningsmogelijkheden in **Meerheuvel** (Dilsen-Stokkem) werden pomptesten uitgevoerd op de in 2010 geboorde verkenningsboringen. De resultaten tonen aan dat het Maasgrind er zeer goed watervoerend is en dus goede mogelijkheden biedt voor een nieuwe drinkwaterwinning. In 2012 volgt een modelleringsstudie om de draagkracht van de waterlaag te bepalen.
- De afdeling Winning en Leefmilieu heeft haar expertise op het vlak van grondwaterwinning en putboringen ook gevaloriseerd in projecten voor **industriële klanten**.

Een visie op duurzaam bronbeheer

De VMW volgt de toestand van de grondwaterlagen op de voet, dit in het kader van een **duurzame exploitatie** van de grondwaterreserves. Hiervoor worden jaarlijks meer dan 20.000 peilmetingen uitgevoerd in meer dan 2.000 peil- en productieputten en worden heel wat ruwwateranalyses uitgevoerd. Om de grondwaterkwaliteit nog beter te kunnen opvolgen heeft de afdeling Winning en Leefmilieu, in samenspraak met de provinciale kwaliteitsverantwoordelijken, in 2011 een specifieke meetstrategie ontwikkeld volgens de principes van de waterveiligheidsplannen (zie ook pag. 30).

Er is **nergens sprake van dalende trends** van het grondwaterpeil ten gevolge van de drinkwaterwinningen. De draagkracht van de waterlagen wordt nergens overschreden. Ook in de toekomst zal de evolutie van de grondwaterpeilen en de grondwaterkwaliteit continu verder opgevolgd en geëvalueerd worden.

In 2011 ging opnieuw bijzondere aandacht naar de kwaliteitsveranderingen in de **waterlaag van de Carboonkalk**. Vorige eeuw ging het peil in deze grondwaterlaag sterk

in dalende lijn en werden maatregelen getroffen om het natuurlijke evenwicht te herstellen. De laatste jaren werden echter verhoogde concentraties sulfaat, ijzer en mangaan vastgesteld. De snelle stijging van het grondwaterpeil zorgde voor een aantal reacties tussen het grondwater en de Carboonkalksteen.

Vorig jaar werd verdergezocht naar een manier om de grondwaterkwaliteit te verbeteren in combinatie met een verdere stijging van het grondwaterpeil. De afdeling Winning en Leefmilieu van de VMW heeft voorgesteld de exploitatie van de productieputten meer continu te laten verlopen, om zo het grondwaterpeil geleidelijker te laten stijgen. Dit voorstel werd goedgekeurd door de technische werkgroep Transhennuyère, het overlegorgaan tussen Vlaanderen en Wallonië, en later ook door de bevoegde Vlaamse en Waalse ministers. Het meer continue exploitatieregime werd in 2011 al ingevoerd en zal in 2012 verder worden aangehouden. De eerste resultaten zijn alvast veelbelovend: in de meeste putten treedt een merkbare verbetering van de grondwaterkwaliteit op, in combinatie met een verdere stijging van het grondwaterpeil.

Via hergebruik reststoffen naar een duurzame materiaalkringloop

Bij de drinkwaterproductie ontstaan reststoffen die in feite bijproducten zijn en geen afvalstoffen. Het gaat daarbij vooral om **anorganisch ijzerhoudend slib** bij de ontijzering van grondwater en **kalkkorrels** bij de ontharding van drinkwater.

Met het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen – kortweg het Materialendecreet – wordt de Europese kaderrichtlijn Afvalstoffen in Vlaamse wetgeving vertaald. Daarnaast ging veel aandacht naar de totstandkoming van het nieuwe Vlarema, het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen. De VMW heeft proactief bijsturingen aan het concept van dit reglement voorgesteld om ervoor te zorgen dat de reststoffen van de drinkwatervoorziening alternatieve

toepassingen kunnen krijgen, in de geest van het nieuwe materialenbeleid. Het streefdoel is uiteindelijk de milieudruk zo klein mogelijk te houden over de hele levenscyclus van een product en 'afvalstoffen' zoveel mogelijk opnieuw in te zetten als grondstof om zo de materiaalkringloop te sluiten.

Kalkkorrels of pellets ontstaan na ontharding van drinkwater

Op weg naar permanente milieuvergunningen

De VMW pleit al langer voor een vereenvoudigd vergunningskader voor de openbare drinkwatervoorziening, aangepast aan de maatschappelijke ontwikkelingen omtrent administratieve vereenvoudiging. Eind juni 2011 besliste de Vlaamse Regering tot de invoering van permanente milieuvergunningen en de integratie van milieuvergunning en bouwvergunning in één omgevingsvergunning.

De VMW pleit in dit kader voor de automatische omschakeling van onze huidige milieuvergunningen naar permanente milieuvergunningen. Dit is verdedigbaar binnen het grote maatschappelijke belang van de

drinkwatervoorziening en de bestaande periodieke rapporteringsplicht voor grondwaterwinningen.

In 2011 werden opnieuw heel wat milieuvergunningsaanvragen opgesteld en ingediend. Voor een aantal winningen diende hiertoe een MER-ontheffing te worden opgesteld: de winning in het LedoPaniseliaan in Eeklo en de nieuwe Krijtwinning in Aarschot. Voor de winning in Eeklo werd de ontheffing al bekomen. De VMW zet haar expertise voor het opstellen van MER-ontheffingsdossiers ook in voor industriële partners.

Zonnepark in Kluizen

De VMW werkt al jaren aan een efficiënter gebruik van elektriciteit. In een eerste instantie streven we ernaar het energieverbruik te optimaliseren. Want de meest groene kilowattuur is nog altijd diegene die we niet verbruiken. Daarnaast is de energie die we aankopen van 100% hernieuwbare oorsprong. Hierbij komt geen CO₂ vrij en wordt geen kernafval geproduceerd.

Met het zonnepark in Kluizen trokken we in 2011 volop de kaart van de **groene energie**. De VMW sloot een samenwerkingsovereenkomst af met de firma Ikaros Solar om een zonnepark van 7 ha uit te bouwen op de dijken van de spaarbekkens. Deze oppervlakte werd tot nog toe niet gebruikt, het onderhoud van de dijken kostte tijd en geld.

Op minder dan 1 maand tijd werden 14.600 zonnepanelen geplaatst over een lengte van 3,5 km. Het zonnepark heeft een vermogen van ca. 4,2 MWp (Megawatt piek) en wekt 3,8 MWh (Megawatt uur) elektriciteit per jaar op. De VMW zal ongeveer 80% daarvan gebruiken in het waterproductiecentrum. Het resterende deel wordt geïnjecteerd in het elektriciteitsnetwerk van ELIA. Met het zonnepark kan een uitstoot van 2.255 ton CO₂ per jaar vermeden worden. Het nieuwe zonnepark toont aan dat ecologie, economie en spijttechnologie perfect kunnen samengaan. Het zonnepark werd op 5 maart 2012 ingehuldigd in aanwezigheid van minister Joke Schauvliege.

Zonnepark in Kluizen

VMW beschermt drinkwaterbronnen tegen externe invloeden

Hoe beter het water aan de bron, hoe minder investeringen nodig zijn om dit water te behandelen tot drinkwater. De VMW waakt daarom nauwgezet over de beschermingszones rond haar grondwaterwinningen. Dit gebeurt onder meer door **advies** te verlenen bij projecten door derden binnen de beschermingszones.

Daarnaast heeft de afdeling Winningen Leefmilieu samen met AWW een voorstel uitgewerkt om te komen tot **strengere milieukwaliteitsnormen** voor oppervlaktewater bestemd voor de drinkwatervoorziening. Dit voorstel bouwt verder op de Europese Kaderrichtlijn Water en werd voorgesteld aan de Vlaamse Milieumaatschappij.

De VMW heeft eveneens aangepaste Vlarew-wetgeving voorgesteld op het vlak van energieopwekking door **koude-warmteopslag** binnen de beschermingszones rond grondwaterwinningen. Onderzoek heeft aangetoond dat

slecht ontworpen bodemenergiesystemen risico's inhouden voor de kwaliteit van het grondwater.

Tot slot heeft de VMW samen met Pidpa een voorstel uitgewerkt om de drinkwaterwinningen als projecten van **groot maatschappelijk en openbaar belang** te laten opnemen in het kader van het natuurdecreet.

Informatietechnologie verhoogt uniformiteit en efficiëntie

De VMW zet eigentijdse informatietechnologie in om haar infrastructuur en werking optimaal te beheren. Door daarbij bovendien te kiezen voor uniformiteit, wordt synergie en efficiëntieverhoging mogelijk.

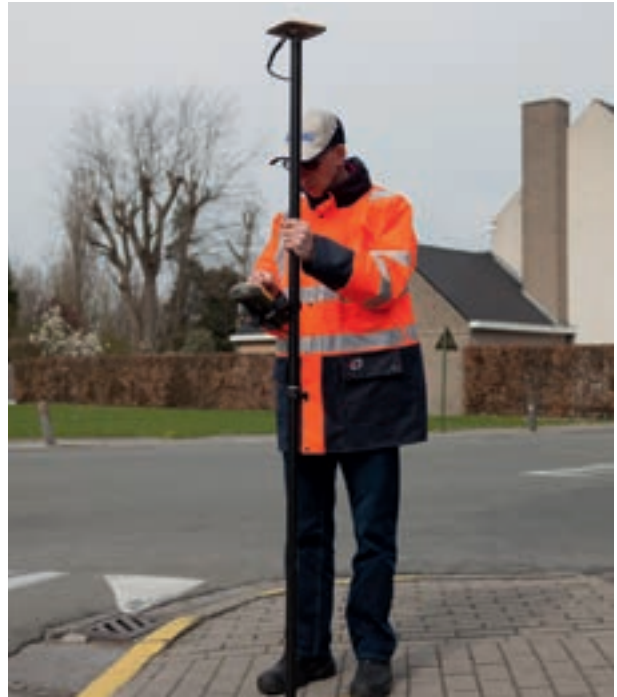
Op weg naar één telemetrieplatform

Tot nog toe heeft elke provinciale directie van de VMW een eigen dispatching om haar productie- en transportinfrastructuur via telemetrie op te volgen. Enkele jaren geleden werd beslist over te stappen naar één platform voor de hele VMW. Dit maakt **synergie** mogelijk op verschillende domeinen: uniformiteit van werken, kennisopbouw, één gestandaardiseerde productiedatabank, uitwisseling van personeel..., en dit bij een lagere exploitatiekost.

In 2011 liep de uitrol van het nieuwe systeem in Vlaams-Brabant volop door. In Limburg werden de studies noodzakelijk voor de integratie afgewerkt, de effectieve uitrol volgt in 2012. Dan zullen ook de studies voor West- en Oost-Vlaanderen aangevat worden.

Geografisch informatiesysteem blijft evolueren

Nu het grootschalige referentiebestand voor Vlaanderen vorm krijgt, streeft de VMW ernaar haar leidingnetten van drinkwater en riolering op termijn ook **grootschalig gekarteerd** te hebben. Als voorbereiding werden in 2011 enkele proefprojecten voor de nauwkeurige opmeting van brandkranen en afsluiters afgewerkt. Op basis van de bevindingen opgedaan tijdens deze projecten heeft de afdeling Geosystemen een proces uitgewerkt dat het mogelijk moet maken om alle brandkranen, afsluiters en andere bovengronds zichtbare leidingonderdelen op te sporen en vervolgens op te meten. Er werd een eerste aanbesteding uitgeschreven die goed is voor de opmetingen in ongeveer de helft van alle bij de VMW aangesloten gemeenten. Deze opmetingen zullen in 2012 starten en in 2014 beëindigd worden. Vervolgens zal het leidingnet gemeente per gemeente in het GIS (geografisch informatiesysteem) hertekend worden op basis van de opgemeten punten.

Het GIS wordt ook buiten de tekenkamers frequent gebruikt om informatie op te zoeken, voornamelijk bij het plannen en uitvoeren van leidingwerken. Momenteel wordt op het terrein nog voornamelijk gewerkt met plannen en detailschetsen van het leidingnet op papier. Om na te

gaan of het mogelijk zou zijn om het GIS ook **mobiel beschikbaar** te maken, werd in 2011 een studie uitgevoerd. Deze studie omvatte alle processen binnen de VMW waarbij er buiten de kantooromgeving gewerkt wordt en alle mogelijke (digitale) informatiestromen werden bekeken, dus niet enkel de GIS-informatie. Hieruit is gebleken dat de inzet van mobiele toestellen, met aan de werkprocessen aangepaste applicaties, heel wat toegevoegde waarde kan bieden en de efficiëntie kan verhogen. De tablet-pc is uit de studie naar voor gekomen als het meest geschikte toestel om deze toepassingen te ondersteunen. In 2012 zullen de eerste proefprojecten op het terrein plaatsvinden, waarna een definitief invoeringsplan zal volgen.

De VMW heeft ook actief deelgenomen aan vernieuwende projecten binnen het Vlaamse geo-landschap, waarvan het merendeel gecoördineerd wordt door AGIV (Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen). Een eerste project, dat in 2012 een grote impact zal hebben op de organisatie en communicatie van werken op het openbaar domein, is het **GIPOD** (Generiek Platform Openbaar Domein). De bedoeling van dit project is om de belangrijke informatie (locatie, uitvoeringsperiode, betrokken partijen, impact op de omgeving ...) online uit te wisselen.

Een tweede belangrijk project is de digitale versie van het **KLIP** (Kabels en Leidingen Informatie Portaal). Het huidige KLIP maakt het mogelijk om planaanvragen in het kader van graafwerkzaamheden, waaronder quasi alle werken op het openbaar domein, via een webinterface naar alle betrokken nutsoperatoren te versturen. De liggingplannen van de aanwezige nutsinfrastructuur daarentegen worden nog steeds door elke beheerder apart aan de planaanvrager bezorgd, volgens eigen formaten en niet altijd via de digitale weg. De digitale versie van het KLIP moet het binnen enkele jaren mogelijk maken om deze antwoorden gebundeld in één plan, weergegeven volgens afgesproken standaarden en digitaal te bezorgen aan de aanvragers. Bovendien zal de nauwkeurigheid van de ingetekende leidingen drastisch verhogen en zullen de antwoordtijden korter worden.

In 2011 werden de **CAD- en GIS-systemen verder geïntegreerd** met als uiteindelijke doelstelling het VMW-leidingnet tussen beide platformen te kunnen uitwisselen zonder dat daarbij nog hertekenwerk nodig is. Langs CAD-zijde werden de GIS-data verder ontsloten in Autocad MAP,

zodat bij de start van nieuwe projecten leidinggegevens en kadastergegevens uit het GIS-systeem kunnen worden geïmporteerd als referentieachtergrond.

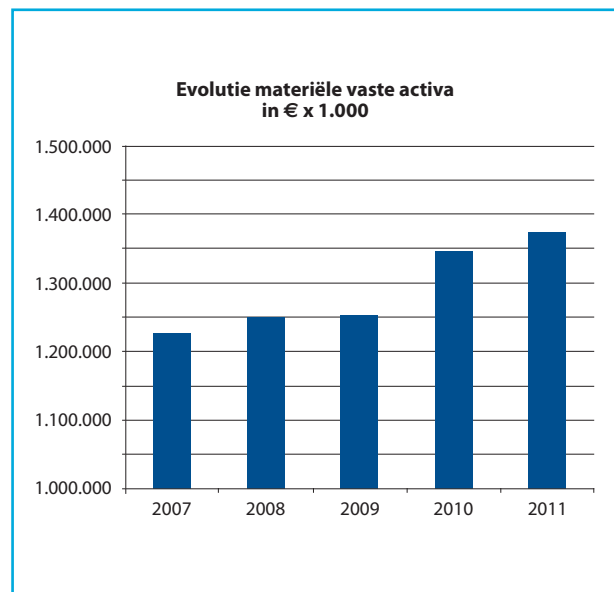
Leidingontwerpen zullen in de toekomst dezelfde metadata en 'intelligentie' krijgen als binnen het GIS-systeem. Deze nieuwe werkwijze werd uitgetest bij de overname van het Stedelijk Waterbedrijf van Sint-Niklaas. Eind 2011 was het volledige netwerk van Sint-Niklaas, met een lengte van 211 km, gedigitaliseerd en beschikbaar gesteld in het GIS.

Asset management als hefboom voor een performante infrastructuur

Een stijgende nood aan investeringen in productie- en distributie-infrastructuur heeft uiteraard een impact op het balanstotaal en de resultatenrekeningen. Om deze investeringen en de impact ervan beter te kunnen inplannen, heeft de VMW besloten werk te maken van 'asset management' en werd daartoe een verantwoordelijke asset management aangehouden. Asset management omvat het optimale beheer van alle bedrijfsmiddelen.

Via een doorgedreven asset management wil de VMW volgende doelstellingen bereiken:

- de investeringen en de operationele kosten optimaliseren, inclusief onderhoud en vervanging van kapitaalintensieve assets, dit tijdens de volledige levenscyclus en zonder afbreuk te doen aan dienstverlening en risicobeheersing
- de operationele, technische en financiële afdelingen ondersteunen
- het risicobeheer verbeteren
- het bedrijfsimago ondersteunen
- transparantie naar stakeholders verhogen.

Uw industriewater in goede handen

De VMW is een ervaren partner op het vlak van duurzame toepassingen voor de industrie. Voor bedrijven is water vaak geen kerntaak, maar zij verkiezen een aanbod van ‘water op maat’. De business unit Industrie & Services van de VMW heeft een breed gamma aan diensten uitgebouwd en kan voor 2011 opnieuw enkele mooie realisaties voorleggen.

De VMW kan voor haar industriewateractiviteiten steunen op een uitgebreide expertise in uiteenlopende domeinen van waterbehandeling en -distributie. Zowel voor de planning, de bouw als de permanente exploitatie van grote waterbehandelingsinstallaties beschikt de VMW over een ruim verspreid netwerk van medewerkers.

De belangrijkste proceswaterprojecten van 2011

Proceswaterinstallatie in dienst bij Rousselot

Rousselot is 's werelds grootste producent van gelatines en onderdeel van de divisie Ingredients van de VION-groep, een internationaal voedingsmiddelenconcern met hoofdkantoor in Nederland. In 2011 startte de business unit met de levering van proceswater op basis van water uit het kanaal Gent-Terneuzen, goed voor 750.000 m³ proceswater

van drinkwaterkwaliteit. Omwille van het strategisch belang van de watervoorziening werd deze installatie door middel van een DBFO-contract (Design, Build, Finance and Operate) toevertrouwd aan de VMW. De bestaande waterbehandeling werd vervangen door een nieuwe en meer performante installatie.

Onthardingsinstallatie voor BENE0

Het rijstverwerkende bedrijf BENE0 is voornamelijk bekend van hun product 'Remy Stijfsel'. De VMW stelde de studie op voor de bouw van een nieuwe waterbehandelingsinstallatie. In de installatie wordt grondwater eerst onthard door een korrelreactor, waarna een nieuwe ionenuitwisselingsinstallatie de resterende magnesiumhardheid verwijdert. De korrelreactor zorgt ervoor dat de ionenuitwisselaars minder worden belast, wat resulteert in een lager chemicaliënverbruik. Voor dit project is de VMW verantwoordelijk voor de studie en de indienstname van de korrelreactor.

Installatie Farm Frites opnieuw opgebouwd

Sinds juli 2007 levert de VMW proceswater aan het aardappelverwerkend bedrijf Farm Frites in Lommel. Jammer genoeg werd de installatie in februari 2011 door een allesverwoestende brand volledig in de as gelegd. In samenspraak met het bedrijf werd besloten om de installatie opnieuw op te bouwen.

De afdeling Watertechnologie en de business unit Industrie & Services van de VMW hebben van de gelegenheid gebruikgemaakt om de verworven ervaring van de vorige installatie, van gelijkaardige installaties bij andere klanten én van de proefinstallatie te verwerken tot een verbeterde installatie.

Proceswater voor Bravi

Na de positieve ervaring met de levering van proceswater bij het moederbedrijf Farm Frites uit Lommel, kwam ook dochterbedrijf Bravi te rade bij VMW. Het aardappelverwerkend bedrijf uit Sint-Truiden wilde zijn waterverbruik rationaliseren door het bedrijfseffluent te behandelen en te hergebruiken als proceswater. Na succesvolle pilootproeven,

werd een DBFO-contract afgesloten met een looptijd van 10 jaar. De VMW zal instaan voor het bouwen, prefinancieren en exploiteren van de proceswaterinstallatie op de terreinen van Bravi. De installatie wordt opgebouwd uit een ultrafiltratie en een eentraps omgekeerde osmose en kan op jaarbasis 105.000 m³ proceswater met drinkwaterkwaliteit leveren.

Proceswaterinstallatie bij Citrique Belge officieel in gebruik

In april 2011 werd de nieuwe proceswaterinstallatie bij Citrique Belge officieel ingehuldigd. De nieuwe installatie – jaarlijks goed voor 1,7 miljoen m³ koelwater op basis van oppervlaktewater uit de Grote Gete – biedt een duurzaam alternatief voor de vroegere oppomping van grondwater uit de kwetsbare Landeniaan-waterlaag. Dit project zorgt niet

alleen voor aanzienlijke besparingen inzake de waterfactuur van de klant, maar is evenzeer een milieuvriendelijke en duurzame investering: de kwetsbare grondwaterlaag krijgt immers op termijn de kans om haar natuurlijk evenwicht te bereiken.

Officiële inhuldiging proceswaterinstallatie Citrique Belge

Installatie bij Marine Harvest Pieters beantwoordt aan strenge voedingseisen

Midden 2011 werd de proceswaterinstallatie bij Marine Harvest Pieters uit Brugge opgestart. Alhoewel het visverwerkende bedrijf in het verleden al over een vergunning voor het oppompen van grondwater beschikte, bleek het voor hen niet mogelijk dit grondwater om te zetten tot de door het FAVV (Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen)

opgelegde waterkwaliteit. Met de VMW als partner lukte dit wel. De business unit Industrie & Services stond in voor het ontwerp van de installatie en voor het boren van een nieuwe puttenbatterij, in samenwerking met gespecialiseerde VMW-collega's.

Installatie bij EOC wordt aangepast

De VMW heeft in 2010 bij het bedrijf EOC in Oudenaarde een waterbehandelingsinstallatie op ondiep grondwater in gebruik genomen. Alhoewel de installatie aan alle contractuele voorschriften voldeed, werd een verminderd verwijderingsrendement van mangaan opgemeten. De afdeling Waternet stelde na intensief onderzoek vast dat het grondwater een aanzienlijke hoeveelheid methaan of moerasgas bevat. Deze component verhindert

een goede beluchting van het water, waardoor het mangaan onvoldoende geoxideerd kon worden. In samenspraak met de klant werd afgesproken de beluchtingsstap aan te passen. In 2012 zal een strippingtoren geplaatst worden die het aanwezige methaan uit het water zal verwijderen. Ondanks haar groot aantal grondwaterwinningen, heeft de VMW nog nooit sporen van methaan waargenomen.

Nieuwe afnemers grijs water vanuit De Gavers

De VMW heeft in 2009 een nieuwe productie-installatie in De Gavers (Harelbeke) in gebruik genomen. Een ultrafiltratie-installatie biedt aan bedrijven uit de regio een duurzaam alternatief voor het grondwater dat ze tot dan toe oppompen uit de diepe, kwetsbare en overgeëxploiteerde grondwaterlagen van de Sokkel. In 2011 werd nog een aantal bijkomende proceswaterleveringscontracten onderhandeld

bij West-Vlaamse bedrijven binnen het VMW- verzorgingsgebied. Het bedrijf **Latexco** startte in september 2011 effectief met de afname van grijs water. Bij dit bedrijf is een extra behandeling onder de vorm van ontharding toegevoegd om de gewenste waterkwaliteit te bekomen. De exploitatie van dat alles gebeurt door de medewerkers van de provinciale directie West-Vlaanderen.

Tweede proefcontainer in dienst

Door het grote succes van de eerste proefcontainer werd midden 2011 besloten om een tweede proefcontainer te bouwen voor het uitvoeren van proeven bij (potentiële) klanten. Deze container is een mini-waterbehandelingsinstallatie die gedurende enkele maanden bij een klant kan ingezet worden. Het aanwezige water (grond-, oppervlakte- of afvalwater) kan gedurende deze periode in beperkte hoeveelheden gezuiverd worden om de gewenste eindkwaliteit te bereiken. Deze proeven maken het mogelijk de benodigde techniek nauwkeurig te bepalen en de investerings- en exploitatiekosten te budgetteren.

Mevisco toetst uw waterverbruik

Voor industriële aftakkingen biedt de VMW de meetinstallatie Mevisco aan. Mevisco is een monitoringinstallatie die het debiet permanent meet en het doorgestroomde volume water totaliseert. Zo kan bij het bedrijf tijdig de aandacht worden gevestigd op plotse verbruiksschommelingen of

wijzigingen in het afnamepatroon. Ook bij de aanvraag voor het optioneel tarief voor grootverbruikers wordt voorzien in de plaatsing van Mevisco. Het voordeeltarief voor de klant wordt op die manier gekoppeld aan een verminderde frequentie van indexopname ter plaatse.

Stijgende vragen naar materialentechnologie bij bedrijven

De cel materialentechnologie biedt de volgende diensten aan:

- controle van de toestand van de materialen in proceswaterleidingen (= conditiebepaling)
- diagnostisch onderzoek in situ met eventueel aanvullend laboratoriumonderzoek om faalmechanismen (= corrosie, veroudering, materiaalfouten ...) van leidingssystemen te onderzoeken
- technisch advies bij de keuze van het juiste leidingmateriaal voor de juiste toepassing
- partijkeuringen volgens specificaties van de klant.

Bij Brouwerij Haacht werd de meterconfiguratie van het opgepompte grondwater aangepast en verzegeld. Voor Unifrost in Koolskamp werden de aftakking en binneninstallatie (diameter en leidingmateriaal) berekend zonder drukverhogingsinstallatie. Voor een leidingtraject in Zwijnaarde werd bodemonderzoek uitgevoerd in opdracht van een aannemer. Tot slot heeft de VMW een partij watermeters gekeurd voor een waterbedrijf in Libanon.

Uw afvalwater in goede handen

2011 was op het vlak van afvalwaterbeheer een jaar van consolidatie. Sinds begin 2010 biedt RioP aan gemeenten een totaaloplossing op het vlak van afvalwaterbeheer. De samenwerking van twee ervaren partners – VMW en Aquafin – staat garant voor een prima dienstverlening. Daarnaast is er het modulaire concept RioAct en blijven andere vormen van structurele samenwerking mogelijk.

RioP en RioAct voor gemeentelijk afvalwaterbeheer

RioP is opgericht om gemeenten in staat te stellen tijdig de Vlaamse afvalwaterdoelstellingen te halen, die op hun beurt voortvloeien uit de Europese Kaderrichtlijn Water. Toetreden tot RioP biedt de gemeentebesturen heel wat voordelen: RioP neemt de gemeentelijke rioleringstaken over, staat in voor de financiering van de investeringsprojecten en vraagt de nodige subsidies aan. RioP werkt met individuele rekeningen per gemeente: alle middelen die een gemeente krijgt of ter beschikking stelt voor rioleringswerken, worden alleen voor die gemeente gebruikt. Als vergoeding voor de inbreng van hun rioleringsstelsel krijgen de gemeenten de mogelijkheid tot 25% van de economische waarde van hun riolering in cash te ontvangen, de rest wordt uitgekeerd in aandelen.

In 2010 werden binnen de VMW RioP-waterdiensten opgericht in West- en Oost-Vlaanderen en werden de bijhorende bestuursorganen geïnstalleerd. In de andere provincies binnen het verzorgingsgebied van de VMW kan een gelijkaardige RioP-dienst worden opgericht op vraag van de vennoten.

Begin 2011 zijn twee nieuwe gemeenten toegetreden tot RioP: Eeklo en Waasmunster. Dit brengt het totale aantal op 5 aangesloten gemeenten voor West-Vlaanderen en 9 voor Oost-Vlaanderen. Er zijn twee mogelijke toetredingsmomenten per jaar, namelijk op 1 januari en op 1 juli.

Naast het totaalpakket RioP, bieden de VMW en Aquafin ook **RioAct** aan: een modulaair concept voor rioleringsbeheer op korte termijn, met een jaarlijks herzienbare overeenkomst. Eind 2011 waren 35 gemeenten aangesloten bij RioAct, waarvan Aarschot, Evergem en Tessenderlo nieuw zijn toegetreden. Tessenderlo is toegetreden met ingang van 1 januari 2012. Eind 2011 is Heuvelland toegetreden voor het collectieve beheer van de individuele behandelingsinstallaties voor afvalwater (IBA's).

RioP RioACT

Andere samenwerkingsvormen

Gemeenten kunnen met de VMW eveneens een overeenkomst afsluiten voor specifieke taken op het vlak van afvalwaterbeheer. Het kan gaan om het maken van huisaansluitingen op de riolering of het onderhoud van gemeen-

telijke pompstations en rioolwaterzuiveringsinstallaties. 12 Oost-Vlaamse gemeenten hebben aan de VMW de opdracht gegeven regenwatercircuits te keuren.

Keuringen privéwaterafvoer in voege

Met de invoering van het nieuwe waterverkoopreglement is de keuring van de privéwaterafvoer verplicht ingevoerd. De VMW en Vlario bieden deze keuringen aan de gemeenten aan. Bijna al onze keurders hebben succesvol de opleiding en screening van de keuringen privéwaterafvoer afgewerkt. Op het terrein voert slechts een beperkt aantal

keuringsmedewerkers de controle van de privéwaterafvoer uit. Als techniek gebruiken wij hoofdzakelijk rookdetectie, wat een snelle en vlotte controle toelaat. Voor een aantal gemeenten is de keuring van de privéwaterafvoer al opgenomen als onderdeel van een RioAct-overeenkomst.

Rioleringsprojecten

Op 31 december 2011 had de VMW met volgende gemeenten een dienstverleningsovereenkomst op het vlak van afvalwaterbeheer:

West-Vlaanderen

RioP

Anzegem, Lo-Reninge, Tielt, Vleteren en Zedelgem

RioAct

Ardoonie, Bredene, Kuurne, Mesen, Meulebeke, Oostrozebeke, Pittem, Waregem, Wervik en Zwevegem

Huisaansluitingen op de riolering

Dentergem, Spiere-Helkijn en Wielsbeke

Beheer en onderhoud van gemeentelijke rioolpompsstations en afvalwaterzuiveringsinstallaties

Anzegem, Bredene, Tielt, Waregem, Wingene, Zedelgem en Zwevegem

Oost-Vlaanderen

RioP

Eeklo, Kaprijke, Kruikebeke, Laarne, Moerbeke, Ninove, Temse, Waasmunster en Wachtebeke

RioAct

Assenede, Berlare, Beveren, Denderleeuw, Evergem, Geraardsbergen, Haaltert, Herzele, Lochristi, Lokeren, Maldegem, Sint-Gillis-Waas, Sint-Laureins, Sint-Niklaas, Stekene, Waarschoot en Zele

Beheer en onderhoud van gemeentelijke rioolpompsstations en afvalwaterzuiveringsinstallaties

Assenede, Berlare, Beveren, Eeklo, Evergem, Geraardsbergen, Haaltert, Herzele, Kaprijke, Kruikebeke, Laarne, Lochristi, Maldegem, Moerbeke, Ninove, Sint-Laureins, Sint-Niklaas, Stekene, Temse, Waarschoot en Waasmunster

Als onderaannemer voor Aquafin

Wetteren

Keuring regenwatercircuits

Assenede, Berlare, Beveren, Eeklo, Haaltert, Kaprijke, Lokeren, Maldegem, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Waarschoot en Zele

Vlaams-Brabant

RioAct

Aarschot, Roosdaal, Rotselaar

Huisaansluitingen op de riolering

Herent en Lennik

Huisaansluitingen op de riolering in samenwerking met Aquafin

Diest, Haacht, Kampenhout, Kortenberg en Vilvoorde

Beheer en onderhoud van gemeentelijke rioolpompsstations en afvalwaterzuiveringsinstallaties

Roosdaal (enkel bewaking), Rotselaar (onderhoud en bewaking), Steenokkerzeel (i.o.v. Riobra - enkel bewaking)

Limburg

RioAct

As, Bilzen, Hamont-Achel, Tessenderlo

Uw waterbeheer in mensenhanden

De diensten en producten die de VMW levert, zijn er door en voor mensen. Via een eigentijds personeelsbeleid gaat aandacht naar onder meer competentieontwikkeling, loopbaanpaden en diversiteit. Een doorgedreven klachtenmanagement en deelname aan vergelijkende studies dragen bij tot een performante dienstverlening.

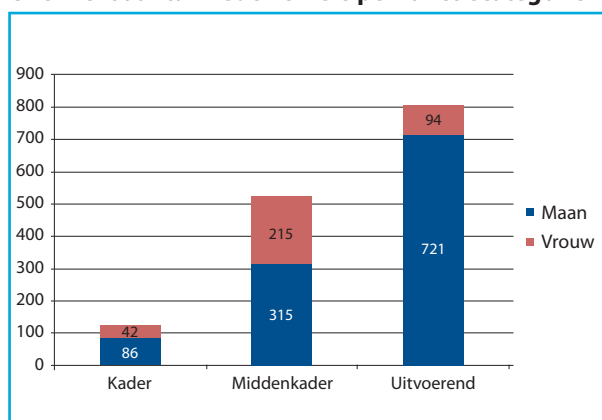
Competent met talent

De VMW heeft er duidelijk voor gekozen een flexibele, dynamische en slagvaardige organisatie te zijn. Een nieuw loopbaanbeleid met focus op **ontwikkeling** en **doorgroei** moet de VMW hierbij de komende jaren de nodige ondersteuning bieden. Belangrijke pijlers zijn **competentieontwikkeling** en **talentmanagement**.

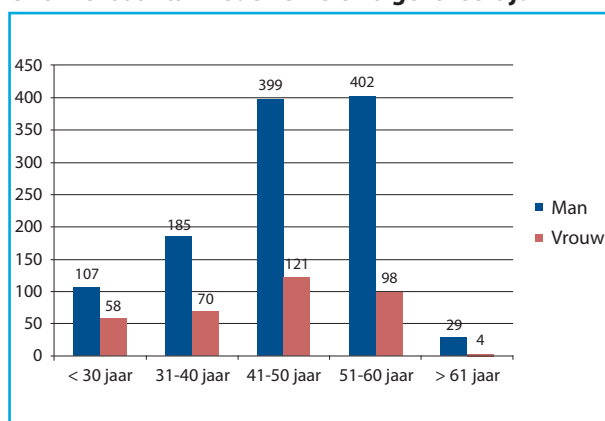
In 2011 werd een visienota gefinaliseerd die de basis vormt voor verder overleg rond een nieuw personeelsplan en een adequaat personeelsbeleid. De VMW wil haar medewerkers maximaal kansen geven om door te groeien naar een andere functie van hetzelfde of van een hoger niveau. Doorgroeien betekent niet noodzakelijk leidinggevende worden: naast een leidinggevende loopbaan is er ook inhoudelijke loopbaan uitgebouwd. Aan beide paden worden ontwikkelingstrajecten gekoppeld, gebaseerd op het ontwikkelen van de vereiste competenties. Medewerkers worden hierbij gestimuleerd om zelf meer initiatief te nemen voor hun ontwikkeling en op basis daarvan de juiste keuzes voor hun loopbaan te maken.

De directie Personeel en Organisatie maakt werk van de tijdige vervanging van (sleutel)functies, creëert doorgroeimogelijkheden voor interne medewerkers (mobiliteit) en organiseert de aanwerving van nieuwe medewerkers. Extra aandacht gaat daarbij naar het aantrekkelijker maken van de VMW voor jongere medewerkers, onder andere via employer branding.

Overzicht aantal medewerkers per functiecategorie

Overzicht aantal medewerkers volgens leeftijd

Telewerk draagt bij tot diversiteit

De VMW legt in haar diversiteitsbeleid de klemtoon op het creëren van gelijke kansen voor iedereen op de werkvloer. En dit ongeacht alle aspecten waarin mensen verschillen: geslacht, leeftijd, afkomst, handicap, seksuele voorkeur... In 2011 ging extra aandacht naar een beter evenwicht tussen werk en privé, en meer specifiek naar het stimuleren van thuiswerk. Via thuiswerk wordt het vooral voor collega's met een lange woon-werkverplaatsing gemakkelijker werk en privé te combineren. Dit geldt voor verschillende doelgroepen: medewerkers met een jong gezin, medewerkers met een fysieke beperking, oudere medewerkers ...

In eerste instantie gebeurde dit in de centrale directie in Brussel. De verhuis naar het nieuwe kantoorgebouw

eind 2010 zorgde voor een nieuwe infrastructuur en meer elektronische werkstromen, wat het aantal taken verruimde dat zich leent tot thuiswerk. Toch bleek dat er in de praktijk relatief weinig van thuis wordt gewerkt. In een workshop bespraken de afdelingshoofden van de centrale directie de voor- en nadelen en kwamen praktische afspraken aan bod: hoe zorgen voor telefonische bereikbaarheid, hoe prestaties opvolgen ...

Via de afdelingsvergaderingen werd een inventaris opgemaakt van de wensen van de medewerkers op het vlak van telewerk. Op basis daarvan zal de directie Personeel en Organisatie de knelpunten onderzoeken en de evolutie van telewerk verder opvolgen.

Papierarm werken

In het najaar van 2010 is de centrale directie van de VMW verhuisd naar een nieuw kantoorgebouw aan het Brusselse Noordstation. Dit was een belangrijke impuls om de stap te zetten naar een papierarm kantoor. De afdeling Bedrijfsinformatie heeft in 2011 de **digitale postkamer** in gebruik genomen. De inkomende post wordt gescand en wordt in het documentenbeheersysteem (DMS) van de nodige metadata voorzien.

In 2011 werd niet alleen gewerkt aan een papierarm kantoor. Het archief in Haasrode werd verder op punt gesteld.

Het succes van papierarm werken blijkt trouwens uit de sterke toename van het aantal opgeladen documenten in het DMS: van 27.000 in 2007 tot 124.000 begin 2012. Het documentenbeheersysteem is onmiskenbaar een bedrijfskritische toepassing geworden, die met het oog op toekomstige uitbreidingen in 2011 aan een audit werd onderworpen. Daaruit bleek dat het aangewezen was alternatieve systemen te onderzoeken en na te gaan in welke mate andere toepassingen in één systeem kunnen worden samengebracht. Deze studie wordt in 2012 afgerond, waarna een proefsysteem zal worden opgezet.

Naast de digitale systemen, blijft uiteraard ook een 'klassiek' **archief** bestaan. In 2011 werd de inventaris van het archief in Haasrode verder op punt gesteld en werd de archiefdatabank verder uitgewerkt.

Om de huidige en toekomstige behoeften te kennen, is een analyse van de bestaande **bedrijfsprocessen** noodzakelijk. Een 100-tal medewerkers kreeg hiertoe een aangepaste opleiding, zodat zij de processen van hun eigen afdeling kunnen uittekenen en zo de efficiëntie kunnen verhogen. Deze processchema's worden verankerd in het documentenbeheersysteem en in procedures.

Veiligheid en preventie

Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De VMW levert een grote inspanning om **aangepast materieel** ter beschikking te stellen voor haar medewerkers, zodat ze in veilige omstandigheden kunnen werken. Het gaat dan zowel om collectieve (afschermingen, beveiligingen, algemene concepten bij constructie van installaties en gebouwen ...) als persoonlijke beschermingsmiddelen (veiligheidsschoeisel, handschoenen, beschermingsbril ...). Naast de door de wetgever opgelegde taken, werkt de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming aan een **bedrijfscultuur** die welzijn tot een evidentie maakt. Dit is uiteraard een

doelstelling op langere termijn, waarbij de leidinggevenden een belangrijke voorbeeldfunctie vervullen.

In 2011 bleef het **aantal arbeidsongevallen** met een totaal van 61 op hetzelfde niveau als in 2010. Het aantal dagen werkverlet daalde van 2.248 dagen naar 1.190 dagen. Op lange termijn is de trend dalend, zowel wat de frequentie als de ernstgraad betreft. De VMW wil via het werken aan welzijns cultuur het aantal en de ernst van de arbeidsongevallen verder terugdringen.

Een nieuw waterverkoopreglement

Vanaf 1 juli 2011 werd het Algemeen Waterverkoopreglement van kracht. Dit reglement werd goedgekeurd door de Vlaamse regering en bevat de rechten en plichten van de drinkwaterbedrijven, de rioolbeheerders en hun klanten.

In het Waterverkoopreglement staan afspraken over het aansluiten, het afsluiten en het heraansluiten op het openbaar leidingnetwerk en over het aansluiten op het afvalwater- en regenwaternetwerk. Daarnaast bevat het richtlijnen voor de opbouw van de factuur, de betalingstermijnen en de te volgen procedure bij wanbetaling.

Elk drinkwaterbedrijf moet water leveren van goede kwaliteit dat aan alle kwaliteitseisen voldoet. Een goede binneninstallatie is essentieel voor een goede waterkwaliteit aan de kraan en in het openbaar drinkwaternetwerk. De **keuring van de binneninstallatie** is daarom verplicht. Nieuw is ook de **verplichte keuring** van de installatie van de klant voor de **afvoer van afvalwater en regenwater** bij nieuwbouw en grote verbouwingen. Een watermeter ter hoogte van elke aftakking was al verplicht. Dit wordt nu uitgebreid naar een **watermeter per wooneenheid** bij elke nieuwbouw.

Een belangrijke nieuwigheid is dat drinkwaterbedrijven de klant moeten informeren wanneer het **verbruik met 50% en met minstens 100 kubieke meter is toegenomen**

ten opzichte van de vorige verbruiksperiode. Op verzoek van de klant voert het drinkwaterbedrijf dan kosteloos een eerste controleonderzoek uit om mogelijk de oorzaak van dit hoge waterverbruik te verklaren. Het Algemeen Waterverkoopreglement legt ook vast onder welke voorwaarden het drinkwaterbedrijf een minnelijke schikking verleent aan klanten met een abnormaal verbruik als gevolg van een lek. Dat moet heel wat onnodige ellende (en vooral torenhoge waterfacturen) voorkomen.

Aanvullend bij het Algemeen Waterverkoopreglement worden in 2012 nog een bijzonder en technisch waterverkoopreglement uitgewerkt.

Klanten centraal

De VMW investeert in een goede communicatie met haar klanten. En die klantencontacten verlopen alsmear meer digitaal. Sinds het voorjaar van 2011 kunnen VMW-klanten ook via het mobiele platform **m.vmw.be** hun meterstand doorgeven. Naar aanleiding van de invoering van het Algemeen Waterverkoopreglement

werden bovendien enkele aanpassingen doorgevoerd aan de VMW-website, zodat alle info over tarieven en facturatie vlot toegankelijk is.

Daarnaast werd **digitale facturatie via Zoomit** opgestart. Dankzij deze nieuwe dienst kunnen klanten met één muisklik hun factuur bekijken, goedkeuren en betalen via hun vertrouwde online banksysteem. Ze kunnen hun facturen raadplegen wanneer ze willen, tot 18 maanden na ontvangst of op hun eigen pc bewaren.

Eind 2011 ontvingen dankzij Zoomit meer dan 10.000 klanten geen papieren facturen meer. Zij werken zo samen met de VMW aan het verkleinen van de papierberg.

Leren uit klachten

In 2011 ontving de VMW 493 klachten, waarvan 468 onverkendelijk werden verklaard. 224 van die klachten werden na onderzoek gegrond bevonden. Dit betekent dat het aantal klachten in stijgende lijn blijft gaan. Driekwart van de klachtendossiers wordt digitaal ingediend: via e-mail of via het invulformulier op de VMW-website.

De meest voorkomende klachten gaan over:

- onjuiste facturatie
- verhoogd verbruik
- onjuiste of onvoldoende info
- slecht uitgevoerd werk, laattijdig of slecht stoepherstel
- onterechte aanmaning
- onverwerkte verhuismelding
- leveringsonderbreking zonder verwittiging
- facturatie aan eigen waterwinners.

De meeste onverkendelijke klachten werden genoteerd op het vlak van **onjuiste facturatie**. Het gaat hierbij om heel uiteenlopende vragen en opmerkingen: foutieve persoonsgegevens, te hoge tarieven, te hoge raming van het verbruiksvolume, aanrekening van intresten en gerechtskosten, onjuiste meterstanden, onjuiste afrekening van standpijverhuur, aanrekening bevroren watermeter, sociale vrijstelling ... In deze categorie werden 35 van de 71 klachten als gegrond gekwalificeerd.

Van de 56 klachten over **verhoogd verbruik** werden er 47 als ongegrond beschouwd. Het gaat in die gevallen om waterverlies door een niet-verborgen lek, zoals slecht werkende overdrukventielen van boilers of waterontharders die rechtstreeks op de riolering zijn aangesloten. In die gevallen is geen herziening van de factuur mogelijk. Bij de gegronde klachten is sprake van een verborgen lek of een defecte watermeter.

In 2011 was er een significante stijging van het aantal klachten over slecht uitgevoerde werken, laattijdig of slecht stoepherstel. Het betreft doorgaans werken die in opdracht van de VMW door aannemers zijn uitgevoerd. De VMW zal daarom werk maken van een betere werfopvolging.

Uit de klachten die in 2011 werden ingediend, blijkt een duidelijke toename van de **vraag naar transparantie en informatie**. In 2011 kregen de medewerkers van de klantendiensten een aangepaste opleiding over het nieuwe waterverkoopreglement, dat op 1 juli 2011 van kracht is geworden. Het is enkel via een doorgedreven kennis van de toepasselijke regelgeving dat zij de klanten correct en volledig kunnen informeren. In 2012 volgen opleidingen klantgericht communiceren voor alle medewerkers die instaan voor de klantencontacten.

Nieuw telefonieplatform biedt meer mogelijkheden

De VMW heeft in 2011 haar netwerk- en telefonie-infrastructuur vernieuwd. Als telefonieplatform werd gekozen voor de call-center-oplossing Genesys. Met Genesys moet het mogelijk zijn om de telefonische klantencontacten beter te beheren en zo de klanten zo snel mogelijk verder te helpen. Het nieuwe platform biedt ook heel wat mogelijkheden op het vlak van rapportering, wat eveneens perspectieven biedt voor bijsturing en een betere dienstverlening.

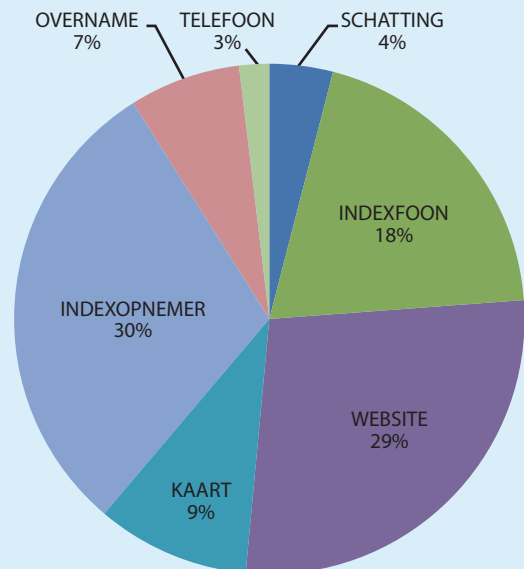
Samenwerkingsprotocol met WaterRegulator

In december 2008 werd in Vlaanderen een WaterRegulator aangesteld, opgericht als subentiteit van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). De WaterRegulator inventariseert, evalueert, adviseert en rapporteert over alle aangelegenheden met betrekking tot water bestemd voor menselijke consumptie.

In 2011 werd een samenwerkingsprotocol ondertekend tussen de drinkwaterexploitanten, AquaFlanders en VMM. Dit protocol houdt in dat er een indicatoredatabank werd opgezet die de drinkwaterbedrijven jaarlijks aanvullen. Deze set van data omvat bedrijfsinformatie over tarieven, waterproductie, boekhoudkundige gegevens en algemene informatie (leidingen, personeel ...).

Daarnaast werd een actieplan opgesteld voor een 5-jaren-procesbenchmark, die zich elk jaar op een specifiek onderwerp focust, zoals niet-geregistreerd verbruik, debiteurenproces ... Op basis van de resultaten worden jaarlijks conclusies en verbeteracties opgesteld, die ter kennisgeving aan de WaterRegulator dienen te worden voorgelegd.

Om de meterstand door te geven, maakt zowat de helft van onze klanten gebruik van de automatische telefoonmodule 'indexfoon' of de VMW-website. De website registreerde vorig jaar 599.000 bezoekers. Dit is een stijging met 11%.

VMW in dialoog

Symposia, congressen en samenwerkingsverbanden

De VMW werkt aan kennisuitwisseling binnen diverse platformen:

- **ESTAB-project** (Emerging Polluents – Towards an Absolute Barrier, door Europa gesubsidieerd onderzoeksproject) Onderzoek met Nederlandse en Duitse partners naar een nieuwe behandelingsstrategie voor de verwijdering van geneesmiddelen en pesticiden uit grond- en oppervlaktewater
- **CeraWater-project** (eveneens door Europa gesubsidieerd) Een consortium van partners uit Duitsland, België, Spanje en Finland ontwikkelt nieuwe keramische membranen voor drinkwaterbehandeling.
- **Biotreat**
Europees project voor de ontwikkeling en evaluatie van microbiologische behandelingstechnieken voor de verwijdering van lage concentraties van bestrijdingsmiddelen uit grondwater
- **BTO-werkgroep microbiologische analysemethoden** van KWR
- **Samenwerking met de UGent** voor het opsporen van Cryptosporidium in oppervlakte- en drinkwater
- **Hydrocheck-werkgroep van Belgaqua**
Keuring van materialen die in contact komen met drinkwater
- Diverse gespecialiseerde **werkgroepen voor invoering van nieuwe analysemethoden** in het kader van de erkenning van het VMW-laboratorium (opstellen van methodevoorschriften in het Watercompendium van VITO)
- Innovatieproject **SpringUitDeBand** van de Vlaamse Overheid: kennisdeling en ervaringsuitwisseling rond innovatie
- **GRB-raad**
Adviesverlenend orgaan voor de opmaak van het Grootchalig Referentiebestand
- **Werkgroep GIPOD**
Advies en implementatie van het Generiek Platform Openbaar Domein
- **Werkgroep KLIP Digitale Fase**
Vorbereidende analyse ter invoering van een volledig digitaal georganiseerd Kabels en Leidingen Informatie Portaal
- **Werkgroep Mobile Mapping**
Advies en implementatie met betrekking tot het hergebruik van mobile mapping beelden in GIS- en CAD-toepassingen
- **KWR-werkgroep leidingnetbeheer**
Onderzoeksprojecten voor het verbeterd beheer van drinkwaterleidingen
- **KWR-werkgroep geo-informatie**
Onderzoek naar het gebruik van geografische informatie(systemen) voor optimalisatie van drinkwaterprocessen
- **Internationale Scheldecmissie**
- **VMM stuurgroep WSP** (Water Safety Planning)
- **AquaFlanders werkgroepen** (in 2010 nog SVW): Waterbronnen, Infrastructuur en Milieu / Klimaat / WSP (Water Safety Planning)
- **Ambtelijk Bekken Overleg** (bekkensecretariaat) van Demer, Dijle & Zenne, Leie, Brugse Polder, IJzer, Boven-Schelde, Beneden-Schelde (plaatsvervanger) en Maas
- **CIW-werkgroep**
Bekkenwerking, Ecologisch Waterbeheer, Grondwater en Watertoets
- **Comité natuurinrichtingsproject Dijle**
- **Comité natuurinrichtingsproject De Blankaart**
- **Comité natuurinrichtingsproject Biscopveld**
- **KWR:** contactgroep putten, PBC risicobeheer bronnen, bedrijfstakonderzoek vlakdekkende tijdreeksanalyse en bedrijfstakonderzoek systemen voor koude-warmteopslag
- **Technische Werkgroep Transhennuyère**
- **Commissie voor Landinrichting**
- **VOKA-werkgroep permanente milieuvergunningen**
- **Raden netwerkbeheerders**
Vlaamse Raad Netwerkbeheerders en provinciale raden
- **21 februari 2011: studiedag klimaatadaptatie**
Gezamenlijke presentatie met Aquafin in naam van AquaFlanders rond 'Adaptatie aan klimaatverandering en bevolkingstoename: acties van de watersector' door Tom Diez, afdelingshoofd Winning en Leefmilieu

- **24 maart 2011: congres 'Document- en workflow management' (Nederland)**
- **2-5 mei 2011: 3th International Multidisciplinary Conference on Hydrology and Ecology (Wenen)**
Poster 'Infiltration of surface water from the river Dijle during periods of high water level near shallow drinking water wells' door Simon Six, hydrogeoloog afdeling Winning en Leefmilieu
- **11-12 mei 2011: 1st BTO Conference 'Microbial growth in drinking-water distribution systems and tap water installations'** in het kader van bedrijfstakonderzoek KWR
- **23-27 mei 2011: Ozone and UV Leading-edge Science and Technologies World Congress (Parijs)** presentatie over de voordelen van ozonering voor actiefekoolfiltratie, een techniek die in het waterproductiecentrum van Kluzen gebruikt wordt, door Jan Cromphout, procesingenieur afdeling Watertechnologie
- **6-10 juni 2011: 8th LET (Leading Edge Technology) Conference IWA (Amsterdam)** Conference on Water and Wastewater Technologies
- **4-8 juli 2011: Singapore International Water Week** presentatie 'Introducing central softening in drinking water treatment plants in relation to the water quality risks in the catchment basins and the provision of safe drinking water' (Tom Diez, afdelingshoofd Winning en Leefmilieu)
- **27-29 juli 2011: 4th IWA Specialist Conference on Natural Organic Matter (California, USA)** Procesingenieur Liesbeth Verdickt van de afdeling Watertechnologie heeft de resultaten voorgesteld van het proefinstallatie-onderzoek ionenwisseling dat gedurende 2 jaar liep in het waterproductiecentrum De Blankaart.
- **20 september 2011: Pesto-symposium (Maastricht)** onderzoek naar pesticiden in het grondwater in Zuid-Limburg (Nederland)
- **21-23 september 2011: 2nd IWA BeNeLux Young Water Professionals Conference 2011 (Leuven)** Actieve participatie als sponsor, presentatie haalbaarheidsstudie rond de verwijdering van natuurlijke organische stoffen in oppervlaktewater door middel van ionenwisseling
- **30 september 2011: conferentie Karst Research, Challenges for the XX1st century** presentatie over 'Control exerted by karst on sustainable exploitation of the Dinantian limestone aquifer' door Dirk De Smet, hydrogeoloog afdeling Winning en Leefmilieu
- **4-7 oktober 2011: 6th IWA Specialist Conference on Membrane Technology for Water & Wastewater Treatment (Aachen)** Voorstelling door procesingenieur Jan Cromphout (afdeling Watertechnologie) van de resultaten van de ultrafiltratie-installatie in waterproductiecentrum De Gavers. Hierbij werd ingegaan op de voordelen van voorafgaande vlokvorming. Een artikel over dit onderwerp werd eveneens gepubliceerd in het internationale magazine GWF van november 2011.
- **BTO-Workshop 'Nadesinfectie: nuttig of schadelijk?'**
- **Symposium 'Toepassingen van microbiologische risico-beoordeling in de voedselketen' van het FAVV**

VMW in dialoog

Opendeurdagen, bezoeken en evenementen

Wereldwaterdag 2011

KVLV-dag Leuven

Viering 150 jaar kanaal Bossuit-Kortrijk

• 22 maart: Wereldwaterdag

- actie 'Kranig Water' in samenwerking met koepelorganisatie SVW (nu AquaFlanders) en Green vzw
- bevoorrading kraantjeswater voor leerlingen gemeentelijke basisschool Overijse aan de watertoren van Overijse
- in samenwerking met de milieudienst van Leuven werden drinkbekers met kraantjeswater aangeboden aan alle passanten aan het station van Leuven
- netwerkevenement in samenwerking met Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling in provinciale directie Oost-Vlaanderen

• 4 mei: opening proceswaterinstallatie Citrique (Tienen)

• 21 mei: KVLV-dag Leuven

- VMW-medewerkers vulden meer dan 6.300 bekertjes en een 500-tal flessen en drinkbussen met kraantjeswater

• 17-19 juni: opendeur grondwaterwinning en pompstation Hélécine

- in het kader van 'Wallonië, welkom-weekends'

• 23 juni 2011: bezoek van programmabegeleidingscommissie risicobeheer bronnen (KWR)

- waterproductiecentrum Kluizen

• juli 2011: 150 jaar kanaal Bossuit-Kortrijk

- ondersteuning feestprogramma en inrichting tijdelijke zwemzone in de buurt van waterproductiecentrum De Gavers

• 18-20 juli: bedrijfsstage door Vlaams parlementslid Karin Brouwers

- met gevarieerd programma in verschillende VMW-directies

• 2 september: technologiebeurs 'Trilogie aan Zee'

- voor installateurs en technici, deelname door de dienst Keuringen West-Vlaanderen rondgeleid door de Gidsenbond van Gent en Oost-Vlaanderen

- **2 oktober: Open Bedrijvendag**

- In Kooigem zagen 1.200 bezoekers hoe het water van Kortrijk en omgeving onthard wordt.
- Ruim 1.400 mensen brachten een bezoek aan het sectoraal dienstencentrum van Tienen en de herstellwerkplaats voor watermeters.

- **6 oktober: inhuldiging spoelwaterrecuperatie Aarschot**

- **16 november: Aquaramabeurs (Brabantse Leuven)**

De business unit Industrie & Services stelde zijn projecten op een beursstand en demonstreerde zijn proefcontainer.

- **bezoeken Kluizen**

- 485 personen brachten een begeleid bezoek aan het waterproductiecentrum van Kluizen. De Gidsenbond van Gent en Oost-Vlaanderen nam 16 rondleidingen voor haar rekening voor in totaal 330 personen. VMW-medewerkers stonden in voor de overige rondleidingen.
- De spaarbekkens van Kluizen vormden een onderdeel van 4 wandel-, jogging-, fiets-, ruit- en bustochten met een totaal van 1.000 bezoekers.

Open Bedrijvendag in de herstellplaats voor watermeters (Tienen)

Inhuldiging spoelwaterrecuperatie Aarschot door voorzitter Luc Asselman en burgemeester André Peeters

A hand is shown at the top of the frame, holding a gold coin just above the rim of a clear glass filled with water. The glass is placed on a reflective surface, and the water level is visible. The background is a plain, light-colored wall.

Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de vennoten over de jaarrekening 2011

Het voorliggende verslag geeft een toelichting bij de jaarrekening 2011 en bij de verschillende bewegingen in de balans en de resultatenrekening, zodat deze in hun juiste context kunnen gesitueerd worden.

Om de leesbaarheid te bevorderen, zijn de bedragen in miljoen euro weergegeven.

Inleiding

In 2011 heeft zich een aantal belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die een zichtbare impact hebben op de rekeningen en hun voorstelling.

- Op 1 januari 2010 ging RioP van start. Met RioP biedt de VMW haar vennoten een totaaloplossing voor de sanering van hun afvalwater. RioP neemt het rioleringsstelsel en alle voorziene gemeentelijke rioleringsstaken over. Na inspraak van de vennoten staat RioP in voor de financiering van de investeringsprojecten en vraagt de nodige subsidies aan. In 2010 traden al 12 gemeentes in Oost- en West-Vlaanderen toe tot RioP. In 2011 traden 2 nieuwe vennoten toe tot RioP Oost-Vlaanderen.
- In boekjaar 2011 hebben bijkomende controles op de inventaris van de distributie- en toevoerleidingen geleid tot een aantal correcties die onder de uitzonderlijke resultaten van het boekjaar 2011 worden gepresenteerd.
- In het kader van de Wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen heeft de Raad van Bestuur in het boekjaar 2007 een voorziening aangelegd van 245 miljoen euro. Deze voorziening wordt sindsdien jaarlijks aangepast op basis van geactualiseerde berekeningen.

Op deze en andere punten zal in extenso worden ingegaan in het vervolg van dit verslag.

De jaarrekening van de VMW over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011 sluit af met een balanstotaal van 1.532,6 miljoen euro en de resultatenrekening sluit af met een verlies van 6,3 miljoen euro.

De cashflow daalt voor het tweede jaar op rij en bedraagt 29,36 miljoen euro. Dit cijfer geeft een goede indicatie van het autofinancierend vermogen van de VMW. Het toont aan hoeveel liquiditeiten vrijkomen om investeringen te financieren. Indien meer geïnvesteerd wordt dan de cashflow, zal dat moeten gebeuren met extra leningen.

In tegenstelling tot de klassieke berekening van de cashflow wordt in de VMW ook rekening gehouden met de geactiveerde interne productie en de afschrijving op kapitaalsubsidies. De correctie voor deze niet-kasopbrengsten weegt in de meeste andere ondernemingen niet zwaar door, maar in de VMW maken ze een wezenlijk onderdeel uit van de opbrengsten.

boekjaar	resultaat	afschrijvingen + voorzieningen	geactiveerde interne productie + subsidies	cashflow	verschil met vorig jaar
2002	0,94	34,35	8,28	27,01	-3,72
2003	1,57	42,19	9,50	34,26	7,25
2004	5,48	44,39	9,73	40,14	5,88
2005	18,39	43,81	12,81	49,39	9,25
2006	-20,87	75,54	18,68	35,99	-13,40
2007	-0,25	67,87	13,22	54,40	18,41
2008	1,77	50,43	5,29	46,91	-7,49
2009	3,93	57,29	7,40	53,82	+6,91
2010	-4,68	48,74	9,02	35,04	-18,78
2011	-6,33	44,61	8,92	29,36	-5,68

Bespreking van de jaarrekening 2011

1 BALANSREKENINGEN

1.1 Activa

1.1.1 Vaste activa

1.1.1.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (code 21) hebben betrekking op software en op het handelsfonds. Het handelsfonds is het resultaat van de overname van de stedelijke waterregie van Tongeren (01-01-2009) en de regie stedelijke waterdienst Ieper (01-01-2010) en wordt afgeschreven op 5 jaar. De daling van de immateriële vaste activa met 1,9 miljoen euro is bijna volledig te wijten aan de afschrijving van dit handelsfonds.

1.1.1.2 Materiële vaste activa

De totale materiële vaste activa (code 22/27) nemen toe met 27 miljoen euro. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van de opstart van RioP. De economische waarde van de rioolnetwerken van de 2 gemeenten die toegetreden zijn op 01-01-2011 bedraagt 13,5 miljoen euro, en werd op het actief (code 23) geregistreerd. De waardebepaling bij de toetreding is gebaseerd op de actuele waarde van de toekomstige opbrengsten in de vorm van de saneringsbijdrage van de inwoners. Binnen de 2 jaar na aansluiting door de gemeente bij RioP wordt een opname van de toestand van het rioleringsstelsel uitgevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de werkelijke rioleringsgraad en de staat van het rioleringsstelsel. Op dit moment wordt de resterende levensduur van deze riolen geraamd op 45 jaar. Als vergoeding voor de inbreng van hun rioleringsstelsel krijgen de gemeenten de mogelijkheid om 25% van de economische waarde van hun riolering in cash te ontvangen, de rest wordt vergoed in aandelen in de RioP-dienst (75%). Er werden ook heel wat nieuwe rioolprojecten opgestart, wat zich weerspiegelt in de aangroei van de werken in aanbouw (code 27).

1.1.1.3 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa (code 28) ondergaan geen materiële wijzigingen.

1.1.2 Vlottende activa

1.1.2.1 Voorraden en bestellingen in uitvoering

Deze rubriek (code 3) daalt met 0,5 miljoen euro. Deze daling is enerzijds het gevolg van een afname van de magazijnvoorraad en anderzijds van de waardedaling van bepaalde magazijngoederen.

1.1.2.2 Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar stijgen met 14,5 miljoen euro ten opzichte van 2010.

De 'handelsvorderingen' (code 40) dalen met 1,9 miljoen euro. In de rubrieken zien we wel grote schommelingen:

• facturatie water & nevenactiviteiten	+ 3,8 miljoen euro
• te innen opbrengsten en te ontvangen creditnota's	- 6,9 miljoen euro
• dubieuze debiteuren	+ 4,9 miljoen euro
• geboekte waardeverminderingen	- 3,6 miljoen euro

De 'overige vorderingen' (code 41) stijgen met 16,4 miljoen euro. Het Vlaamse Gewest heeft voor een bedrag van 17,9 miljoen euro aan kapitaalsubsidies toegekend aan de VMW voor de investeringen in rioolinfrastructuur. Hiervan moet nog 16 miljoen euro uitbetaald worden.

1.1.2.3 Geldbeleggingen en liquide middelen

De liquiditeitspositie (geldbeleggingen + liquide middelen) kent een stijging met 32 miljoen euro ten opzichte van het vorige jaar. Het gaat hier om een momentopname. De VMW heeft in het vierde kwartaal van 2011 voor een bedrag van 50 miljoen euro aan leningen met gewestwaarborg opgenomen. 30 miljoen euro van deze middelen werd bij jaareinde nog als geldbelegging aangehouden.

1.1.2.4 Overlopende rekeningen van het actief

De overlopende rekeningen van het actief (over te dragen kosten 490xx en verkregen opbrengsten 491xx) dalen met 10,7 miljoen euro.

De MINA-toelage met betrekking tot het vierde kwartaal van 2010 (10,3 miljoen euro) werd toegekend in 2010 en dus in het resultaat opgenomen. De uitbetaling werd pas ontvangen in 2011.

1.2 Passiva

1.2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen stijgt met 19,4 miljoen euro.

Met de opstart van RioP worden er aandelen toegekend aan de toegetreden gemeenten. De waarde van de toegekende aandelen bedraagt 75% van de economische waarde van de in de RioP-dienst ingebrachte rioolinfrastructuur (zie code 22/27 Materiële vaste activa). Als vergoeding voor de inbreng van hun rioleringsstelsel krijgen de gemeenten de mogelijkheid om 25% van de economische waarde van hun riolering in cash te ontvangen. 15% wordt indien gewenst onmiddellijk uitbetaald in cash, de overige 10% wordt als bonus binnen RioP gehouden. Conform de RioP-overeenkomst dient VMW deze bonusbedragen binnen de twee jaar na toetreding tot RioP uit te betalen. Na de bepaling van de rioleringsgraad en de gemiddelde ouderdom van het bestaande rioleringsstelsel wordt het cashgedeelte van de bonus berekend waarop de gemeente aanspraak kan maken. Het verschil tussen dit berekende bedrag en de 10% van de economische waarde van het rioolstelsel, wordt in bijkomende aandelen aan de vennoot gegeven.

Op 01-01-2011 traden twee gemeenten toe tot RioP. De bonus

van de op 01-01-2010 toegetreden gemeenten werd eind 2011 berekend. De combinatie van beide elementen heeft een kapitaalsverhoging van 12 miljoen euro met zich meegebracht.

Met de publicatie van het besluit van de Vlaamse Regering van 21-01-2011 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 01-02-2002 met betrekking tot de subsidiëring van de aanleg van openbare rioleringen kan ook de VMW subsidies krijgen om rioleringen aan te leggen of te verbeteren, en dit met terugwerkende kracht tot 1 januari 2010. Tot voor kort waren die subsidies voorbehouden voor de gemeenten, gemeentebedrijven, intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het Vlaamse Gewest heeft voor een bedrag van 17,9 miljoen euro aan kapitaalsubsidies toegekend aan de VMW. Er wordt voor 4,3 miljoen euro aan kapitaal-subsidies in resultaat genomen.

Het overgedragen verlies (-6,3 miljoen euro) van het boekjaar beïnvloedt het eigen vermogen negatief.

1.2.2 Voorzieningen

De voorzieningen nemen af met 6,6 miljoen euro.

De voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen (code 160) nemen af met 1,6 miljoen euro. Er werd een bijkomende voorziening aangelegd voor pensioenen van 10 miljoen euro als gevolg van de actualisering van de actuariële berekening op datum van 31 december 2011 (zoals in de inleiding tot het jaarverslag vermeld).

Het kantoorgebouw van de centrale directie in Brussel werd eind 2009 in erfpacht gegeven. In 2009 heeft de Raad van Bestuur beslist de meerwaarde gerealiseerd op het gebouw, verminderd met de investeringskost van het nieuwe gebouw, door te storten aan de pensioenkas. Hiervoor werd in 2009 al een voorziening aangelegd. Eind 2010 werd bovenvermelde som van 11,6 miljoen euro doorgestort en werd bijgevolg de aangelegde voorziening teruggenomen.

Een belangrijke afname doet zich voor bij de voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken (code 162), voor een bedrag van 5,5 miljoen euro. Dit is in belangrijke mate het gevolg van een terugname van de provisie voor de gefaseerde

vervanging van loden aftakkingen van 4,1 miljoen euro. De voorziening werd aangewend voor een bedrag van 4,5 miljoen euro voor de uitgevoerde vervangingen in 2011. Eind 2011 werd er ook een nieuwe inschatting gemaakt van het aantal nog te vervangen loden aftakkingen. Er werd een bijkomende voorziening van 0,4 miljoen euro aangelegd.

Ten slotte werd er voor diverse hangende geschillen (code 163/5) een bijkomende voorziening aangelegd voor in totaal 0,5 miljoen euro.

1.2.3 Schulden

De schulden nemen toe met 47,7 miljoen euro.

1.2.3.1 Financiële schulden (codes 170/4, 42 en 43)

Deze schulden worden beïnvloed door opname van nieuwe leningen enerzijds en door aflossingen van lopende leningen anderzijds.

De Vlaamse begrotingscontrole van 2011 staat toe dat de VMW voor een totaal bedrag van 70 miljoen euro aan gewaarborgde leningen opneemt. Er werd effectief 50 miljoen euro opgenomen. Dit verklaart de stijging van de financiële schulden op lange termijn met ruim 37 miljoen euro (code 170/4).

Om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen, heeft de VMW eind 2010 een kortetermijnkrediet opgenomen van 13 miljoen euro. Dit krediet werd begin 2011 terugbetaald (code 43).

1.2.3.2 Handelsschulden (code 44)

Deze schulden kennen een toename met 5,9 miljoen euro, wat het gevolg is van:

- de toename openstaande crediteuren + 12,9 miljoen euro
- de afname van de te ontvangen facturen - 6,9 miljoen euro
- de afname van de op te maken creditnota's - 0,2 miljoen euro

1.2.3.3 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (codes 176 en 46)

De ontvangen vooruitbetalingen op lange termijn (code 176) blijven quasi onveranderd op 3,6 miljoen euro.

De ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen op ten hoogste één jaar (code 46) nemen toe van 22,6 miljoen euro

tot 26,7 miljoen euro. Het betreft voorschotten betaald voor aanpassings- en uitbreidingswerken door verkavelaars, door Aquafin ten behoeve van de waterzuivering en door aannemers en particulieren voor het bekomen van een standpijp.

1.2.3.4 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (code 45)

Deze rubriek ondergaat geen materiële wijziging.

1.2.3.5 Overige schulden (codes 178/9 en 47/48)

De overige schulden op meer dan één jaar (code 178/9) blijven quasi onveranderd.

De overige schulden op minder dan één jaar (code 47/48) kennen een stijging met 1,4 miljoen euro. De schuld ten aanzien van het Minafonds stijgt met 2,2 miljoen euro.

Anderzijds zien we een daling van 0,8 miljoen euro van de schuld aan de RioP-gemeenten. Conform de RioP-overeenkomst werd het bonusbedrag (het gedeelte van de cashvergoeding voor de inbreng van het rioleringsstelsel dat nog niet werd uitbetaald) van de op 01-01-2010 toegetreden gemeenten berekend aan de hand van de rioleringsgraad en de gemiddelde ouderdom van het bestaande rioleringsstelsel. Deze som werd indien gewenst uitbetaald in cash (zie code 10).

1.2.3.6 Overlopende rekeningen van het passief (code 492/3)

De overlopende rekeningen van het passief kennen een relatief forse stijging met 12 miljoen euro. De toe te rekenen kosten dalen met 0,6 miljoen euro. De stijging vinden we terug bij de over te dragen opbrengsten (+ 12,6 miljoen euro). Deze stijging kan voor 10,3 miljoen euro verklaard worden door de tussenkomst van derden in de kost van een aantal nieuwe investeringsprojecten in 2011. Vanaf 2007 wordt het bedrag van de tussenkomst door derden in investeringen van de VMW niet langer rechtstreeks in de opbrengsten geboekt maar op een rekening 'over te dragen opbrengsten' en in het resultaat genomen aan hetzelfde ritme als de afschrijving op de investeringen waarop ze betrekking hebben.

2 RESULTATENREKENING

2.1 Bedrijfsresultaat

2.1.1 Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten (code 70/74) zijn gestegen met 12,7 miljoen euro ten opzichte van het vorige boekjaar.

De **omzet** (code 70) is toegenomen met 8,8 miljoen euro.

We zien zowel bij de omzet uit de vaste vergoeding als het meerverbruik van drinkwater een stijging. Op 01-01-2011 stegen de tarieven van de vaste vergoeding (+ 3%) en het meerverbruik (+ 3%). De omzet uit de vaste vergoeding wordt bijkomend beïnvloed door nieuwe aftakkingen. Bij het meerverbruik werd een kleine verbruiksdaling van 1% waargenomen, met een disproportioneel effect op het betalend verbruik, en dus de omzet.

Zowel het tarief van de bijdrage zuivering, als het tarief van de bijdrage afvoer is in 2011 gestegen. Hierdoor zou je een stijging van de opbrengsten verwachten. Er werden in 2011 bijna geen vergoedingen voor afvoer eigen winners aangerekend. Wel werden er correcties uitgevoerd met betrekking tot al aangerekende verbruiks jaren. Deze resulteerden voornamelijk in creditnota's. Dit maakt dat de opbrengsten uit sanering status quo blijven.

In het verleden hadden de opbrengsten, noch de kosten met betrekking tot sanering een impact op het resultaat van de VMW. Met de opstart van RioP in 2010 wordt de geïnde bijdrage afvoer niet doorgestort naar de RioP-gemeenten. Deze opbrengst blijft dus op de resultatenrekening van de VMW staan maar wordt gecompenseerd door overeenstemmende rioleringskosten. RioP is echter een niet-solidair systeem. Het resultaat per RioP-gemeente blijft aan de gemeente toebehoren en zal nooit aan een waterdienst toekomen.

De andere omzet ligt 4,8 miljoen euro hoger dan in 2010. In 2011 werd het tarief voor een drinkwateraftakking, na een marktvergelijking en een interne kostprijsanalyse, in 2 stappen opgetrokken tot 840 euro per aftakking. De achterstand in facturatie van de aftakkingen in 2010 werd weggewerkt in 2011.

De omzet van waterleveringen aan andere watermaatschappijen steeg met 1 miljoen euro. Deze stijging is hoofdzakelijk het gevolg van de compensatieregeling getroffen tussen VMW en SWDE. Voor het leveringsgebied Pajottenland-Denderstreek werd in 2010 voor een referentiedebiet de levering van TMVW gefactureerd via SWDE aan VMW aan het tarief van SWDE. Vanaf 2011 wordt dit referentiedebiet rechtstreeks gefactureerd door TMVW aan VMW aan een hoger tarief. De meerprijs hiervan wordt doorgerekend aan SWDE.

De wijziging in de voorraad **goederen in bewerking** (code 71) daalt met 0,4 miljoen euro.

De **geproduceerde vaste activa** (code 72) liggen in de lijn van 2010.

De **andere bedrijfsopbrengsten** (code 74) stijgen met 4,3 miljoen euro. Belangrijke verklaring daarvoor is de toegenomen bijdrage vanuit het MINA-fonds als werkingstoelage in de door Aquafin aangerekende zuiveringskosten (zie ook code 61 – kosten zuivering).

Bijkomend werd door de RioP-gemeenten voor een bedrag van 2,8 miljoen euro aan werkingstoelagen ingebracht voor de financiering van investeringen in rioolinfrastructuur.

2.1.2 Bedrijfskosten

De bedrijfskosten (code 60/64) nemen toe met 3,7% of 18 miljoen euro ten opzichte van het vorige boekjaar.

De kosten van de **handelsgoederen** (code 60) stijgen met 0,6 miljoen euro tot 8 miljoen euro.

De kosten voor **diensten en diverse goederen** (code 61) nemen in totaliteit toe met 11,2 miljoen euro.

Belangrijkste factor daarin zijn de kosten voor sanering. De kosten voor afvoer (door gemeentelijke samenwerkingsverbanden en gemeenten) stijgen omwille van de tariefstijging van de bijdragen afvoer. De oorzaak van de hogere kosten voor zuivering vinden we bij de gestegen Aquafinacturen. Aquafin

heeft vaste activa overgenomen van de overheid en de kosten hiervan worden doorgerekend in de facturen van de zuiveringsbijdrage aan de drinkwatermaatschappijen. Deze kosten worden gecompenseerd door overeenstemmende opbrengsten (zie code 70 en 74).

De overige (belangrijke) bewegingen op diensten en diverse goederen zijn als volgt samen te vatten:

- Water voor doorverkoop + 1,5 miljoen euro
- Werken i.v.m. wateraftakkingen + 1,2 miljoen euro
- Kosten voor telefonie - 0,3 miljoen euro

De kost van water voor doorverkoop stijgt met 1,5 miljoen euro t.o.v. 2010.

In 2011 werd 1 miljoen m³ meer water aangekocht bij andere drinkwatermaatschappijen dan in 2010. Ook de stijging van het tarief van het aangekochte water door rechtstreekse facturatie van TMVW aan VMW (i.p.v. facturatie via SWDE aan VMW in 2010) draagt bij aan de stijging. Deze meerkost wordt deels gecompenseerd door een meeropbrengst uit de verkoop van water aan andere drinkwatermaatschappijen (zie code 70).

De aannemerskosten voor drinkwateraftakkingen stijgen met 1,2 miljoen euro. Deze stijging situeert zich voornamelijk in de P-dienst Limburg. Er werden meer drinkwateraftakkingen uitgevoerd door aannemers en minder door eigen personeel. De medewerkers die in het verleden nieuwe aftakkingen in eigen beheer uitvoerden, werden nu voornamelijk ingeschakeld om loden aftakkingen te vervangen.

De kosten voor telefonie liggen 20% lager dan in 2010. Vanaf juli 2011 geniet VMW aangepaste prijzen naar aanleiding van het nieuwe raamcontract van de Vlaamse overheid met Mobistar. Dit resulteert in tarieven die 30% lager zijn dan voorheen.

De **personeelslasten** (code 62) nemen in globo toe met 14,3 miljoen euro, hetzij 16% ten opzichte van 2010.

De lonen werden in oktober 2010 (+2%) en juni 2011 (+2%) geïndexeerd.

Op 17 december 2010 besliste de Raad van Bestuur om de werkgeversbijdrage voor pensioenen te verhogen met 4%. Deze verhoging ging in op 01-01-2011.

De grote stijging is echter vooral te verklaren door het feit dat er een bedrag van 10,3 miljoen euro gestort werd aan de pensioenreserve. Het kantoorgebouw van de centrale directie in Brussel werd eind 2009 in erfpacht gegeven. De meerwaarde die gerealiseerd werd op het gebouw, verminderd met de investeringskost van het nieuwe gebouw, werd eind 2011 doorgestort aan de pensioenkas. Deze kost wordt gecompenseerd door de terugname van de hiervoor aangelegde voorziening (zie code 635).

De **afschrijvingen** (code 630) nemen toe met 1,3 miljoen euro. We zien enerzijds een toename van de afschrijvingen op gebouwen (1,4 miljoen euro), installaties en machines (0,4 miljoen euro) en meubilair en rollend materieel (0,2 miljoen euro). Anderzijds zien we een daling van de afschrijvingen op software (0,7 miljoen euro).

De **waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen** (code 631/4) nemen toe met 9,2 miljoen euro ten opzichte van vorig boekjaar. Uit voorzichtigheidsoverwegingen werden in de voorgaande jaren waardeverminderingen geboekt op bepaalde vorderingen waarvoor geen bevestiging van het openstaande saldo per jaareinde werd ontvangen van de tegenpartij. In 2010 werd voor een totaal bedrag van 9,2 miljoen euro aan onzekere vorderingen alsnog bevestigd door de tegenpartij. De eerder geboekte waardeverminderingen werden teruggenomen.

De **voorzieningen voor risico's en kosten** (code 635/7) nemen af met 14,7 miljoen euro ten opzichte van het vorige boekjaar.

Per saldo doen zich hier volgende bewegingen voor in vergelijking met 2010:

- Pensioenen en soortgelijke verplichtingen - 17,5 miljoen euro
- Grote onderhouds- en herstellingswerken + 2,7 miljoen euro
- Andere risico's en kosten + 0,2 miljoen euro

Er werd in 2010 een voorziening aangelegd voor de pensioenen van 16 miljoen euro. In 2011 bedroeg de bijkomende voorziening voor pensioenen 10 miljoen euro. Deze is op identieke wijze berekend als de vorige jaren, maar er werd rekening gehouden met de gestegen werkgeversbijdrage met 4% en het engagement om deze bijdragen de volgende jaren met 2% te laten stijgen, waardoor de bijkomende voorziening lager uitkomt dan in het verleden.

De in 2009 aangelegde voorziening van 11,6 miljoen euro met betrekking tot de gerealiseerde meerwaarde op het oude kantoorgebouw van de centrale directie werd in 2011 teruggenomen (zie code 160).

De voorziening voor loden aftakkingen werd aangewend voor 4,5 miljoen euro. In 2011 werden 3.000 loden aftakkingen vervangen. Eind 2011 werd er ook een nieuwe inschatting gemaakt van het aantal nog te vervangen loden aftakkingen. Een bijkomende voorziening van 0,4 miljoen euro werd aangelegd. De daling van deze kost ten opzichte van 2010 is te verklaren door het feit dat in dat boekjaar, naar aanleiding van een nieuwe inschatting van het aantal nog te vervangen loden aftakkingen, de voorziening naar beneden bijgesteld werd met 4,8 miljoen euro (zie code 162).

De **andere bedrijfskosten** (code 640/8) dalen met 4 miljoen euro.

In 2010 werd het definitieve BTW-aftrekpercentage herzien dat van toepassing is op de Aquafin-facturen voor werkingsjaar 2008. Het aftrekpercentage bedroeg slechts 80% i.p.v. het voorlopig toegepaste percentage van 91%. Het recentste aftrekpercentage is steeds van toepassing. De herziening van dit percentage zorgde voor een extra kost van 9,5 miljoen euro (over de werkingsjaren 2008, 2009 en 2010). In 2011 werd het definitieve BTW-aftrekpercentage voor werkingsjaar 2009 bekend. Aangezien het aftrekpercentage nog steeds 80% bedraagt, was er in 2011 geen herziening van de BTW nodig.

Er werd in 2011 voor een bedrag van 4,2 miljoen euro aan distributie- en toevoerleidingen gesloopt.

2.2 Financieel resultaat

2.2.1 Financiële opbrengsten (code 75)

De financiële opbrengsten zijn niet significant gewijzigd t.o.v. 2010.

2.2.2 Financiële kosten (code 65)

Er werd in 2011 voor een bedrag van 50 miljoen euro aan leningen met gewestwaarborg opgenomen. Hierdoor stegen

de intrestlasten. De leningen werden pas op het einde van het jaar opgenomen, waardoor het financieel resultaat nog steeds in lijn ligt met vorig jaar.

2.3 Uitzonderlijk resultaat

2.3.1 Uitzonderlijke opbrengsten (code 76)

De uitzonderlijke opbrengsten liggen 0,8 miljoen euro lager dan in 2010.

In 2010 werd er met SWDE een consensus bereikt over de nieuwe tarieven voor de aan- en verkoop van water met betrekking tot de jaren 2009 en 2010. De waterlevering 2009 en 2010 werd herberekend aan het nieuwe tarief. De meeropbrengst die de tariefstijging met zich meebracht bedroeg 1,2 miljoen euro. Deze meeropbrengst met betrekking tot 2009 werd als uitzonderlijke opbrengst geregistreerd.

2.3.2 Uitzonderlijke kosten (code 66)

De uitzonderlijke kosten bedragen 1,5 miljoen euro in 2011 of 4,8 miljoen euro minder dan vorig boekjaar. Aan de basis van dit bedrag liggen verschillende gebeurtenissen.

De **minderwaarden bij de realisatie van vaste activa** (code 663) dalen met 1 miljoen euro. In voorgaande boekjaren werd een aantal leidingen onterecht geactiveerd. Na bijkomende controles op de inventaris van het VMW-leidingennetwerk werden deze foute registraties rechtgezet via het uitzonderlijk resultaat. We zien een positieve evolutie.

De **andere uitzonderlijke kosten** (code 664/8) liggen 3,8 miljoen euro lager dan in 2010.

In 2010 werd de meerkost van 3 miljoen euro (voor 2009), veroorzaakt door de nieuwe tarieven voor de aankoop van water bij SWDE, als 'andere' uitzonderlijke kost geboekt (zie ook code 76). In 2011 worden alle kosten voor wateraankoop bij andere watermaatschappijen via het bedrijfsresultaat gedragen.

BESLUIT

De jaarrekening van VMW over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011 sluit af met een balanstotaal van 1.532,6 miljoen euro en de resultatenrekening sluit af met een verlies van 6,3 miljoen euro.

Op het niveau van de resultatenrekening hebben zich in de loop van het boekjaar 2011 enkele belangrijke bewegingen voorgedaan.

- De opstart van RioP blijft het resultaat op verschillende posten beïnvloeden. De opbrengsten van de afvoerbijdrage blijven binnen de RioP-dienst. Maar de overname van de rioolinfrastructuur brengt ook extra kosten met zich mee zoals een verhoogde afschrijvingslast en bijkomende kosten voor rioolwerken.
- De voorziening voor pensioenverplichtingen werd geactualiseerd op datum van 31 december 2011. Dit heeft, in overeenstemming met de actuariële berekeningen, aanleiding gegeven tot een bijkomende dotatie van 10 miljoen euro voor 2011.
- Zoals in de inleiding tot het jaarverslag vermeld, hebben bijkomende controles op de inventaris van het VMW-leidingennetwerk geleid tot een uitzonderlijke kost van 1,5 miljoen euro als correctie op de materiële vaste activa.

Het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering is negatief met een verlies van 5,7 miljoen euro. Het uitzonderlijk resultaat zorgt ervoor dat boekjaar 2011 afsluit met een verlies van 6,3 miljoen euro.

Voor wat de bijzondere resultatenrekeningen op het niveau van de respectieve water- en rioldiensten betreft, sluit het boekjaar 2011 af met de volgende resultaten (+ = winst, - = verlies) voor de VMW als geheel en voor ieder van de onderscheiden G- en P-diensten:

Cijfers in miljoen euro	Resultaten P- en G-diensten	Verdeling resultaat G-dienst	Resultaten P-diensten na verdeling
West-Vlaanderen	6,92	-12,22	-5,30
Oost-Vlaanderen	5,72	-6,35	-0,63
Vlaams-Brabant	6,61	-10,42	-3,81
Limburg	9,93	-11,98	-2,05
Gemeenschappelijke waterdienst	-40,97	40,97	0,00
RioP West-Vlaanderen	1,00		1,00
RioP Oost-Vlaanderen	4,46		4,46
	-6,33	0,00	-6,33

De bijzondere analytische resultatenrekeningen per 31 december 2011 werden opgesteld op basis van een allocatiemodel dat wat de G-waterdienst betreft, gevalideerd werd door de Raad van Bestuur van de VMW en wat de P-diensten betreft, gevalideerd werd door de provinciale bureaus van de P-waterdiensten en RioP-diensten. Het allocatiemodel bestaat uit een aantal fases en verdeelsleutels om te komen tot een resultaat voor de G-dienst en de verschillende P-diensten.

Zoals eerder gesteld, zijn de RioP-rekeningen niet solidair. Dit betekent dat het resultaat toekomt aan de individuele gemeente en bijgevolg niet kan gebruikt worden voor het wegwerken van eventuele negatieve resultaten van andere waterdiensten.

Bovendien komen de huidige positieve resultaten van de RioP-diensten niet in aanmerking voor uitkering: ze worden gereserveerd voor de verwachte toekomstige negatieve resultaten die het gevolg zullen zijn van de belangrijke investeringen en exploitatieuitgaven voor rioleringen in de toekomst.

Onderzoek en ontwikkeling

Het programma Onderzoek & Ontwikkeling wordt opgevolgd en gestuurd vanuit het Wetenschappelijk Overlegteam (WOT) onder de leiding van de afdeling Watertechnologie en met vertegenwoordigers van de afdeling Wining & Leefmilieu, het centraal laboratorium en de vier provinciale directies.

In de jaarprogramma's is ook de VMW-deelname aan het Bedrijfstakonderzoek (BTO) van de Nederlandse onderzoeksinstelling KWR opgenomen.

In 2011 liep voor het negende jaar een gestructureerd programma Onderzoek en Ontwikkeling. Bijzondere aandacht ging naar de volgende onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten:

- *Waterproductiecentrum Kluizen:*
verderzetten van het proefinstallatieonderzoek waterbehandeling met ionenwisseling en flotatie. Dit onderzoek leverde, aanvullend op de resultaten van het al uitgevoerde proefinstallatieonderzoek met ionenwisseling en ultrafiltratie, eind 2011 de conclusies voor de toe te passen waterbehandelings-technieken bij uitbreiding van de productiecapaciteit van deze drinkwaterproductie vanuit oppervlaktewater (project Aqua. Duct met Water-link).
- *Waterproductiecentrum Londerzeel:*
het afronden van het proefinstallatieonderzoek voor de optimalisatie van de ontijzering en de mangaanverwijdering met het oog op de renovatie van het waterproductiecentrum
- *Het uitvoeren van pilootonderzoek rond ontharding met korrelreactoren op de waterproductiecentra van Kooigem (Kortrijk) en Waarmaarde (Avelgem).*
In Kooigem werd de dosering van kalkmelk en natronloog grondig vergeleken, zowel op economisch als operationeel vlak.
- *Het ontwikkelen van een herziene aanpak van reststoffen in de waterbehandeling, waarbij de REACH-registratie van kalkpellets en van ijzerslib de certificatie van deze reststoffen als grondstof ondersteunde*

- *Het formuleren van een uniforme visie rond restdesinfectans in het distributienet: een gehalte vrije chloor van 0,1 mg/l blijkt meestal voldoende om het kiemgetal onder de bedrijfsnorm te handhaven*
- *Het verdiepen van de kennis rond de mechanismen van mangaanverwijdering uit grondwater*
- *Het onderzoek inzake trekvast verbindingen voor distributieleidingen*
- *De deelname als partner – onder meer door de inbreng van een case – aan een aantal internationale gesubsidieerde projecten met meerwaarde voor de VMW:*
 - EU-project Biotreat (samen met UGent en KULeuven) rond de biologische verwijdering van organische polluenten
 - Eureka-project ESTAB - 'Emerging substances: towards an absolute barrier' rond nieuwe verontreinigingen en het onderzoek naar de verwijdering met geavanceerde technieken (samen met Nederlandse en Duitse partners)
 - EU-project CeraWater (samen met partners uit Duitsland, Spanje en Finland) rond de ontwikkeling van keramische nanofiltratiemembranen.

Bespreking risico's en onzekerheden

Pensioenverplichtingen:

De pensioenverplichtingen van de VMW zijn onderworpen aan het decreet van 17 december 1997.

Zoals in de inleiding tot het jaarverslag vermeld, is de VMW bovendien onderworpen aan de Wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen.

Op basis van de actuariële studie van Ethias per 31-12-2011 bedraagt de afkoopsom van de niet-gedekte pensioenverplichtingen van de VMW 284 miljoen euro, wat weerspiegeld wordt onder de rubriek 'voorzieningen'.

Verantwoording waarderingsregels in continuïteit:

Uit de balans per 31-12-2011 blijkt een overgedragen verlies van 5.561.597 euro, zodat artikel 96 §1, 6° van het Wetboek van Vennootschappen van toepassing is. Na overleg beslist de Raad van Bestuur om de waarderingsregels in het perspectief van de continuïteit te behouden om de volgende reden. Het eigen vermogen van de vennootschap op 31-12-2011 bedraagt 799.437.521 euro tegenover een vreemd vermogen van 733.152.831 euro. De solvabiliteit van de vennootschap bedraagt met andere woorden 52,16%. Vermits de vennootschap aan al haar betalingsverplichtingen kan voldoen, komt de continuïteit van de vennootschap op geen enkel ogenblik in gedrang.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen te signaleren.

Bijkantoren van de vennootschap:

Niet van toepassing

Gebruik van financiële instrumenten:

Niet van toepassing

Omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden:

Geen bijzondere omstandigheden

Auditcomité:

Ten minste één lid van het auditcomité is een onafhankelijk bestuurder die de nodige deskundigheid bezit op het gebied van boekhouding en audit.

Wat de bestemming van het verlies van het boekjaar per einde 2011 ten bedrage van 6,3 miljoen euro betreft, stelt de Raad van Bestuur van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening voor aan de Algemene Vergadering het resultaat van het boekjaar over te dragen.

De Raad stelt tevens voor om kwijting te verlenen aan de bestuurders en aan de commissaris voor het uitgeoefende mandaat gedurende het boekjaar 2011.

BALANS VMW

	Codes	2011	2010
ACTIVA			
VASTE ACTIVA	20/28	1.383.516.053,40	1.358.350.585,90
Oprichtingskosten	20	0,00	0,00
Immateriële vaste activa	21	8.060.491,77	9.983.612,21
Materiële vaste activa	22/27	1.375.403.938,33	1.348.350.350,39
Terreinen en gebouwen	22	283.090.603,78	287.545.666,43
Installaties, machines en uitrustingen	23	1.026.013.061,45	1.010.496.662,63
Meubilair en rollend materieel	24	6.606.437,62	6.859.761,18
Leasing en soortgelijke rechten	25	0,00	0,00
Overige materiële vaste activa	26	0,00	0,00
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	59.693.835,48	43.448.260,15
Financiële vaste activa	28	51.623,30	16.623,30
Verbonden ondernemingen	280/1	0,00	0,00
Deelnemingen	280	0,00	0,00
Vorderingen	281	0,00	0,00
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	0,00	0,00
Deelnemingen	282	0,00	0,00
Vorderingen	283	0,00	0,00
Andere financiële vaste activa	284/8	51.623,30	16.623,30
Aandelen	284	6.197,50	6.197,50
Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	45.425,80	10.425,80
VLOTTENDE ACTIVA		149.074.298,38	113.766.630,84
Vorderingen op meer dan een jaar	29	0,00	0,00
Handelsvorderingen	290	0,00	0,00
Overige vorderingen	291	0,00	0,00
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	3.638.348,40	4.107.264,46
Voorraden	30/36	3.638.348,40	4.107.264,46
Grond- en hulpstoffen	30/1	3.488.398,54	3.763.477,51
Goederen in bewerking	32	149.949,86	343.786,95
Gereed product	33	0,00	0,00
Handelsgoederen	34	0,00	0,00
Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35	0,00	0,00
Vooruitbetalingen	36	0,00	0,00
Bestellingen in uitvoering	37	0,00	0,00
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/1	98.037.385,36	83.497.601,69
Handelsvorderingen	40	73.214.859,64	75.119.362,24
Overige vorderingen	41	24.822.525,72	8.378.239,45
Geldbeleggingen	50/53	30.000.000,71	0,00
Eigen aandelen	50	0,00	0,00
Overige beleggingen	51/53	30.000.000,71	0,00
Liquide middelen	54/58	14.272.438,76	12.305.292,55
Overlopende rekeningen	490/1	3.126.125,15	13.856.472,14
TOTAAL DER ACTIVA		1.532.590.351,78	1.472.117.216,74

	Codes	2011	2010
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN	10/15	799.437.521,23	780.058.453,69
Kapitaal	10	629.025.049,46	616.896.009,72
Geplaatst kapitaal	100	861.311.725,00	849.182.675,00
Niet opgevraagd kapitaal	101	-232.286.675,54	-232.286.665,28
Uitgiftepremies	11	0,00	0,00
Herwaarderingsmeerwaarden	12	0,00	0,00
Reserves	13	83.900.161,30	83.900.161,30
Wettelijke reserve	130	83.900.161,30	83.900.161,30
Onbeschikbare reserves	131	0,00	0,00
Voor eigen aandelen	1310	0,00	0,00
Andere	1311	0,00	0,00
Belastingvrije reserves	132	0,00	0,00
Beschikbare reserves	133	0,00	0,00
Overgedragen winst/verlies	14	-5.561.597,11	770.886,84
Kapitaalsubsidies	15	92.073.907,58	78.491.395,83
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16	310.153.977,54	316.762.185,02
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	310.153.977,54	316.762.185,02
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	286.123.883,62	287.692.143,60
Belastingen	161	0,00	0,00
Grote onderhouds- en herstellingswerken	162	16.526.423,85	22.042.698,13
Overige risico's en kosten	163/5	7.503.670,07	7.027.343,29
Uitgestelde belastingen	168	0,00	0,00
SCHULDEN	17/49	422.998.853,01	375.296.578,03
Schulden op meer dan één jaar	17	222.357.257,49	185.199.066,13
Financiële schulden	170/4	211.719.993,69	174.562.670,39
Achtergestelde leningen	170	0,00	0,00
Niet achtergestelde obligatieleningen	171	1.518.347,83	3.036.695,67
Leasingschulden en soortgelijke schulden	172	0,00	0,00
Kredietinstellingen	173	210.201.645,86	171.525.974,72
Overige leningen	174	0,00	0,00
Handelsschulden	175	0,00	0,00
Leveranciers	1750	0,00	0,00
Te betalen wissels	1751	0,00	0,00
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176	3.614.025,10	3.611.121,82
Overige schulden	178/9	7.023.238,70	7.025.273,92
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	146.711.953,95	148.196.480,66
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	12.132.888,14	12.025.753,10
Financiële schulden	43	0,00	13.000.000,00
Kredietinstellingen	430/8	0,00	13.000.000,00
Overige leningen	439	0,00	0,00
Handelsschulden	44	64.900.738,21	59.035.176,77
Leveranciers	440/5	64.900.738,21	59.035.176,77
Te betalen wissels	441	0,00	0,00
Ontvangen vooruitbetalingen	46	26.670.543,90	22.619.580,30
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	8.121.097,18	8.069.577,25
Belastingen	450/3	2.715.185,52	2.739.581,08
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	5.405.911,66	5.329.996,17
Overige schulden	47/48	34.886.686,52	33.446.393,24
Overlopende rekeningen	492/3	53.929.641,58	41.901.031,25
TOTAAL DER PASSIVA		1.532.590.351,78	1.472.117.216,74

	Codes	2011	2010
RESULTATENREKENING VMW			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	503.333.127,45	490.661.285,21
Omzet	70	425.455.131,33	416.673.748,89
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	-193.837,09	161.580,64
Geproduceerde vaste activa	72	4.640.002,98	4.669.890,81
Andere bedrijfsopbrengsten	74	73.431.830,23	69.156.064,87
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-506.049.119,26	-488.014.504,54
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-8.085.147,70	-7.451.479,17
Aankopen	600/8	-7.795.118,04	-7.934.402,23
Voorraad: afname (toename)	609	-290.029,66	482.923,06
Diensten en diverse goederen	61	-327.772.314,20	-316.515.964,86
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-102.287.355,14	-87.999.135,79
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-47.532.229,96	-46.200.157,00
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-3.682.222,07	5.527.674,49
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	6.608.207,42	-8.068.684,24
Andere bedrijfskosten	640/8	-23.298.057,61	-27.306.757,97
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	-2.715.991,81	2.646.780,67
FINANCIËLE OPBRENGSTEN			
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	4.810.827,57	4.681.077,49
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	528.718,24	334.363,38
Andere financiële opbrengsten	752/9	4.282.109,33	4.346.714,11
FINANCIËLE KOSTEN	65	-7.745.110,83	-7.345.432,12
Kosten van schulden	650	-7.508.434,16	-7.210.006,93
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-236.676,67	-135.425,19
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	-5.650.275,07	-17.573,96
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN			
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	845.453,71	1.671.854,91
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	17.972,38	21.831,27
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	572.703,81	153.896,39
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	254.777,52	1.496.127,25
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-1.527.662,59	-6.337.075,68
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-1.473.124,59	-2.508.682,20
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-54.538,00	-3.828.393,48
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	-6.332.483,95	-4.682.794,73
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	-6.332.483,95	-4.682.794,73
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	770.886,84	5.453.681,57
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	-5.561.597,11	770.886,84

CENTRALE DIENST

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	222.449,55	330.450,64
Omzet	70	0,00	0,00
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	0,00	0,00
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	0,00	0,00
Andere omzet	702/9	0,00	0,00
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	74	221.199,55	330.450,64
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	221.199,55	330.450,64
Interne verdeling opbrengsten	799	1.250,00	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-222.449,55	-330.450,64
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	0,00	0,00
Aankopen	600/8	-7.795.118,04	-7.934.402,23
Voorraad: afname (toename)	609	7.795.118,04	7.934.402,23
Voorraadwijziging	60900	-290.029,66	482.923,06
Allocatie 2: C -> P & G	60998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	8.085.147,70	7.451.479,17
Allocatie 4: P -> RioP	60995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	60996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-10.537.159,73	-11.244.225,63
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-10.537.159,73	-11.244.225,63
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-23.000.211,75	-12.018.532,93
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-2.927.253,58	-3.409.263,20
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	2.384,82	9.046.324,89
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	2.553.527,16	-10.749.566,70
Andere bedrijfskosten	640/8	-1.360.463,22	-1.006.383,33
Allocatie bedrijfskosten	6499	35.213.300,09	29.066.741,22
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	1.042.699,51	1.186.741,70
Allocatie 2: C -> P & G	64998	34.170.600,58	27.879.999,52
Allocatie 3: G -> P	64999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-166.573,34	-15.544,96
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	0,00	0,00

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening Centrale Dienst

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	278.586,00	59.979,42
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	278.062,78	58.751,58
Andere financiële opbrengsten	752/9	523,22	1.227,84
FINANCIËLE KOSTEN	65	-278.586,00	-59.979,42
Kosten van schulden	650	-7.236.433,82	-6.978.852,32
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-23.246,39	-21.311,03
Allocatie financiële kosten	6599	6.981.094,21	6.940.183,93
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	6.981.094,21	6.940.183,93
Allocatie 3: G -> P	65999	0,00	0,00
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	145.518,36	199.850,86
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	75,87	20.945,19
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	4.459,27	5.645,37
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	140.983,22	173.260,30
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-145.518,36	-199.850,86
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-1.023,21	-2.367,31
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-25.291,17	-858.809,53
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	-119.203,98	661.325,98
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	-119.203,98	661.325,98
Allocatie 3: G -> P	66999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	0,00	0,00
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	0,00	0,00
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	0,00	0,00
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	0,00	0,00

G-DIENST

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	3.729.071,49	2.480.371,68
Omzet	70	2.270.078,69	1.708.557,89
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	-21.734,20	-16.910,25
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	0,00	0,00
Andere omzet	702/9	2.291.812,89	1.725.468,14
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	196.841,41	114.715,91
Andere bedrijfsopbrengsten	74	1.071.366,19	388.150,87
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	4.805,30	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	1.066.560,89	388.150,87
Interne verdeling opbrengsten	799	190.785,20	268.947,01
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-3.729.071,49	-2.480.371,68
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	0,02	0,00
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	0,02	0,00
Voorraadwijziging	60900	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	60998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	0,02	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	60995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	60996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-2.870.747,78	-4.545.984,27
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-2.870.747,78	-4.545.984,27
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-8.990.911,55	-7.996.465,41
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-23.730.400,26	-22.508.674,60
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-19.156,37	-7.621,35
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	0,00	0,00
Andere bedrijfskosten	640/8	-1.716.477,80	-448.054,98
Allocatie bedrijfskosten	6499	31.238.831,57	30.606.698,64
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	-1.042.699,51	-1.186.741,70
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-9.870.920,18	-7.551.245,54
Allocatie 3: G -> P	64999	42.152.451,27	39.344.685,88
Allocatie 4: P -> RioP	64995	-0,01	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	2.359.790,68	2.419.730,29
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	0,00	0,00

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening G-Dienst

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	4.224.177,63	4.288.077,87
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	0,00	0,00
Andere financiële opbrengsten	752/9	4.224.177,63	4.288.077,87
FINANCIËLE KOSTEN	65	-4.224.177,63	-4.288.077,87
Kosten van schulden	650	-106.276,51	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	0,00	-1.301,98
Allocatie financiële kosten	6599	-4.117.901,12	-4.286.775,89
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-2.816.629,48	-2.847.207,20
Allocatie 3: G -> P	65999	-1.301.271,64	-1.439.568,69
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	403.700,70	1.302.957,68
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	17.711,71	740,14
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	369.940,61	101.542,70
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	16.048,38	1.200.674,84
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-403.700,70	-1.302.957,68
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-576.292,72	-154.914,46
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	0,00	-2.926.286,83
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	172.592,02	1.778.243,61
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	47.847,68	-225.769,19
Allocatie 3: G -> P	66999	124.744,34	2.004.012,80
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	0,00	0,00
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	0,00	0,00
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	0,00	0,00
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	0,00	0,00

PROVINCIALE DIRECTIE WEST-VLAANDEREN

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	132.369.509,84	131.833.541,98
Omzet	70	114.580.787,11	114.366.627,19
Vaste vergoeding	7000	16.539.367,48	15.649.110,48
Meerverbruik	7010	38.479.842,25	38.853.242,22
Bijdrage zuivering	7011	21.987.120,21	20.823.393,19
Bijdrage afvoer	7012	26.388.886,70	25.799.365,97
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	-140.686,15	3.461.331,09
Andere omzet	702/9	11.326.256,62	9.780.184,24
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	768.905,83	967.168,28
Andere bedrijfsopbrengsten	74	17.211.258,42	16.756.947,62
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	15.350.925,47	14.654.456,15
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	1.860.332,95	2.102.491,47
Interne verdeling opbrengsten	799	-191.441,52	-257.201,11
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-136.857.875,30	-135.143.892,60
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-1.989.965,31	-1.957.275,77
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-1.989.965,31	-1.957.275,77
Voorraadwijziging	60900	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	60998	0,01	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	-1.989.965,32	-1.957.275,77
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-82.846.851,24	-83.070.968,74
Bijdrage zuivering	61202	-35.837.284,10	-32.395.989,72
Bijdrage afvoer	61203	-26.388.886,68	-25.799.365,97
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	140.686,14	-3.461.331,09
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-20.761.366,60	-21.414.281,96
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-19.514.654,46	-18.964.595,73
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-6.266.583,03	-6.170.388,23
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-1.365.541,18	-542.233,05
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	1.342.391,45	1.093.731,07
Andere bedrijfskosten	640/8	-5.478.508,58	-7.296.827,76
Allocatie bedrijfskosten	6499	-19.956.813,14	-17.521.727,95
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-7.391.343,46	-6.136.083,57
Allocatie 3: G -> P	64999	-12.565.469,68	-11.385.644,38
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-781.349,81	-713.606,44
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	-4.488.365,46	-3.310.350,62

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie West-Vlaanderen

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	142.029,96	155.891,29
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	84.621,48	98.482,89
Andere financiële opbrengsten	752/9	57.408,48	57.408,40
FINANCIËLE KOSTEN	65	-1.015.023,46	-1.008.264,68
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-1.788,96	-42.295,65
Allocatie financiële kosten	6599	-1.013.234,50	-965.969,03
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-1.392.411,75	-1.382.554,32
Allocatie 3: G -> P	65999	379.177,25	416.585,29
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	-5.361.358,96	-4.162.724,01
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	146.762,78	41.250,58
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	73.625,00	0,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	73.137,78	41.250,58
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-89.916,28	-1.672.688,07
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-75.679,77	-937.401,55
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-44,61	-38.046,64
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	-14.191,90	-697.239,88
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	22.157,33	-117.314,62
Allocatie 3: G -> P	66999	-36.349,23	-579.925,26
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	-5.304.512,46	-5.794.161,50
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	-5.304.512,46	-5.794.161,50
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	-9.341.272,60	-3.547.111,10
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	-14.645.785,06	-9.341.272,60

PROVINCIALE DIRECTIE OOST-VLAANDEREN

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	81.685.299,88	80.340.913,11
Omzet	70	69.329.221,23	68.283.626,40
Vaste vergoeding	7000	9.914.560,10	9.514.922,71
Meerverbruik	7010	24.595.229,17	23.936.017,74
Bijdrage zuivering	7011	14.835.481,32	14.250.048,12
Bijdrage afvoer	7012	11.839.778,01	12.485.451,38
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	-32.815,05	945.945,64
Andere omzet	702/9	8.176.987,68	7.151.240,81
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	695.241,98	737.191,18
Andere bedrijfsopbrengsten	74	11.660.048,94	11.320.095,53
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	10.348.943,85	10.043.482,28
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	1.311.105,09	1.276.613,25
Interne verdeling opbrengsten	799	787,73	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-81.889.228,46	-79.570.320,75
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-1.504.438,50	-1.360.369,43
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-1.504.438,50	-1.360.369,43
Voorraadwijziging	60900	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	60998	-0,01	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	-1.504.438,49	-1.360.369,43
Allocatie 4: P -> RioP	60995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	60996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-50.893.926,17	-48.662.720,09
Bijdrage zuivering	61202	-24.172.165,97	-22.136.569,36
Bijdrage afvoer	61203	-11.839.778,01	-12.485.451,38
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	32.815,05	-945.945,64
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-14.914.797,24	-13.094.753,71
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-12.866.117,25	-12.420.235,53
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-2.803.871,49	-2.771.302,58
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-191.965,58	-612.944,37
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	735.296,14	483.274,21
Andere bedrijfskosten	640/8	-2.406.367,98	-3.352.926,24
Allocatie bedrijfskosten	6499	-10.553.378,61	-9.560.383,10
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-4.018.840,91	-3.366.303,73
Allocatie 3: G -> P	64999	-6.534.537,70	-6.194.079,37
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-1.404.459,02	-1.312.713,62
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	-203.928,58	770.592,36

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie Oost-Vlaanderen

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	1.239,37	7.816,12
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	1.239,37	7.816,12
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-447.548,02	-429.253,20
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-24,55	-15.747,67
Allocatie financiële kosten	6599	-447.523,47	-413.505,53
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-652.536,75	-640.138,50
Allocatie 3: G -> P	65999	205.013,28	226.632,97
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	-650.237,23	349.155,28
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	37.704,60	15.739,56
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	73,04
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	29.801,45	7.285,02
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	7.903,15	8.381,50
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-13.023,01	-597.997,81
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-2.895,66	-223.705,98
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-527,22	-2.845,16
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	-9.600,13	-371.446,67
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	10.053,13	-55.952,62
Allocatie 3: G -> P	66999	-19.653,26	-315.494,05
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	-625.555,64	-233.102,97
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	-625.555,64	-233.102,97
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	3.612.990,23	3.846.093,20
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	2.987.434,59	3.612.990,23

PROVINCIALE DIRECTIE VLAAMS-BRABANT

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	130.305.762,85	127.919.321,08
Omzet	70	110.141.412,94	106.772.368,54
Vaste vergoeding	7000	13.319.445,46	12.779.225,75
Meerverbruik	7010	34.458.455,47	34.015.275,93
Bijdrage zuivering	7011	22.812.964,70	22.119.809,80
Bijdrage afvoer	7012	29.002.391,07	27.645.520,26
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	20.180,87	849.582,35
Andere omzet	702/9	10.527.975,37	9.362.954,45
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	-193.837,09	161.580,64
Geproduceerde vaste activa	72	1.064.736,41	1.809.889,44
Andere bedrijfsopbrengsten	74	19.293.450,59	19.175.482,46
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	15.904.693,06	15.580.446,00
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	5.046,40
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	3.388.757,53	3.589.990,06
Interne verdeling opbrengsten	799	0,00	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-132.865.561,37	-127.344.080,63
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-2.377.116,36	-1.923.132,75
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-2.377.116,36	-1.923.132,75
Voorraadwijziging	60900	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	60998	0,01	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	-2.377.116,37	-1.923.132,75
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-84.970.231,91	-79.934.462,86
Bijdrage zuivering	61202	-37.161.446,77	-34.369.530,68
Bijdrage afvoer	61203	-29.002.391,07	-27.645.520,26
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	-20.180,87	-849.582,35
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-18.786.213,20	-17.069.829,57
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-19.809.113,01	-19.051.894,60
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-3.923.095,76	-3.905.042,23
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-372.517,54	-787.034,67
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	1.622.984,87	1.114.747,49
Andere bedrijfskosten	640/8	-6.734.473,61	-7.725.543,16
Allocatie bedrijfskosten	6499	-16.503.070,16	-15.117.961,53
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-5.781.720,75	-4.897.250,19
Allocatie 3: G -> P	64999	-10.721.349,41	-10.220.711,34
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	201.072,11	-13.756,32
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	-2.559.798,52	575.240,45

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie Vlaams-Brabant

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	96.164,73	110.666,00
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	96.164,73	110.666,00
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-774.683,43	-517.649,67
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-210.820,69	-25.522,74
Allocatie financiële kosten	6599	-563.862,74	-492.126,93
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-895.066,72	-866.088,89
Allocatie 3: G -> P	65999	331.203,98	373.961,96
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	-3.238.317,22	168.256,78
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	52.293,57	39.913,93
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	184,80	72,90
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	39.600,00	17.949,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	12.508,77	21.892,03
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-622.428,90	-1.284.186,38
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-575.648,45	-684.448,87
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-28.659,33	-2.378,90
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	-18.121,12	-597.358,61
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	13.629,22	-76.768,95
Allocatie 3: G -> P	66999	-31.750,34	-520.589,66
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	-3.808.452,55	-1.076.015,67
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	-3.808.452,55	-1.076.015,67
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	-2.554.622,18	-1.478.606,51
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	-6.363.074,73	-2.554.622,18

PROVINCIALE DIRECTIE LIMBURG

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	143.933.589,38	140.137.834,45
Omzet	70	120.933.141,37	117.923.791,60
Vaste vergoeding	7000	14.892.981,29	14.266.442,16
Meerverbruik	7010	33.787.502,72	33.229.295,93
Bijdrage zuivering	7011	26.924.608,51	26.456.407,79
Bijdrage afvoer	7012	35.477.401,32	33.251.727,31
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	36.905,79	1.198.880,02
Andere omzet	702/9	9.813.741,74	9.521.038,39
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	1.799.454,53	1.040.926,00
Andere bedrijfsopbrengsten	74	21.202.374,89	21.184.862,75
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	18.755.715,47	18.607.308,37
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	2.446.659,42	2.577.554,38
Interne verdeling opbrengsten	799	-1.381,41	-11.745,90
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-145.013.092,84	-139.593.920,60
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-2.203.307,70	-2.210.701,22
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-2.203.307,70	-2.210.701,22
Voorraadwijziging	60900	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	60998	-0,01	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	-2.203.307,69	-2.210.701,22
Allocatie 4: P -> RioP	60995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	60996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-93.418.624,28	-88.056.686,99
Bijdrage zuivering	61202	-43.844.258,49	-41.114.022,05
Bijdrage afvoer	61203	-35.477.401,32	-33.251.727,31
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	-36.905,78	-1.198.880,02
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-14.060.058,69	-12.492.057,61
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-17.466.031,16	-17.112.746,84
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-5.996.037,55	-5.914.102,05
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-1.735.419,14	-1.568.816,96
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	354.007,80	-10.870,31
Andere bedrijfskosten	640/8	-5.507.308,30	-7.477.022,50
Allocatie bedrijfskosten	6499	-18.883.363,71	-16.961.353,13
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-6.552.269,23	-5.417.102,34
Allocatie 3: G -> P	64999	-12.331.094,48	-11.544.250,79
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-157.008,80	-281.620,60
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	-1.079.503,46	543.913,85

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie Limburg

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	68.629,88	58.646,79
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	68.629,88	58.646,79
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-839.368,47	-811.052,67
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-796,08	-29.246,12
Allocatie financiële kosten	6599	-838.572,39	-781.806,55
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-1.224.449,51	-1.204.195,02
Allocatie 3: G -> P	65999	385.877,12	422.388,47
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	-1.850.242,05	-208.492,03
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	59.473,70	72.142,30
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	55.277,48	21.474,30
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	4.196,22	50.668,00
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-259.138,67	-1.196.280,47
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-241.584,78	-505.844,03
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-15,67	-26,42
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	-17.538,22	-690.410,02
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	19.453,28	-102.406,19
Allocatie 3: G -> P	66999	-36.991,50	-588.003,83
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	-2.049.907,02	-1.332.630,20
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	-2.049.907,02	-1.332.630,20
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	5.300.675,77	6.633.305,97
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	3.250.768,75	5.300.675,77

RioP West-Vlaanderen

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	2.696.959,73	2.667.406,85
Omzet	70	1.928.298,93	2.667.376,85
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	0,00	0,00
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	2.005.143,04	1.967.297,63
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	-165.483,75	610.207,69
Andere omzet	702/9	88.639,64	89.871,53
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	18.516,06	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	74	750.144,74	30,00
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	750.114,74	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	30,00	30,00
Interne verdeling opbrengsten	799	0,00	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-1.672.772,90	-1.463.827,47
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	48,95	0,00
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	48,95	0,00
Voorraadwijziging	60900	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	60998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	48,95	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	60995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	60996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-669.185,21	-615.842,16
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-669.185,21	-615.842,16
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-293.122,69	-141.586,09
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-541.725,73	-527.359,99
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-3,54	0,00
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	0,00	0,00
Andere bedrijfskosten	640/8	-3.614,20	0,00
Allocatie bedrijfskosten	6499	-165.137,15	-179.039,23
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-165.137,14	-179.039,25
Allocatie 3: G -> P	64999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	-0,01	0,02
Interne verdeling kosten	69	-33,33	0,00
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	1.024.186,83	1.203.579,38

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening RioP West-Vlaanderen

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	0,00	0,00
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	0,00	0,00
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-28.624,40	-78.625,85
Kosten van schulden	650	-28.624,40	-78.625,85
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	0,00	0,00
Allocatie financiële kosten	6599	0,00	0,00
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	65999	0,00	0,00
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	995.562,43	1.124.953,53
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	0,00	0,00
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	1.716,66	-28.827,90
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	0,00	0,00
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	1.716,66	-28.827,90
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	1.716,68	-28.827,89
Allocatie 3: G -> P	66999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	-0,02	-0,01
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	997.279,09	1.096.125,63
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	997.279,09	1.096.125,63
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	1.096.125,63	0,00
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	2.093.404,72	1.096.125,63

RioP Oost-Vlaanderen

	Codes	2011	2010
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	8.390.484,73	4.951.445,42
Omzet	70	6.272.191,06	4.951.400,42
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	0,00	0,00
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	5.901.776,02	4.411.468,37
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	-72.295,84	303.438,58
Andere omzet	702/9	442.710,88	236.493,47
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	96.306,76	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	74	2.021.986,91	45,00
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	2.021.709,41	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	277,50	45,00
Interne verdeling opbrengsten	799	0,00	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-3.799.067,35	-2.087.640,17
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-10.368,80	0,00
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-10.368,80	0,00
Voorraadwijziging	60900	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	60998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	60999	-10.368,80	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	60995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	60996	0,00	0,00
Diensten en diverse goederen	61	-1.565.587,88	-385.074,12
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-1.565.587,88	-385.074,12
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-347.193,27	-293.078,66
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-1.343.262,56	-994.024,12
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-3,54	0,00
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	0,00	0,00
Andere bedrijfskosten	640/8	-90.843,92	0,00
Allocatie bedrijfskosten	6499	-390.368,89	-332.974,92
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-390.368,90	-332.974,90
Allocatie 3: G -> P	64999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,01	-0,02
Interne verdeling kosten	69	-51.438,49	-82.488,35
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	4.591.417,38	2.863.805,25

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening RioP Oost-Vlaanderen

	Codes	2011	2010
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	0,00	0,00
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	0,00	0,00
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-137.099,43	-152.528,76
Kosten van schulden	650	-137.099,43	-152.528,76
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	0,00	0,00
Allocatie financiële kosten	6599	0,00	0,00
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	65999	0,00	0,00
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	4.454.317,95	2.711.276,49
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	0,00	0,00
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	4.346,68	-54.286,51
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	0,00	0,00
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	4.346,68	-54.286,51
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	4.346,66	-54.286,52
Allocatie 3: G -> P	66999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,02	0,01
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	4.458.664,63	2.656.989,98
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	4.458.664,63	2.656.989,98
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	2.656.989,98	0,00
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	7.115.654,61	2.656.989,98

Klasse 0 - Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

GROEP 00 ZEKERHEDEN GESTELD DOOR DERDEN VOOR REKENING VAN DE ONDERNEMING			
	D	C	
000	Crediteuren voor de onderneming - financiële instellingen	434.947,37	
001	Derden-vennoten-stellers van zekerheden voor rekening van de onderneming		434.947,37
GROEP 03 ONTVANGEN ZEKERHEDEN			
	D	C	
032	Ontvangen zekerheden (borgtochten door derden gestort in de Deposito- en consignatiekas)	10.459.660,24	
033	Zekerheidsstellers		10.459.660,24
GROEP 05 VERPLICHTINGEN TOT AAN- EN VERKOOP VAN VASTE ACTIVA			
	D	C	
050	Verplichtingen tot aankoop van onroerende goederen (terreinen en innemingen)	316.195,17	
051	Crediteuren wegens verplichtingen tot aankoop van onroerende goederen		316.195,17
052	Debiteuren wegens verplichtingen tot verkoop van onroerende goederen	1.750.017,23	
053	Verplichtingen tot verkoop van onroerende goederen		1.750.017,23
054	Verplichtingen tot aankoop van uitrusting, rollend materieel en magazijngoederen	3.851.485,03	
055	Crediteuren wegens verplichtingen tot aankoop van uitrusting, rollend materieel en magazijngoederen		3.851.485,03
056	Verplichtingen i.v.m. contracten afgesloten met aannemers voor de uitvoering van werken	18.855.352,21	
057	Crediteuren wegens verplichtingen i.v.m. contracten met aannemers		18.855.352,21
ALGEMEEN TOTAAL		35.667.657,25	35.667.657,25

Gecoördineerde waarderingsregels

(KB van 08.10.1976 – art. 15 al. 2)

(Goedgekeurd door de Raad van Bestuur in zitting van 27 april 2012)

A. AFSCHRIJVINGEN

Vanaf 1 januari 1998 worden alle activa pro rata temporis afgeschreven.

a. Oprichtingskosten (20XXX)

De kosten bij uitgifte van leningen worden afgeschreven met jaarlijkse gelijke schijven over de hele duur van de lening.

b. Immateriële vaste activa (21XXX)

- *Computersoftware* (21100): wordt lineair over 36 maanden afgeschreven (33%).
- *Knowhow* (21120): wordt afgeschreven over een termijn van 5 jaar in jaarlijkse gelijke schijven (20%).
- *Handelsfonds* (21400): wordt afgeschreven over een termijn van 5 jaar in jaarlijkse gelijke schijven (20%).

c. Materiële vaste activa

1. Terreinen (22000 + 22200) (inclusief bovengrondse innemingen)

- Terreinen worden niet afgeschreven, ook niet wanneer er later een gebouw wordt opgericht.
- Terreinen die deel uitmaken van een aangekocht bebouwd onroerend goed en waarbij geen afzonderlijke waardering kon bekomen worden tussen het terrein en het gebouw (enkel van toepassing voor aankopen t.e.m. 1990): worden afgeschreven als integrerend bestanddeel van de totale waarde van het aangekocht onroerend goed.

2. Gebouwen (22100 + 22200)

2.1. Administratie- en exploitatiegebouwen

- verwezenlijkt tot en met 31-12-1995:
af te schrijven over 50 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (2%)
- verwezenlijkt vanaf 1-01-1996:
af te schrijven over 30 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (3,33%)

2.2. Productie- en toevoerinstallaties in de

drinkwaterinfrastructuur (watertorens, reservoirs, drukinstallaties, pomp- en behandelingsstations)

- verwezenlijkt tot en met 31-12-1990:
Deze werden vanaf 1-01-1991 tot en met 31-12-1995 afgeschreven over 60 jaar in jaarlijkse gelijke schijven (1,67%). Vanaf 1-01-1996 af te schrijven op de netto boekwaarde per 31-12-95 en dit over 25 jaar in jaarlijkse gelijke schijven (4%), zodat de totale afschrijvingsduur gebracht wordt op 30 jaar.
- verwezenlijkt met ingang van 1-01-1991 tot en met 31-12-1995:
af te schrijven over 50 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (2%)
- verwezenlijkt vanaf 1-01-1996:
af te schrijven over 30 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (3,33%).

Wat de investering in *elektromechanische uitrusting* van deze productie- en toevoerinstallaties in de drinkwaterinfrastructuur betreft (pompen, meet- en regelapparatuur, leidingen, schakelborden ..., kortom de roerende goederen die onroerend door bestemming zijn geworden): af te schrijven over 20 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (5%).

Deze elektromechanische uitrusting zal geboekt worden op de rekeningen 22110, respectievelijk 22119.

Wat 'aanpassings- en renovatiewerken' betreft die als investeringen beschouwd worden (waarde hoger dan 75.000 euro voor gebouwen):

- Indien het totale bedrag van dergelijke werken aan de gebouwen tussen 75.000 en 500.000 euro bedraagt, worden ze geactiveerd en afgeschreven over 10 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (10%).
- Werken boven de 500.000 euro worden afgeschreven over 20 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (5%).

De aanpassings- en renovatiewerken aan gebouwen worden op een aparte rekening geboekt: 22120 resp. 22129, gelinkt aan het betreffende gebouw, via het archiveringsnummer.

2.3 Rioolpompstations (22150)

De investering in het bouwkundige deel van de rioolpompstations is af te schrijven over 30 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (3,33%). Wat de investering in elektromechanische uitrusting van deze rioolpompstations betreft (pompen, meet- en regelapparatuur, leidingen, schakelborden ..., kortom de roerende goederen die onroerend door bestemming zijn geworden): af te schrijven over 15 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (6,67%).

Deze elektromechanische uitrusting zal geboekt worden op de rekeningen 22160, respectievelijk 22169.

3. Activa verworven onder het regime van erfpacht of enig ander zakelijk recht (22300)

Worden afgeschreven met jaarlijkse gelijke schijven over de duur van de erfpacht of het zakelijk recht.

4. Contractuele watergebonden installaties (22400)

Worden afgeschreven met jaarlijkse gelijke schijven over de duur van het contract.

5. Spaarbekkens (22500)

De spaarbekkens De Blankaart en Kluizen worden afgeschreven over 20 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (5%).

6. Distributieleidingen (23010), aanvoerleidingen (23000) en riolen (23030)

- Het onderscheid tussen aanvoerleidingen en distributieleidingen wordt vastgesteld op basis van de nominale diameter

van de leiding: tot en met nominale diameter 150 mm gaat het om distributieleidingen.

- De afschrijvingsduur wordt bepaald in functie van de aard van het materiaal:

Aard materiaal	Levensduur
PVC voor 1973	45 jaar
PVC na 1973	75 jaar
Polyethyleen	75 jaar
Asbestcement	75 jaar
Grijs gietijzer	75 jaar
Ductiel gietijzer	75 jaar
Staal	75 jaar
Siderocement	75 jaar
Andere	60 jaar
Riolen	75 jaar

Dit tot een restwaarde van 20% ten overstaan van de initiële aanschafwaarde wordt bereikt.

- Voor de riolen die worden overgenomen bij toetreding van een vennoot en waarvoor nog geen gedetailleerde inventaris beschikbaar is, wordt uitgegaan van een gemiddelde levensduur van 75 jaar. De gemiddelde leeftijd wordt geschat op 30 jaar. Bijgevolg worden deze riolen verder afgeschreven op 45 jaar.
- Elke wijziging aan de leidingen en riolen (zowel nieuwe investeringen als vervangingsinvesteringen en buitengebruikstellingen) wordt op basis van uniforme en afgestemde data-registratieprocedures tussen de technische inventaris en de boekhouding afgestemd en vervolgens geboekt.
- Zowel de kosten als de opbrengsten verbonden aan de drinkwateraansluitingen (aftakkingen) en riolaansluitingen worden rechtstreeks in resultaat genomen.

7. Kamers (op leidingen of riolen) (23020)

De kamers worden afgeschreven over een periode van 20 jaar, tot een restwaarde van 20% ten overstaan van de initiële aanschafwaarde wordt bereikt.

8. Individuele behandelingsinstallaties voor afvalwater (IBA's) (23040)

Af te schrijven over 15 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (6,67%).

9. Graafmachines (23100)

Af te schrijven over 5 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (20%).

10. Groot gereedschap (compressoren, dammers, werfpompen enz.) (23200)

Af te schrijven over 5 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (20%).

11. Informatica-uitrusting (hardware en systeemsoftware) (23300)

Lineair af te schrijven over 36 maanden (33%).

12. Precisie-instrumenten (23400)

Onder andere toestellen gebruikt in het kader van de landmeetkunde: af te schrijven over 5 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (20%).

13. Telecommunicatieapparatuur (radio-uitrusting, modems, telefooncentrales en -toestellen, telefaxtoestellen, datatransmissielijnen ...) (23500)

Alle nieuwe apparatuur af te schrijven over 5 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (20%).

14. Meubilair (stoelen, kasten, bureaus enz. —> zie lijst) (24000)

Af te schrijven over 5 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (20%).

Alle aankopen vanaf 1 januari 1998 worden afgeschreven over 10 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (10%).

15. Laboratoriumuitrusting (24020)

Af te schrijven over 5 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (20%).

16. Voertuigen (zware en lichte vrachtwagens, personenwagens en wagens voor dubbel gebruik) (24100 + 24110)

Af te schrijven over 5 jaar met jaarlijkse gelijke schijven (20%).

17. Leasing (25XXX)

Af te schrijven over de duur van het contract.

B. ACTIVEREN VAN MATERIELE VASTE ACTIVA

Aangekochte materiële vaste activa

Deze activa worden geactiveerd op basis van de aankoopprijs, verhoogd met de notariskosten, de registratiekosten en desgevallend de kosten voor onteigening.

Andere kosten zoals verlies van veldvruchten, opmetingen, voorlopige ingebruikneming, enz. worden in de resultaten opgenomen.

Met eigen middelen geproduceerde vaste activa (af te schrijven zoals de aangekochte materiële vaste activa)

Deze activa worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Deze bevat naast de aanschaffingskosten van de grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen, de productiekosten die rechtstreeks aan het individuele product of aan de productengroep toerekenbaar zijn.

Zolang deze activa niet volledig zijn afgewerkt worden ze geboekt op de 'vaste activa in aanbouw'.

C. VOORRADEN

1. Magazijnvoorraden (30XXX)

Waardebepaling van de voorraden bij het opstellen van de jaarlijkse inventarissen.

Met ingang van 1 januari 2000 wordt de voorraad gewaardeerd volgens de FIFO-methode.

Er wordt een waardevermindering van 100% geboekt op de voorraden ouder dan drie jaar.

2. Goederen in bewerking (32XXX)

Deze worden gewaardeerd aan vervaardigingsprijs en bevatten enkel de directe kosten.

D. GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN

De tegoeden aan bankinstellingen worden gewaardeerd aan hun nominale waarde.

Een waardevermindering wordt geboekt indien de realisatiewaarde op afsluitdatum lager is dan de boekwaarde.

Betalingen in buitenlandse munt

De omzetting van euro in buitenlandse valuta gebeurt op basis van de officiële wisselkoersen op de dag van de transactie. Gezien de geringheid van de transacties met het buitenland, worden er geen provisies voor wisselkoersschommelingen aangelegd.

E. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

Er wordt een voorziening voor risico's en kosten aangelegd voor de op afsluitdatum gekende risico's en mogelijke verliezen, die ontstaan zijn tijdens het boekjaar of voorgaande boekjaren.

F. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Zolang er geen historische waardeverminderingpercentages voorhanden zijn, wordt de algemene voorziening voor dubieuze debiteuren als volgt berekend:

(totale handelsvorderingen ouder dan één jaar aan 50%)
+ (totale handelsvorderingen ouder dan twee jaar aan 100%)

G. ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

De kosten verbonden aan onderzoek en ontwikkeling worden ten laste van de resultatenrekening van het boekjaar genomen waarin ze gemaakt werden.

H. OMZET UIT WATERVERKOOP

Gezien de systematiek en de periodiciteit van de facturatie binnen het verkoopproces, wordt de factuurdatum als basis voor de omzetafgrenzingen weerhouden.

Verslag van de commissaris aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders van de VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR WATERVOORZIENING CVBA over de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen en inlichtingen.

Verklaring over de jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van de VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR WATERVOORZIENING CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van € 1.532.590.352 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een verlies van het boekjaar van € 6.332.484.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan. Deze verantwoordelijkheid omvat: het ontwerpen, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening zodat deze geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Overeenkomstig deze controlenormen hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie van deze controlewerkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling welke een inschatting omvat van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van onze risico-inschatting houden wij rekening met de bestaande interne controle van de vennootschap met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen maar niet om een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de vennootschap te geven. Wij hebben tevens de gegrondheid van de waarderingsregels, de redelijkheid van de boekhoudkundige ramingen gemaakt door de vennootschap, alsook de voorstelling van de jaarrekening als geheel beoordeeld.

Ten slotte, hebben wij van het bestuursorgaan en van de verantwoordelijken van de vennootschap de voor onze controlewerkzaamheden vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2011 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Bijkomende vermeldingen en inlichtingen

Het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, alsook het naleven door de vennootschap van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten, vallen onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermeldingen en inlichtingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van onze verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen. De verwerking van het resultaat die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wat de verwerking van het resultaat betreft die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, verwijzen wij naar het jaarverslag van het bestuursorgaan waarin, in overeenstemming met artikel 41 van de statuten, het resultaat van het boekjaar, zoals blijkt uit de bijzondere resultatenrekening afgesloten op 31 december 2011, wordt weergegeven voor iedere door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening ingerichte waterdienst.

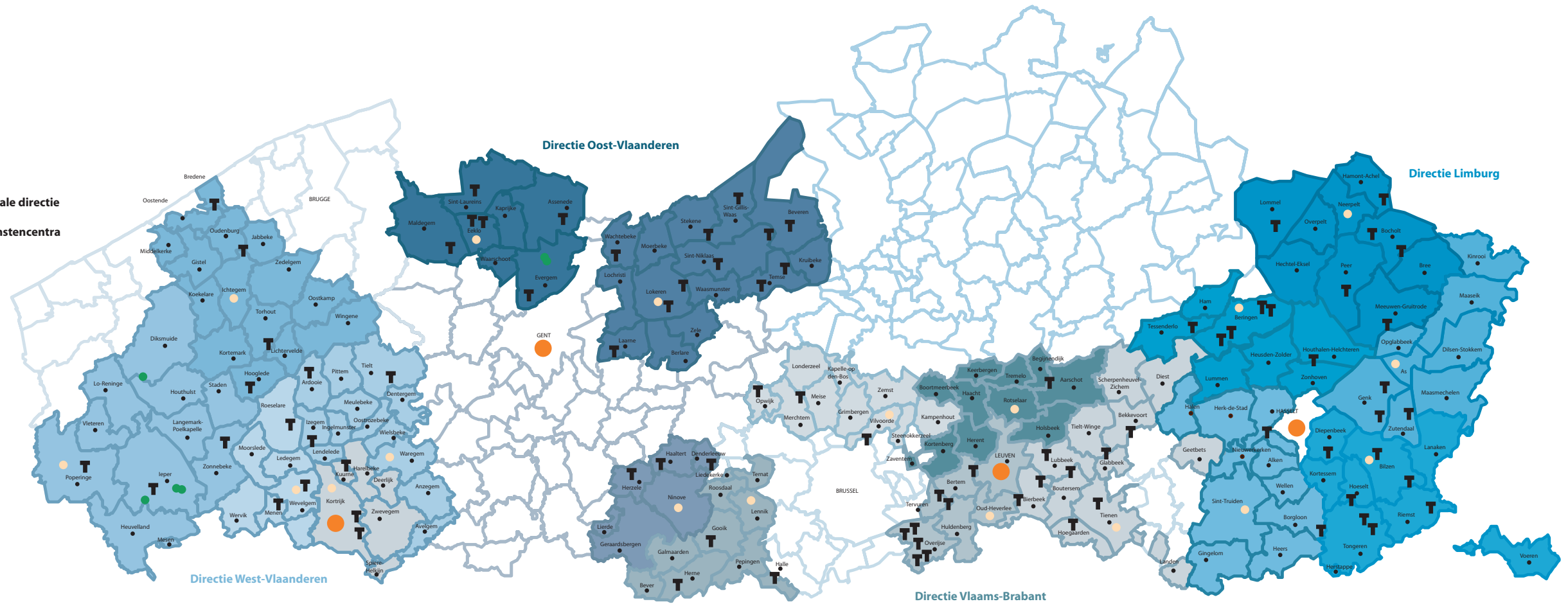
Brussel, 30 mei 2012

KPMG & Partners
Commissaris
vertegenwoordigd door

Luc Vleck
Bedrijfsrevisor

Wim Heyndrickx
Bedrijfsrevisor

- T** watertoren
- spaarbekken
- zetel provinciale directie
- sectorale dienstencentra

Directie West-Vlaanderen

Roggelaan 2, 8500 Kortrijk
 Tel. 056 23 17 11 - Fax 056 23 17 50
 info.west.vlaanderen@vmw.be

Sectorale dienstencentra

- Noord** Zedelgemsesteenweg 2
8480 Eernegem
Tel. 059 29 99 83
Fax 059 29 81 44
- Oost** Roterijstraat 131
8790 Waregem
Tel. 056 60 41 73
Fax 056 61 00 86
- Zuid** Westlaan 9
8560 Wevelgem
Tel. 056 24 04 60
Fax 056 51 89 81
- Westhoek** Frankrijklaan 12
8970 Poperinge
Tel. 057 34 69 30
Fax 057 33 85 11
- Centrum** Wagenmakersstraat 54
8500 Kortrijk
Tel. 056 21 09 56
Fax 056 22 42 97

Directie Oost-Vlaanderen

Koning Boudewijnstraat 46, 9000 Gent
 Tel. 09 240 91 11 - Fax 09 222 89 16
 info.oost.vlaanderen@vmw.be

Sectorale dienstencentra

- Meetjesland** Ringlaan 13
9900 Eeklo
Tel. 09 377 27 91
Fax 09 377 05 44
- Waasland** K. Boudewijnlaan 42
9160 Lokeren
Tel. 09 348 39 11
Fax 09 348 90 46
- Denderstreek** Nederwijk 263
9400 Ninove
Tel. 054 32 38 11
Fax 054 32 52 45

Directie Vlaams-Brabant

Herbert Hooverplein 23, 3000 Leuven
 Tel. 016 24 09 11 - Fax 016 23 93 49
 info.vlaams.brabant@vmw.be

Sectorale dienstencentra

- Noord** Wingepark 57
3110 Rotselaar
Tel. 016 44 27 40
Fax 016 44 27 59
- Oost** Grijpenlaan 1
3300 Tienen
Tel. 016 80 49 10
Fax 016 80 49 39
- Zuid** Fonteinstraat 136
3050 Oud-Heverlee
Tel. 016 38 74 10
Fax 016 38 74 29
- West** Assesteenweg 116
1750 Lennik
Tel. 02 454 00 60
Fax 02 454 56 27
- Noordwest** Twee Leeuwenweg 21
1800 Vilvoorde
Tel. 02 254 71 60
Fax 02 254 71 80

Directie Limburg

Runkstersteenweg 208, 3500 Hasselt
 Tel. 011 28 06 11 - Fax 011 27 57 43
 info.limburg@vmw.be

Sectorale dienstencentra

- Noord** De Roosen 15
3910 Neerpelt
Tel. 011 80 89 50
Fax 011 66 43 37
- Oost** Kantonnale Baan 3
3665 As
Tel. 089 86 94 70
Fax 089 65 97 18
- Zuidoost** Hasseltsstraat 34
3740 Bilzen
Tel. 089 41 08 40
Fax 089 41 33 79
- Zuidwest** Bedrijvenstraat 4513
3800 Sint-Truiden
Tel. 011 69 74 80
Fax 011 69 18 47
- West** Korpelsesteenweg 75
3581 Beringen
Tel. 011 34 02 70
Fax 011 34 87 77

Verzorgingsgebied

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Jan Hammenecker
Redactie en coördinatie: VMW – afdeling communicatie
Concept & vormgeving: Artex
Druk: Sparks Printing

Fotografie: Marc Wauters, Patrick Holderbeke, Fotostudio Leemans, Vlaanderen vanuit de Lucht,
Dieter De Lathauwer, Artur Eranosian, Fotomix, Ikaros Solar, VMW-medewerkers
Wettelijk depot: D/2012/7180/1

Vlaamse Maatschappij
voor **Watervoorziening**

Maatschappelijke zetel

Vooruitgangstraat 189 - 1030 Brussel

T. 02 238 94 11 - F. 02 230 97 98

info@vmw.be - www.vmw.be - www.kids.vmw.be

BTW BE 0224 771 467

